

**ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน**

นางชนัยสุตา ทองอยู่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**The Effects of Teaching with the CIPPA Model on Thai Language Learning
Achievement and Satisfaction with Learning Thai Language of
Mathayom Suksa III Students at Patumwan Demonstration
School, Srinakharinwirot University**

Mrs. Chanaisuda Thongyoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน

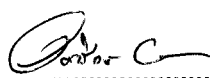
ชื่อและนามสกุล นางชนัยสุดา ทองอยู่

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

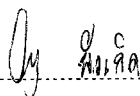
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

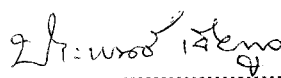
ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.อภिरักษ์ อนุमान)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด)

กรรมการ

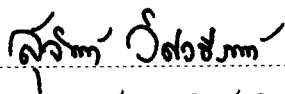
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 วิชาภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน
 ผู้วิจัย นางชนัญสุดา ทองอยู่ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
 อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์
 เจียรกุล (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
 ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้
 รูปแบบซิปปากับนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ (2) ศึกษาความพึงพอใจใน
 การเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบ
 ซิปปา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน 96 คน
 เลือกโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา แผนการเรียนรู้แบบ
 ปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดความพึงพอใจในการเรียน
 วิชาภาษาไทยที่เรียนโดยใช้รูปแบบซิปปา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์คะแนนเพิ่ม

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงเกณฑ์ผ่าน (60% ของคะแนนเต็ม) คิดเป็นร้อยละ 81.25 ไม่ผ่านเกณฑ์
 คิดเป็นร้อยละ 18.75 เกณฑ์ดี (70% ของคะแนนเต็ม) คิดเป็นร้อยละ 54.17 ไม่ผ่านเกณฑ์คิดเป็น
 ร้อยละ 45.83 และเกณฑ์ดีมาก (80% ของคะแนนเต็ม) ไม่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 93.75 (2)
 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบ
 ซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างจากนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ
 (3) ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในภาพรวมของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการ
 เรียนรู้รูปแบบซิปปา อยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83
 คำสำคัญ กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจในการเรียน

Thesis title : The Effects of Teaching with the CIPPA Model on Thai Language Learning Achievement and Satisfaction with Learning Thai Language of Mathayom Suksa III Students at Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University

Researcher: Mrs. Chanaisuda Thongyoo; **Degree:** Master of Education (Curriculum and Instruction); **Thesis advisors:** (1) Wanna Buagerd, Associate Professor; (2) Dr. Praphon Jearakul, Associate Professor; (3) Dr. Supphawan Lekwilai, Assistant Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to: (1) compare Thai language learning achievement of Mathayom Suksa III students who learned under the CIPPA teaching model with that of Mathayom Suksa III students who learned under the traditional teaching method; and (2) study satisfaction with learning Thai language of Mathayom Suksa III students who learned under the CIPPA teaching model.

The employed research sample consisted of 96 Mathayom Suksa III students studying in two intact classrooms in the second semester of the 2007 academic year at Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University, obtained by purposive selection. The employed research instruments were the CIPPA teaching model learning plans, the traditional teaching method learning plans, a Thai language learning achievement test, and a questionnaire to assess satisfaction with Thai language learning under the CIPPA teaching model. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and analysis of gained score.

Research findings indicated that (1) up to 81.25 percent of students who were taught with the CIPPA teaching model had learning achievement scores passing the "pass" criterion (60 percent of the full score), while only 18.75 percent of them failed the criterion; up to 54.17 percent of them had learning achievement scores passing the "good" criterion (70 percent of the full score), while only 45.83 percent of them failed the criterion; and 93.75 percent of them had learning achievement scores that did not pass the "excellent" criterion (80 percent of the full score); (2) the result of learning achievement score comparison showed no significant difference between the achievement scores of students who learned under the CIPPA teaching model and those of the students who learned under the traditional teaching method; and (3) the satisfaction with learning Thai language of students who learned under the CIPPA teaching model was at the "good" level, with satisfaction rating mean of 3.83.

Keywords: CIPPA learning model, Learning achievement, Satisfaction with learning

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์
วรรณมา บัวเกิด รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ
เล็กวิไล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างใกล้ชิดเสมอมา
นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณและซาบซึ้งในความกรุณาของ
ท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประพนธ์ จำเริญญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จันทร์ศรี นิตยฤกษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช ดร.นวลจิตต์ เขาวงกตพิงส์
ดร.อภิรักษ์ อนุษามาน ดร.ชวลา เวชยันต์ นางสาวศิริเพ็ญ แสงเดช และนายทิวัดต์ นกบิน
ที่ได้กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องของเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความราบรื่นด้วยแรงสนับสนุนจากครอบครัว และกำลังใจ
จากเพื่อนๆ ทุกคนเป็นอย่างดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใดที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชนัยสุดา ทองอยู่

กรกฎาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา.....	9
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	15
ความพึงพอใจในการเรียน.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
แบบแผนการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง.....	47
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการ เรียนรู้รูปแบบชิปาของนักเรียนกลุ่มทดลอง.....	50
ตอนที่ 4 ข้อสังเกตระหว่างการทดลอง.....	54
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	68
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	69
ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย/ เฉลยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย/ แบบวัดความพึงพอใจในการเรียน วิชาภาษาไทย.....	72
ค แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปา/ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	85
ง ตารางแสดงผลการประเมินความสอดคล้องค่า (IOC) ระหว่างแบบทดสอบ กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	297
ประวัติผู้วิจัย.....	301

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา.....	40
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนกับหลังเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้ กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา.....	48
ตารางที่ 4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ของนักเรียนกลุ่มทดลองเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน).....	48
ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเพิ่ม (คะแนนก่อนเรียน - คะแนนหลังเรียน) ของกลุ่ม ทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	49
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในภาพรวม.....	50
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียน วิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในด้านความพึงพอใจ ในกิจกรรมการเรียนรู้.....	51
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียน วิชาภาษาไทยในด้านเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย.....	53

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามชิปป่า.....	10
ภาพที่ 2.2 กรวยลักษณะลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า “ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542: 1) ดังนั้นผู้บริหาร ผู้สอนและผู้จัดการศึกษาต้องจัดสภาวะแวดล้อม บรรยากาศ รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ให้หลากหลาย พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ให้ข้อมูลตรงและถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้และความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลได้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 2) การจัดการศึกษาต้องทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ กระบวนการเรียนรู้จึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีนิสัยรักการเรียนรู้ รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังและสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม บูรณาการความรู้ในเรื่องต่างๆอย่างสมดุล รวมทั้งฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การนำความรู้ไปใช้ และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กระบวนการเรียนรู้ จึงควรเป็นกระบวนการทางปัญญาที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่อง เพราะการพัฒนาคนและคุณภาพของคนเป็นเหตุปัจจัยและผลลัพธ์สำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาจึงนับว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่างๆในสังคม รวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของ

ตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2545: 3)

สถาบันแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” ไว้ 2 ด้าน คือด้านผู้เรียนและด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ส่วนด้านผู้สอน หมายถึงการวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ใดๆ ที่ผู้จัดต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผนการจัดกิจกรรมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ธำรง บัวศรี 2543 :17-18) และเนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการที่มุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด ได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ได้เรียนรู้จากกันและกันได้ แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันให้มากที่สุด ได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงานและข้อความที่สรุปได้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2541: 1) โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงมโนคติ ผู้เรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการเรียนเพราะผู้สอนจะไม่ใช่ผู้ให้คำตอบกับผู้เรียน การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เรียนกับเพื่อนและผู้สอน (วรรณทิพา รอดแรงคำ 2541 ก: 51)

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในปัจจุบันเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ภาษาในการดำรงชีวิต ผู้สอนภาษาไทยจึงควรสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีวิจารณญาณในการเลือกฟัง เลือกอ่านสิ่งที่ถูกต้อง มีคุณค่า มีประโยชน์ และรู้จักพิจารณาข้อผิดพลาดต่างๆ ตามหลักที่เรียนมา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาความคิดและคิดได้อย่างชาญฉลาดรอบคอบ การสอนภาษาไทยจะต้องเน้นให้ผู้เรียนรักภาษาไทย แต่จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 46.27 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป.: 46) เห็นได้ว่าคุณภาพทางการศึกษาวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง ดังนั้นจึงควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้อยู่ในระดับดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเน้นกระบวนการสื่อสาร ซึ่งจะมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อมีความสมบูรณ์และเหมาะสมทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร แต่ผู้สอนในฐานะผู้ส่งสารยังขาดเทคนิควิธีการที่จะส่งสารให้

ผู้เรียนในฐานะผู้รับสารประสบความสำเร็จในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในวิธีการถ่ายทอดความรู้ได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้และดูจากสภาพจริง ปัญหาในการสอนวิชาภาษาไทยเกิดจากการสอนยังเน้นเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิม คือใช้วิธีบอกและการท่องจำ ถ่ายทอดเนื้อหาแบบผู้สอนเป็นผู้บรรยาย ขาดความเอาใจใส่ ความพยายามในการค้นหาวิธีสอนที่เหมาะสมมาถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน และผู้สอนมีความเชื่อมั่นว่ากระบวนการเรียนรู้ของผู้สอนที่จัดขึ้น สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นการสอนที่ผู้สอนมีบทบาทมากกว่าผู้เรียน (สมถวิล วิเศษสมบัติ 2525: 221-229) ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542 (มาตรา 22) ให้ความสำคัญกับผู้เรียนในลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการแสวงหาความรู้ แต่ผู้สอนบางคนยังขาดความเข้าใจวิธีดังกล่าวจึงเกิดความสับสนในการจัดกระบวนการเรียนรู้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542:1) ดังที่สุเมธนา พรหมบุญ (2545: 10) กล่าวว่า “การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในบ้านเรายังมีจุดบอดที่ผู้นำแนวคิดไปเผยแพร่ไม่เข้าใจ รับข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือได้รับมารูปแบบหนึ่งแต่คิดว่าสามารถนำไปใช้ได้กับทุกสถานการณ์ ทั้งที่การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องใช้วิธีการหลากหลาย เข้าถึงเด็กแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน”

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษา นักการศึกษาได้ค้นคว้าและให้ข้อเสนอแนะอย่างน่าสนใจไว้หลายวิธีด้วยกัน เช่น การสอนแบบ 4 MAT การสอนแบบร่วมมือ การสอนแบบหมวก 6 ใบ และการสอนโดยใช้รูปแบบชิปป่า ซึ่งการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้เป็นการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดความศรัทธาจนกลายเป็นความสนุกสนาน และเกิดความพึงพอใจที่จะเรียน ด้วยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน และมีการกระทำต่างๆ ร่วมกันกับกลุ่ม เพื่อปรับพฤติกรรมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถทางสมองอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการมีความพึงพอใจที่จะเรียนอย่างมีความสุข (ทิสนา แจมมณี 2545: 447) กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบชิปป่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และการมีส่วนร่วมด้านอารมณ์ (ทิสนา แจมมณี 2542: 4) จึงเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างความพึงพอใจในการเรียนได้อีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ทิสนา แคมมณี (2544: 17) ได้เสนอหลักชิปปา (CIPPA) เป็นหลักในการจัดการเรียนรู้โดยประสานแนวคิดหลัก 5 ประการ คือ 1) แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) 2) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ตามที่สังคมต้องการ เพราะกระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาให้ความสำคัญกับผู้เรียนโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา จึงเป็นวิธีสอนอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะสมและสามารถนำมาใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะเด็กในวัยนี้สามารถสร้างกระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนได้ดี และผู้สอนยังสามารถเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคต่างๆ ได้อย่างหลากหลายโดยเน้นการทบทวนความรู้ การทำความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ การสรุปความคิดรวบยอด การแสดงผลการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ จึงเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีความสุข มีปัญญา และมีค่านิยมที่ดีงาม (เอกรินทร์ สีมหาสาร 2545: 102)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังนั้นจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น โครงงาน บทเรียนสำเร็จรูป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพหุปัญญา และการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งเทคนิคและวิธีการเหล่านี้เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือเป็นคนดี เป็นคนเก่งและมีความสุข แต่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน และนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปากับนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา มีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับดี

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 403 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 96 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง เพราะทั้ง 2 ห้องมีการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ มีลักษณะเทียบเท่ากัน และผู้วิจัยทำการสอนเองทั้ง 2 ห้อง

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.3.1 ตัวแปรต้น (Independent variables) คือ การสอน ประกอบด้วย

- 1) การสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา
- 2) การสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ประกอบด้วย

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- 2) ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

4.4 เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเนื้อหาในสาระการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4.5 ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ศึกษาค้นคว้าวิจัย ได้ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้เวลาสอน 4 คาบต่อสัปดาห์ จำนวน 20 คาบ คาบละ 60 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา (CIPPA Instructional Model) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดหลัก 5 แนวคิดหรือหลักซิปปา ซึ่งทิสนา แคมมณี ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน คือ ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นสรุป และจัดระเบียบความรู้ ขั้นการแสดงผลงาน และขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

5.2 กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแบบคู่มือครูของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้น โดยวัดความสามารถ 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

5.4 ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกพอใจ หรือประทับใจ การเห็นความสำคัญและคุณค่าของการเรียนวิชาภาษาไทยและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุน กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปา ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนวิชาภาษาไทยใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.2 เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

6.3 เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน” ผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้นำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 1.2 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 1.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 1.4 บทบาทของครูและผู้เรียนตามลักษณะการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3 ประเภทของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 การจำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.5 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.6 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
 - 2.7 หลักในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ
 - 2.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. ความพึงพอใจในการเรียน
 - 3.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 3.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 3.3 การวัดความพึงพอใจ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

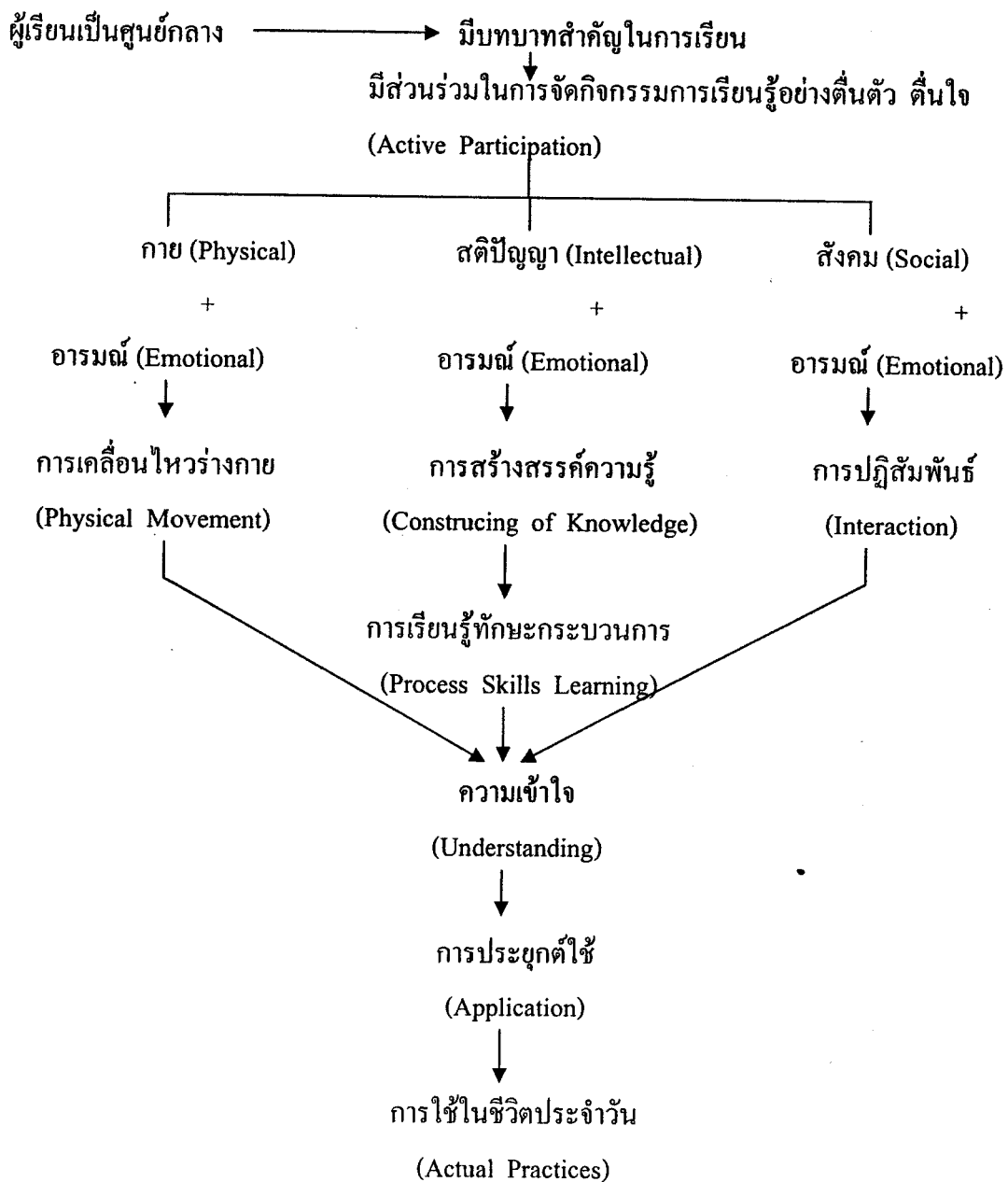
ทิสนา เขมมณี (2542: 10-11) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่งที่มีหลักในการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อเป็นการจัดให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ตามหลักการของโมเดลชิปปา ดังนี้

1. C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางปัญญา
2. I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม
3. P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย
4. P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น การเรียนรู้กระบวนการเป็นสิ่งที่สำคัญเช่นเดียวกับการเรียนรู้ เนื้อหาสาระต่างๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง
5. A มาจากคำว่า Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้รับประโยชน์จากการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

แนวคิดหลัก 5 แนวคิด ที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาหรือแบบประสาน 5 แนวคิดหลักคือ

1. แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism)
2. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)
3. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)
5. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

ทิสนา แคมมณี (2542: 12) ได้สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา ดังนี้

ภาพที่ 2.1 การจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแบบชิปปา (ทิสนา แคมมณี 2542: 12)

สรุปได้ว่า การออกแบบกิจกรรมนั้นเน้นที่นักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมนั่งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ยึดการค้นพบความรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยครูมีบทบาทในการสนับสนุน การวางแผน คอยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก

1.2 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

ทิสนา เขมมณี (2542: 2- 11) กล่าวว่า การที่จะจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้ผลดีสูงสุดนั้นต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องว่า “ศูนย์กลาง” นั้นคืออะไร หรือเป็นอย่างไร การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่ได้หมายถึงการจัดให้ผู้เรียนไปนั่งเรียนรวมกันกลางห้องเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของห้องเรียน แต่เป็นการให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจหรือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ การให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นมาก ผู้เรียนจะเป็นผู้มีความรู้มาก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมีดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) คือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ทำทลายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดความจดจ่อในการคิด สนุกที่จะคิด
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว
4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotion Participation) คือเป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ที่นั้นเกิดความหมายต่อตนเอง

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านของนักเรียนอย่างเหมาะสมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติจริงตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนยิ่งขึ้น

1.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้ (ทิสนา แจมมณี 2545: 281-282)

1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน
2. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มีจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้
3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล / ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล / ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นๆ ซึ่งอาจจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม
4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน
5. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมดทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย
6. ขั้นการแสดงผลงาน เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตน และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์
7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้นๆ

ขั้นตอนตั้งแต่ขั้นที่ 1-6 เป็นกระบวนการสร้างความรู้ (Construction of Knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Interraction) และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่างๆ (Process Learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลายที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหว

ทางกาย ทางสติปัญญา อารมณ์ และสังคม อย่างเหมาะสม อันช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลัก CIPPA ส่วนขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลัก CIPPA

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปานั้นเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องมีการวางแผนการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ได้จริง ประกอบด้วยขั้นตอนดำเนินการ 7 ขั้นตอน มีกระบวนการที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในครั้งนี้

1.4 บทบาทของครูและผู้เรียนตามลักษณะการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

ทิสนา แคมมณี (2542: 13 – 16) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่ว่าจะใช้แนวคิดใดจะประสบผลสำเร็จไม่ได้ หากครูและผู้เรียนไม่เปลี่ยนบทบาทของตน ซึ่งบทบาทของครูและผู้เรียนตามแนวการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา มีดังนี้

บทบาทครู

1. การเตรียมการสอน

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์เรื่องที่จะสอนให้เข้าใจ

1.2 ศึกษาหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

1.3 วางแผนการสอน

1.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

1.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาและความคิดรวบยอดและกำหนดรายละเอียดให้

ชัดเจน

1.3.3 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลักชิปปาหรืออื่นๆ

ปาหรืออื่นๆ

1.3.4 กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

1.4 จัดเตรียม

1.4.1 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ ให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน

1.4.2 เอกสาร หนังสือ หรือข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

1.4.3 ติดต่อแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล สถานที่ หรือสื่อ

ทัศนวัสดุต่างๆ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.4.4 เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้

1.4.5 ห้องเรียน หรือสถานที่เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น อาจจำเป็นต้องจัดโต๊ะ เก้าอี้ ในลักษณะใหม่

2. การสอน

2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

2.2 กระตุ้นผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่ได้เตรียมไว้ โดยอาจมีการปรับแผนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ที่เป็นจริง

2.3.1 ดูแลให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่างๆ แก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

2.3.2 อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.3 กระตุ้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่

2.3.4 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเหตุการณ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรม

2.3.5 ให้คำแนะนำ และข้อมูลต่างๆ แก่ผู้เรียนตามความจำเป็น

2.3.6 บันทึกปัญหาและข้อขัดข้องต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมให้ดีขึ้น

2.3.7 ให้การเสริมแรงผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.3.8 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานการเรียนรู้ของผู้เรียน และอาจให้ข้อมูลเนื้อหาความรู้ เพิ่มเติมแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.3.9 ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม

3. การประเมินผล

3.1 เก็บรวบรวมผลงาน และประเมินผลงานของผู้เรียน

3.2 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน

เมื่อครูปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของตนแล้ว ผู้เรียนก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนด้วย การเรียนการสอนจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปแล้ว ผู้เรียนจะมีบทบาทที่สำคัญๆ ดังนี้

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือ ประสพการณ์ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้

2. บทบาทในการศึกษาหรือลงมือกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่หามาได้และสร้างความหมายให้แก่ตนเอง

3. บทบาทในการจัดระบบระเบียบความรู้ที่ได้สรรค์สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคงทนและสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้สะดวกขึ้น

4. บทบาทในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดประโยชน์ต่อชีวิต นอกจากนั้นการประยุกต์ใช้จะช่วยตอกย้ำความเข้าใจและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนในความรู้ต่างๆ และการนำความรู้ไปใช้ยังก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่นๆ เพิ่มเติมได้ด้วย

5. ในการดำเนินการตามบทบาททั้ง 4 ข้างต้น ผู้เรียนต้องแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นดังนี้

5.1 เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้น

5.2 ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่างๆ ร่วมกับกลุ่ม เช่น การแสวงหาข้อมูล การศึกษาข้อมูล และการสรุป เป็นต้น

5.3 รับฟัง พิจารณาและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

5.4 ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ปฏิสัมพันธ์ โต้ตอบ คัดค้าน สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความรู้สึกของตนกับผู้อื่น

5.5 แสดงความสามารถของตนและยอมรับความสามารถของผู้อื่น

5.6 ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ

5.7 เรียนรู้จากกลุ่มและช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ครูและนักเรียนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยครูต้องเตรียมการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน และนักเรียนก็ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของตน ต้องรู้จักแสวงหาความรู้ เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไอเซนช และ เมล (Eysench and Meil, 1972: 71) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง เป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งซึ่งอาจมาจากการทำงานที่ต้องอาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง

กู๊ด (Good,1973: 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงผลของการสะสมความรู้ความสามารถในการเรียนทุกด้านเข้าไว้ด้วยกัน

สเปนซ์ และเฮลมริทซ์ (Spence and Helmrithch ,1983: 12) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมแต่ละบุคคลซึ่งจะสามารถประเมินได้จากผลการปฏิบัติของเขา โดยอาศัยเกณฑ์จากภายนอกหรือภายในเพื่อใช้ในการแข่งขันกับคนอื่น หรือใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินความเป็นเลิศ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 29) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ว่าหมายถึง คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือคือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

ภพ เลหาไพบุลย์ (2537: 295) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำได้ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนรู้ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

วรรณิ โสมประยูร (2537: 262) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสามารถหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้นหลังจากได้รับการอบรมสั่งสอนและฝึกโดยตรง

สมหวัง พริยานุวัฒน์ (2537: 71) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้น เป็นการสะสมความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อจบกระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีต่างๆ

2.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

คลอสแมร์ (Klausmeir, 1961: 29) กล่าวถึง องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คุณลักษณะกับกลุ่ม และแรงผลักดัน

ภายนอก และได้สรุปว่าคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดในการอธิบายถึงประสิทธิผลทางการเรียน

กานเย่ (Gagne, 1970: 42-45) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ในกระบวนการเรียนรู้ใดๆ มีองค์ประกอบหลัก 2 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับปัจจัยทางชีววิทยาซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่หลายองค์ประกอบด้วยกัน ซึ่งนักจิตวิทยาให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ สติปัญญา และความถนัด สติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวสถานการณ์ใหม่และเป็นที่ยอมรับกันว่าสติปัญญาของคนได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม แต่ยังมีองค์ประกอบบางอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ประสบการณ์เรียนรู้ และความสนใจ

2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับมาจากการเรียนรู้ สังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา

บลูม (Bloom, 1976: 167-176) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถในด้านต่างๆของผู้เรียน ประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน

2. ด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ได้แก่ความสนใจเจตคติต่อการเรียน การยอมรับ ความสามารถของบุคคล ซึ่งลักษณะเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงหรือคงอยู่ได้

3. คุณภาพการสอน หมายถึง ผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาดและผลย้อนกลับของการกระทำ

ฮีตัน (Heaton, 1990: 14-16) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางร่างกาย (Physical Factors) ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางร่างกาย ข้อบกพร่องทางร่างกาย และลักษณะท่าทาง

2. องค์ประกอบด้านความรัก (Love Factor) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดา-มารดา ความสัมพันธ์ของบิดา-มารดากับบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

3. องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและการถ่ายทอดทางสังคม (Cultural and Socialization Factor) ได้แก่ขนบธรรมเนียม ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะเศรษฐกิจทางบ้าน

4. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer Group Factor) ได้แก่ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนในวัยเดียวกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน

5. องค์ประกอบทางการพัฒนาตัวเอง (Self – Deveipment Factor) ได้แก่สติปัญญา ความสนใจ ทักษะคตินักเรียนต่อการเรียน

6. องค์ประกอบด้านการปรับตัว (Self – Adjustment Factor) ได้แก่ การปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์ทางการเรียน

สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้วิชาต่างๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการสนับสนุนหรือขัดแย้งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ได้แก่ตัวนักเรียนเอง และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้

2.3 ประเภทของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยการเขียนตอบนั้นสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะคือ การทดสอบแบบอิงกลุ่มหรือการวัดผลแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Measurement) กับการทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Measurement) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2530: 31 – 32) ซึ่งการทดสอบทั้ง 2 แบบนี้มีคุณลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การทดสอบแบบอิงกลุ่มหรือการวัดผลแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Testing or Norm Referenced Measurement) เป็นการทดสอบหรือการวัดที่เกิดจากแนวความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ว่า ความสามารถของบุคคลใดๆ ในเรื่องใดนั้นมีไม่เท่ากัน บางคนมีความสามารถเด่น บางคนมีความสามารถด้อย และส่วนใหญ่จะมีความสามารถปานกลาง การกระจายของความสามารถของบุคคล ถ้านำมาเขียนกราฟจะมีลักษณะคล้ายๆ โค้งรูประฆังหรือที่เรียกว่า โค้งปกติ (Normal Curve) ดังนั้นการทดสอบแบบนี้จึงยึดคนส่วนใหญ่เป็นหลักในการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาคะแนนผลการสอบของบุคคลเทียบกับคนอื่นๆ ในกลุ่ม คะแนนจะมี

ความหมายก็ต่อเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนของบุคคลอื่นที่สอบด้วยข้อสอบฉบับเดียวกัน จุดมุ่งหมายของการทดสอบแบบนี้ ก็เพื่อจะกระจายบุคคลทั้งกลุ่มไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล นั่นก็คือ คนที่มีความสามารถสูงจะได้คะแนนสูง คนที่มีความสามารถด้อยกว่าก็จะได้คะแนนลดหลั่นลงมาจนถึงคะแนนต่ำสุด

2. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Testing or Criterion Referenced Measurement) ยึดความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ กล่าวคือ ยึดว่าในการเรียนการสอนนั้นจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดประสบความสำเร็จในการเรียน แม้ว่าผู้เรียนจะมีลักษณะแตกต่างกันก็ตาม แต่ทุกคนควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาไปถึงขีดความสามารถสูงสุดของตน โดยอาจใช้เวลาแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนในเนื้อหาวิชาที่สอบ

2.4 การจำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 20-23) ได้จำแนกประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. จำแนกตามลักษณะการสร้าง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้าง (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในห้องเรียน ส่วนมากมักเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่างๆ โดยยึดเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยปกติใช้เพื่อวัตถุประสงค์ 2 กรณีคือ

1.1.1 เพื่อการสอบย่อย (Formative Test) คือใช้เพื่อวัดผลการเรียน ภายหลังการสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละตอนหรือหน่วยของความรู้ โดยเนื้อแท้แล้ว การสอบย่อยมุ่งจะนำผลการสอบไปปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนหรือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนหน่วยที่ผ่านมาก่อนที่จะผ่านไปเรียนในหน่วยต่อไป

1.1.2 เพื่อการสอบรวม (Summative Test) คือใช้เพื่อวัดผลรวบยอด ภายหลังการเรียนการสอนวิชาหนึ่งๆ จบลง จึงมักเป็นการสอบเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนหรือเมื่อสิ้นปี

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ วิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงจนแบบทดสอบมีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้กว้างขวางทั่วประเทศเป็นการสอบความรู้ที่เรียนตามหลักสูตรในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้แบบทดสอบมาตรฐานยังมีคุณสมบัติที่สำคัญอีก

2. ประการคือ

1.2.1 มีมาตรฐานในวิธีดำเนินการสอบ หมายถึงว่า แบบทดสอบนั้นจะมีวิธีดำเนินการสอบที่เป็นเช่นเดียวกัน โดยตัวแบบทดสอบจะบอกวิธีปฏิบัติ ซึ่งต้องดำเนินการให้เหมือนกันหมด ไม่ว่าใครก็ตามจะนำแบบทดสอบนั้นไปสอบในที่ใดๆ ก็ตาม

1.2.2 มีมาตรฐานในการแปลความหมายคะแนน หมายถึงว่า แบบทดสอบนั้นจะมีสเกลมาตรฐานไว้เทียบคะแนนเรียกว่า เกณฑ์ปกติ (Norm) เพื่อที่นำไปสู่การแปลความหมายว่าบุคคลที่ได้คะแนนการสอบแต่ละค่านั้นมีความสามารถเป็นอย่างไร

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสร้างได้ 2 ลักษณะ คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในห้องเรียนและแบบทดสอบมาตรฐานที่สร้างขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบมาตรฐานปรนัย 4 ตัวเลือก

2.5 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบอิงกลุ่ม ซึ่งบุญชม ศรีสะอาด (2535: 56-58) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงกลุ่มให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและตำรากำหนดลักษณะข้อสอบขั้นแรกสุด จะต้องทำการวิเคราะห์ ว่าวิชาหรือหัวข้อที่จะสร้างข้อสอบวัดนั้น มีจุดประสงค์ของการสอบ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่หัวข้อย่อยทุกหัวข้อพิจารณาความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตารางนี้มี 2 มิติคือด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัด และพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลงไป แล้วกำหนดจำนวนข้อสอบที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นกับว่าเรื่องนั้นต้องการให้สมรรถภาพด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ หลักในการเขียนข้อคำถาม ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบสมรรถภาพต่างๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 1 เป็นกรอบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพ รูปแบบและเทคนิคในการเขียนข้อสอบยึดตามที่ศึกษาในขั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งโดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและ

สมรรถภาพตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังจากพิจารณาบททวนเองแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล และด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาข้อบกพร่องแล้วนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียด และชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม

6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบแล้ว นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนนทำการวิเคราะห์ตามแบบอิงกลุ่ม คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกค่าสุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนก และระดับความยากเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วย และในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงความประณีต ความถูกต้อง ซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิงกลุ่มนั้นควรสร้างตามลำดับขั้นตอน เริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เขียนข้อสอบ ตรวจทานข้อสอบ พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

2.6 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

ชวาล แพร์ตกุล (2518: 123 – 125) กล่าวถึงคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือแบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องทางแนะให้เด็กเดาคำตอบได้ ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเก็ยคร้านที่จะดูตำราแต่ตอบได้ดี

3. ต้องถามลึก (Searching) วัดความลึกซึ่งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่าที่จัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องช่วยเป็นเยี่ยงอย่าง (Exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทายชักชวนให้คิด เด็กสอบแล้วมีความอยากรู้มากน้อยเพียงใด
5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าคำถามถึงอะไร หรือให้คิดอะไรไม่ถามคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
 - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำถาม
 - 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน
 - 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน
7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุดภายในเวลา
8. ต้องยากพอเหมาะ (Difficulty)
9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภทได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งที่สุด
10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) คือ ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอน ไม่แปรผัน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ คือต้องเที่ยงตรง ยุติธรรมถามลึก คำถามช่วย ต้องจำเพาะเจาะจง เป็นปรนัย มีประสิทธิภาพยากพอเหมาะ มีอำนาจ จำแนก และต้องเชื่อมั่นได้

2.7 หลักในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ

เนื่องจากข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบเป็นแบบที่นิยมใช้กันมากที่สุด จึงมีผู้เสนอแนะหลักการสร้างไว้หลายท่าน ซึ่งวิเชียร เกตุสิงห์ (2530: 34 – 42) ได้สรุปหลักของธอร์น ไคค์ ฮาเกน (Thorndike Harken) ไว้ดังนี้

1. ควรใช้ตัวนำ (Stem) ให้เป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ แต่ถ้าจะใช้แบบให้ต่อก็ให้ต่อกันได้สนิททุกตัวเลือก
2. พยายามใช้ตัวเลือกล้วนๆ โดยตัดคำซ้ำออก หรือนำคำซ้ำไปไว้ในตัวคำถามก็ได้
3. ถ้าไม่จำเป็นแล้วไม่ควรใช้คำถามปฏิเสธ ถ้าจำเป็นก็ควรแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นคำถามแบบปฏิเสธ

4. เขียนตัวคำถามให้ชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจว่าถามอะไร และตัวเลือกก็ควรเป็นคำตอบที่ตรงคำถาม (ไม่ว่าจะผิดหรือถูก) กล่าวคือทั้งตัวคำถามและตัวลวงไปกันได้เหมาะสมนั่นเอง
 5. ตัวเลือกที่ใช้เป็นตัวลวงต้องมีเหตุผลพอที่จะเป็นตัวลวงได้ กล่าวคือ ถ้าเด็กไม่รู้ อาจเลือกตอบข้อเหล่านั้น ไม่ใช่ผิดจนเห็นได้ชัด
 6. อย่าใช้คำฟุ่มเฟือยในตัวคำถาม ข้อความใดที่ไม่จำเป็นก็ตัดทิ้งเสีย (ยกเว้นกรณีที่ต้องการให้อ่านจับใจความ)
 7. อย่าพยายามใช้ตัวเลือกที่ผูกพันกัน เช่น ข้อหนึ่งเกี่ยวพันไปถึงข้ออื่นหรือมีความหมายคลุมไปถึงข้ออื่นๆ ด้วย
 8. ระวังการใช้ตัวเลือกปลายเปิด (Open End) เช่น “ไม่มีข้อใดถูก” หรือ “ผิดทุกข้อ” ถ้าจะใช้ก็ต้องใช้ให้เหมาะ คือให้มีโอกาสเป็นข้อถูกด้วย และถ้าเป็นตัวลวง ก็ต้องมีคุณค่าพอที่เด็กไม่รู้จริง อาจเลือกตอบด้วยและที่ต้องระวังเป็นพิเศษคือ อย่าใช้กับข้อสอบที่มีคำตอบที่ไม่ถูก 100 % เป็นอันขาด
 9. เรียงลำดับเลือกที่เป็นตัวเลือก หรือปริมาณที่บอกความมากน้อย สูงต่ำ ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกสำหรับนักเรียนที่จะหาคำตอบ
 10. พยายามกระจายตัวถูก ให้อยู่คู่ละกัน คือให้ตัวถูกอยู่ข้อ ก.บ้าง ข.บ้าง ค.บ้าง ง.บ้าง และจ.บ้าง หรืออย่าเรียงลำดับอย่างมีระบบ ทางที่ดีควรเรียงตามข้อ 9 หรือเรียงตามความสั้นยาวของตัวเลือก จะได้เป็นการกระจายตัวถูกไปในตัวด้วย
 11. ภาษาที่ใช้ในการเขียนคำถามและตัวเลือกควรให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับนักเรียน ไม่ควรใช้ศัพท์ยากๆ สำหรับเด็กเล็กๆ
 12. พยายามใช้รูปภาพประกอบ ถ้าสามารถทำได้ การใช้รูปภาพประกอบบางครั้งอาจช่วยให้เด็กเข้าใจคำถามได้แจ่มแจ้งขึ้น หรือบางทีรูปภาพอาจแสดงในสิ่งที่ไม่สามารถเขียนเป็นตัวหนังสือก็ได้ หรือแสดงได้ดีกว่าการใช้ภาษาและการใช้ภาพจะวัดสมองได้ดีกว่าด้วย
 13. ข้อหนึ่งๆ ควรให้มีตัวเลือก 4-5 ตัว (ยกเว้นข้อสอบเด็กที่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจใช้ตัวเลือก 3 ตัวก็ได้) เพราะการใช้ตัวเลือกมากจะช่วยทำให้โอกาสที่จะเดาถูกลดน้อยลง
 14. อย่าแนะนำคำตอบ จะด้วยวิธีใดก็ตาม
- สรุปได้ว่า ในการเขียนข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบควรคำนึงถึงหลักการเขียนข้อสอบ เช่น คำถามจะต้องมีความชัดเจน ถูกต้องทางภาษา และตัวเลือกจะต้องมีความเหมาะสม

เป็นต้น เพื่อจะทำให้ข้อสอบเป็นตัวแทนที่คิของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสามารถประเมินผลการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สุรนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 55) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเป็นผลสำเร็จของการเรียนภาษาไทยของผู้เรียน และการสอนของครูผู้สอน เช่น ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผู้เรียนแต่ละคนจะประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความไม่เท่ากันแม้จะเรียนอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน และมีสภาพแวดล้อมในการเรียนที่คล้ายกัน ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของผู้เรียนขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมอง ความสนใจและประสบการณ์ทางภาษาของผู้เรียน การรู้ผลสัมฤทธิ์การเรียนแต่ละทักษะจะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนนำผลไปใช้พัฒนาการสอนและการเรียนให้ดีขึ้น

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2538: 347) ได้กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาไทยว่า “การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย ควรที่จะได้วัดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางภาษาหลายๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ ทศนคติ การใช้เหตุผล เป็นต้น” นอกจากนี้ สุรนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 95-96) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยอ้างหลักการของบลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้มีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ดังนี้

1. วัดความรู้- ความจำ คือ ความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่างๆที่เคยมีประสบการณ์มาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
2. วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความได้ คำถามประเภทนี้ควรเป็นข้อความใหม่ที่ครูกำหนดสถานการณ์ขึ้น
3. วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถที่จะนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้มา ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่
4. วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องราววิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน
5. วัดการสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นๆ เป็นมโนทัศน์ หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่

6. วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้าน ข้อคิด คุณค่า ทรรศนะของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของ บุคคลหรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นนั้นๆ

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538: 346) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะใน การวัดผลประเมินผลการเรียนภาษาไทยไว้อีกว่า “เพื่อให้การวัดผลครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรได้ อย่างทั่วถึง ควรจะได้ออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย (Objective) และเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ซึ่งถ้าจะให้ดีควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก หรืออย่างน้อย 4 ตัวเลือก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูถาม ได้มากขึ้น และการตรวจให้คะแนนก็ดำเนินไปได้โดยง่าย”

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต้องดำเนินการวัด ความสามารถของนักเรียนทั้ง 6 ด้าน เพื่อให้การวัดผลมีประสิทธิภาพครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตร อย่างทั่วถึง และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยข้อสอบมาตรฐาน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3. ความพึงพอใจในการเรียน

3.1 ความหมายของความพึงพอใจ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความสมดุล เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ ผู้เรียนมีความสุข มีความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ หรือที่ประทับใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ สามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของผู้เรียน ก่อให้เกิดความสมดุลใน กิจกรรมการเรียนรู้ มีความสนุกกับกิจกรรมการเรียน เกิดผลงานที่มีคุณภาพอันเป็นปัจจัยนำไปสู่ กระบวนการเรียนรู้ และความสุขที่เกิดจากการอยู่อย่างกลมกลืนกับกลุ่มเพื่อน เป็นความสุขจาก การช่วยเหลือและร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดการ จัดระบบโดยร่วมมือกันรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง เพื่อเสริมสร้างวินัยใน การอยู่ร่วมกัน นำไปสู่การปรับตัว การรับและเลือกข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการ บริโภคด้วยการใช้วิธีแห่งปัญญา

กระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสุข เกิดจากความสมดุลของการ ใช้สมองสองซีกซึ่งภายในสมองมีสารความสุข ที่เรียกว่า สารเอนโดรฟิน (Endorphine) ที่หลั่ง ออกมา ทำให้ผู้เรียนมีความสุขเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในทางกลับกัน ถ้าสภาพแวดล้อมทางการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเครียด ทำให้ตื่นเต้น คาดหวัง เกร็ง และแข่งขันเพื่อเอาชนะ ผู้เรียนจะมีการหลั่งสารแอนดรีนาลิน (Adrenalin) ซึ่งเป็น

การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่พึงปรารถนาให้กับผู้เรียน (วิชย วงษ์ใหญ่ อ้างถึงใน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2541: 61-69) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของ ความพึงพอใจ พอสรุปได้ดังนี้

มอร์ส (Morse 1953: 27) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมด หรือบางส่วน ความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกัน ถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พอใจก็จะเกิดขึ้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของแครทวูลและคณะ (Krathwohl, et al., 1964: 95) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจไว้ในขั้นการตอบสนอง ซึ่งเป็นขั้นที่บุคคลเกิดคามสนใจอย่างแท้จริง อันหมายถึงบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความรู้สึถูกผูกมัดกับวัตถุ สิ่งของ สถานการณ์ ทำให้บุคคลนั้นพยายามตอบสนองบางอย่าง โดยความพึงพอใจเป็นสภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่เกิดขึ้น หลังจากทำปฏิกิริยาบางอย่างไปแล้ว อาจแสดงออกในรูปของความสนุกสนาน ความยินดีเป็นต้น

กู๊ด (Good 1973: 320) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ทำอยู่

วัตแมน (Wolman 1973: 384) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

กิตินา ปรีดีคิลก (2529: 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่างๆของงาน และผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองตามความต้องการของเขาได้

เทอดศักดิ์ เศษคง (2542: 148) กล่าวว่า “ความพึงพอใจมาจากความคาดหวังและการเปรียบเทียบ”

สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2542 : 278-279) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นผลรวมความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่างๆ เป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ เป็นผลจากการปฏิบัติงานที่ดี และสำเร็จจนเกิดเป็นความภูมิใจ และได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่หวังไว้

จากความหมายของความพึงพอใจที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้น อาจนำมากล่าวโดยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง สภาวะทางอารมณ์ด้านบวก ที่เกิดจากสิ่งเร้าให้ได้รับผลสำเร็จตามความต้องการ ก่อให้เกิดความรู้สึกพอใจ ประทับใจ และมีความสุข ซึ่งจะแสดงออกทางสายตา คำพูด และพฤติกรรมต่างๆ

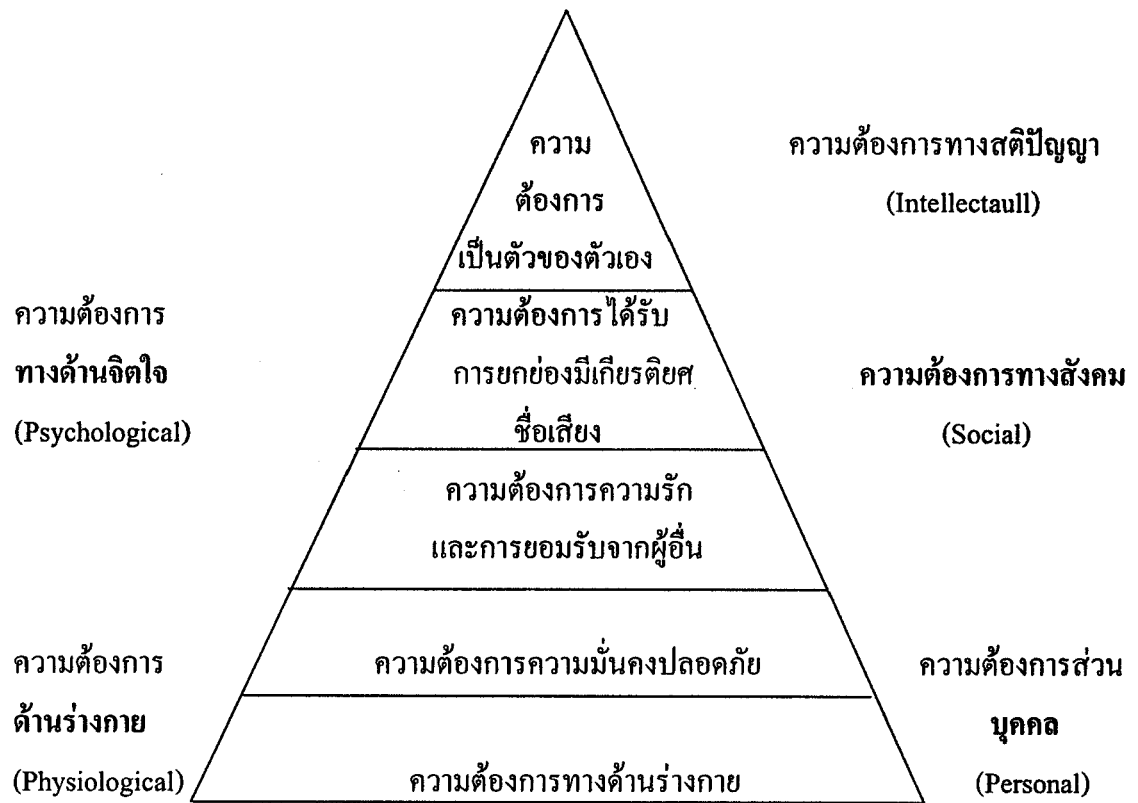
3.2 แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจไว้ดังนี้

ทฤษฎีบุคลิกของคาร์ล โรเจอร์ (Cral Roger) เชื่อว่าความขัดแย้งระหว่างอินทรีย์กับตัวตน หรือความแตกต่างระหว่างตัวตนที่แท้จริงกับตัวตนในอุดมคติทำให้เกิดความไม่พึงพอใจขึ้นในตัวบุคคล และก่อให้เกิดความเคร่งเครียดขึ้น ถ้ามีมากเกินไปทำให้เกิดความไม่สบายใจได้ ซึ่งความขัดแย้งนี้มีความสำคัญในการกระตุ้นและเร่งเร้าให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นโครงสร้างของทฤษฎีจึงประกอบด้วย

1. อินทรีย์ (Organism) คือที่รวมของประสบการณ์ทั้งหมด ศักยภาพต่างๆ ด้านที่บุคคลรับรู้ สถานการณ์ทางธรรมชาติที่บุคคลสามารถรู้ได้จากตัวเองเท่านั้น
2. ตัวตน (Self) คือลักษณะรวมทั้งมวลของบุคคลที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอไม่ว่าเวลาใดก็ตาม ซึ่งมีทั้งตัวตนจริงๆ กับตัวตนอุดมคติที่บุคคลต้องการจะเป็น

ทฤษฎีบุคลิกภาพของคาร์ โรเจอร์ (Cral Roger) จึงแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบระหว่างตัวตนที่เป็นอยู่กับตัวตนในอุดมคติหรือตัวตนที่ต้องการ ซึ่งมาสโลว์ (Maslow) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความต้องการของมนุษย์จะพัฒนาไปตามลำดับขั้น ความต้องการเบื้องต้นจะต้องได้รับการตอบสนองเสียก่อนจึงเกิดความต้องการอื่นๆ ที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งมีอยู่ 5 ขั้นที่สำคัญดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรวยลักษณะลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ที่มา : วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ (2542) อ้างถึงในจารุวรรณ พุพะเนียด : 23

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต มนุษย์ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อสนองความต้องการขั้นนี้เสียก่อน จึงจะมีความต้องการขั้นอื่นตามมา

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการขั้นนี้คือ อยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคง และปลอดภัยปราศจากภัยอันตรายทั้งปวง ความต้องการด้านนี้เห็นได้จากแนวโน้มของมนุษย์ที่ชอบอยู่ในสังคมที่สงบเรียบร้อย มีระเบียบวินัย และมีกฎหมายคุ้มครอง

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรัก และต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Love and Belonging Needs) เป็นลักษณะของความต้องการอยากมีเพื่อน มีคนรักใคร่ชอบพอ ต้องการเป็นผู้ให้ความรักและได้รับความรัก บุคคลที่มีความต้องการในขั้นนี้จะกระทำพฤติกรรมเพื่อให้รู้สึกว่าตนเองไม่โดดเดี่ยวอ้างว้าง หรือถูกทอดทิ้ง

ขั้นที่ 4 ความต้องการมีเกียรติยศ และศักดิ์ศรี (The Esteem Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์เกือบทุกคนในสังคม ลักษณะการแสดงออกในขั้นนี้ เช่นต้องการได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ หรือความภาคภูมิใจเมื่อประสบผลสำเร็จ

ขั้นที่ 5 ความต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ระดับที่สมบูรณ์ที่สุดคือ ความต้องการแสดงความเป็นจริงแห่งตน (Self-Actualization) เน้นถึงความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มที่

จากลักษณะความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) จะเห็นได้ว่าความต้องการส่วนใหญ่ของมนุษย์เป็นความต้องการทางด้านจิตใจ ซึ่งต่อมาเฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg) ได้รวมความคิดของมาสโลว์ (Maslow) เข้ากับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ของไทเลอร์ (เอกซ์พีทีเอสพี, 2533: 121 – 122) นำเสนอเป็นความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงาน โดยองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจที่นำไปสู่ความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ลักษณะของงาน ความก้าวหน้าของงาน การยอมรับ ความรับผิดชอบ สัมฤทธิ์ผลของงาน นอกจากนี้เฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจภายในในลักษณะที่เป็นรางวัลที่เกิดจากความรู้สึกขณะทำงาน เช่น ความรู้สึกเพลิดเพลิน มีความสุข ส่วนแรงจูงใจภายนอกเกิดหลังจากทำงานหรือสิ่งแวดล้อมของงาน เช่น มีคนชมเชย

จากแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow) ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2543: 102-105) สรุปไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะบรรลุถึงศักยภาพแห่งตน จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อม และกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียนในระดับต้นเสียก่อน โดยเริ่มจากทางกายภาพ ให้ผู้เรียนได้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ไม่รู้สึกถูกรังแกข่มขู่ ทำให้เกิดความกลัว ท้อแท้หรือทำให้รู้สึกว่าตนถูกลดคุณค่าลง ครูควรจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ลดแรงกดดันลง ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าความล้มเหลวเป็นสิ่งที่น่าอายใจ ผู้เรียนก็จะอยากเรียนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันครูก็จะจัดให้มีการเรียนรู้ที่จะร่วมมือกันเรียน ทำงานร่วมกัน เพื่อสนองต่อความต้องการเป็นพวกเดียวกัน ให้ยอมรับซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและเมื่อรู้ว่าตนมีคุณค่าแล้วต่อมาก็จะเกิดความต้องการที่จะบรรลุถึงศักยภาพแห่งตน

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจดังกล่าว สรุปได้ว่าการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจหรือสิ่งเร้าในการทำงาน การสร้างสิ่งจูงใจหรือสิ่งเร้าให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนนั้น ผู้เรียนต้องมีแรงจูงใจที่อยากจะเรียน ซึ่งผู้สอนต้อง

คำนี้ถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือสิ่งเร้าหลายด้านเช่น การจัดบรรยากาศในการเรียน ใช้เทคนิคการสอนที่ดีและทันสมัย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนตามความต้องการ และการเสริมแรงด้วยการยกย่องชมเชย จะทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนได้

3.3 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจเป็นสิ่งจำเป็นในการพิจารณาความรู้สึกรู้สึกของความพึงพอใจหรืออารมณ์ทางบวกที่เกิดร่วมกับการแสดงพฤติกรรม ซึ่งปฏิริยาทางอารมณ์นั้น ไม่จำเป็นต้องแสดงให้ผู้อื่นเห็น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบุคคลและสถานการณ์ ซึ่งเครทวูลและคณะ (Kratwohl et al., 1964: 130 – 132) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจสรุปได้ว่าการวัดความพึงพอใจประกอบด้วย การระบุพฤติกรรมที่บ่งชี้ความพึงพอใจ และวิธีการบันทึกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพึงพอใจอย่างเป็นระบบ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมภายใน บางครั้งไม่ได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายนอกอาจเดียวมาจากพฤติกรรมภายในที่แตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมที่ดีสามารถที่จะล้วงพฤติกรรมภายในให้แสดงเป็นพฤติกรรมภายนอกได้บ้าง การวัดความพึงพอใจจึงอาจใช้วิธีการวัดดังนี้

1. การให้เขาบอกเรื่องราวเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ การปฏิบัติและความพึงพอใจของตนเองโดยใช้เครื่องมือต่อไปนี้

1.1 แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งประกอบด้วยข้อความอธิบายเรื่องราว แล้วให้ผู้ตอบตรวจสอบกับความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของตนเอง

1.2 มาตราส่วนประเมินค่า ประกอบด้วยข้อความอธิบายเรื่องราวหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้ผู้ตอบอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไร ในระดับใด

1.3 แบบจับคู่ โดยการให้ผู้ตอบเลือกคำคุณศัพท์จากรายการ 3-4 คำ เขียนบรรยายความรู้สึกเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับรายการของคำคุณศัพท์ที่ต้องการบรรยายปฏิริยาทางอารมณ์ทั้งทางบวกและทางลบ โดยคำคุณศัพท์ที่นักเรียนเลือกสามารถแสดงออกถึงความพึงพอใจที่นักเรียนได้รับจากกิจกรรม

1.4 โปรเจกทีฟเทคนิค (Projective Techniques) สามารถใช้ประโยชน์ในการล้วงการตอบสนองทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี มี 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้เรียนพูดแสดงความรู้สึกต่อคำ หรือเรื่องและผู้สอนพูดให้เร็วที่สุด ปฏิริยาจากการตอบสนองที่ผู้เรียนพูดออกมาสามารถวิเคราะห์ความรู้สึก และเจตคติของผู้เรียนได้

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคล โดยการให้ผู้เรียนเล่าเรื่องจากรูปภาพ บรรยายความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างอิสระ แล้วนำเรื่องที่นักเรียนเล่าไปวิเคราะห์หาคุณลักษณะของผู้เรียน

ส่วนที่ 3 เป็นการสอบแบบเขียนตอบ โดยการเติมประโยค ให้สมบูรณ์ แล้วนำคำตอบที่นักเรียนเขียนเติมลงไปนั้น ไปวิเคราะห์หาคุณลักษณะของผู้เรียน

1.5 แบบสอบถามปลายเปิด

1.6 ซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic Differential) ประกอบด้วยคำหรือวลี หรือประโยคแทนสิ่งที่ต้องการประเมินแล้วตามด้วยคำคุณศัพท์หลายๆ คู่ ที่อธิบายความหมายหรือลักษณะของสิ่งที่ต้องการประเมิน คู่ของคำคุณศัพท์แต่ละคู่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์ 2 คำ เช่น สนุกสนาน – น่าเบื่อ

1.7 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่สามารถล้วงความรู้สึกและความคิดเห็นที่แท้จริงได้แต่ ผู้สัมภาษณ์ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ อาจใช้การสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล และใช้เวลาอย่างน้อยแตกต่างกันไป

1.8 การอภิปรายกลุ่ม

1.9 การเขียนบรรยายความคิดเห็นหรือความรู้สึก เป็นการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก ความคิดเห็น พร้อมเหตุผลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ วิธีการเขียนบรรยายความรู้สึกเป็นวิธีการที่ดีมาก สามารถวัดความคิดเห็นและความรู้สึกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

1.10 แบบเลือกตอบคงที่มีลักษณะคล้ายมาตราส่วนประเมินค่า คือ มีตัวเลือกชุดหนึ่ง อาจประกอบไปด้วย 4-5 ตัวเลือก แล้วมีคำถามหรือข้อความหลายๆ ข้อให้พิจารณา

1.11 แบบเลือกตอบ มีลักษณะคล้ายข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้โดยทั่วไป

2. การวัดโดยการให้ผู้อื่นบอกเรื่องราวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ต้องการวัด โดยการ

2.1 สัมภาษณ์ผู้อื่น

2.2 ให้ผู้อื่นกรอกแบบสอบถาม

3. การสังเกตบุคคลที่ต้องการวัดในสถานการณ์เฉพาะ เป็นวิธีการตรงในการวัดความสนใจความอยากรู้อยากเห็นแต่ต้องใช้เวลามาก การสังเกตพฤติกรรมอาจทำได้ 2 แบบ คือ

3.1 สังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปกติ เมื่อพบว่าผู้เรียนมี

พฤติกรรมใดตรงตามรายการสังเกตพฤติกรรมก็จดบันทึกไว้ การสังเกตพฤติกรรมแบบนี้เหมาะสำหรับสังเกตพฤติกรรมนักเรียนบางคน

3.2 สังเกตพฤติกรรมภายใต้เงื่อนไขสถานการณ์ที่กำหนดให้ ในกรณีนี้สามารถสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้ที่หลายๆ คน โดยจัดสถานการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างอิสระ จากพฤติกรรมเลือกการไม่เลือกทำกิจกรรมหรือวิธีการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนทำสรุปได้ว่า วิธีการวัดความพึงพอใจมีเครื่องมือที่ใช้วัดหลากหลาย เช่น แบบตรวจสอบรายการ มาตราส่วนประเมินค่า หรือแบบจับคู่ เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประเมินค่า

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

คอกคุณ วงศ์วรรณวัฒนา (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามรูปแบบชิปปาในวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ในระยะแรกของกิจกรรม การดำเนินการสอนไม่ทันเวลา นักเรียนไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง นักเรียนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้ แต่เมื่อมีการปรับปรุงการเรียนรู้อย่างเหมาะสมให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหาจากแหล่งความรู้ต่างๆ มาก่อนล่วงหน้าและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในบทบาทของตนเองพร้อมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนเห็นความสำคัญของตนเองที่มีต่อกลุ่มและให้ความร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนมากขึ้น นักเรียนจึงให้ความสนใจ มีความสนุกสนานและให้ความร่วมมือในการเรียน และนอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนได้คิดปฏิบัติและทำความเข้าใจด้วยตนเอง นักเรียนได้ความรู้อย่างกว้างขวางจากการอภิปราย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อศึกษาค้นการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยค่าเฉลี่ยและร้อยละ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

จิรากาญจน์ หงษ์ชุตตา (2545) ได้พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเศษส่วน โดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเศษส่วน โดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้จริงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 84.31 ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่กำหนดร้อยละ 80

บุญสิทธิ์ วานูนาม (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ลิมิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 79.69/76.45 นักเรียนมีผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ภายหลังใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่อง ลิมิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน สูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 46.45

สุภารัตน์ สุทธิชาติ (2547) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปา ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปาก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง

ศศิธร แก้วรักษา (2547) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เรื่อง สถิติเบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบซิปปา สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กัทมัสท์ อาแคะ (2548) ได้ศึกษาการสร้างชุดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอน E_1/E_2 เป็นร้อยละ 84.64/74.58 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70/70 ที่กำหนดไว้ และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนการสอนสูงกว่าความสนใจก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วนิดา พรชัย (2548) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซิชค์ (Zisk, 1994) ศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในวิชาเคมี ประชากรในการศึกษานี้เป็นนักเรียนที่เรียนวิชาเคมี 49 คน โดยแบ่งเป็น 2

กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง นักเรียน 24 คน ได้รับการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม นักเรียน 25 คน เรียนแบบปกติ ระยะเวลาศึกษา 10 สัปดาห์ ผลของการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีความสามารถในการสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเอง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

คุก (Cook. 1995) ได้ศึกษาผลของการใช้ทฤษฎี ในการเรียนและการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง พีชคณิตเบื้องต้น ผลการวิจัยปรากฏว่า ทฤษฎี มีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ของนักเรียน โดยครูเป็นผู้เตรียมการ และชี้แนะให้เกิดเป็นกระบวนการ ซึ่งการเรียนการสอนแบบ Constructivist มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เนื้อหาที่สอนและมีผลต่อการสอนของครูนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เปียซา (Piazza. 1995) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ สำนวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่สอน โดยใช้ทฤษฎี Constructivist พบว่า การสอนแบบ Constructivist ช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดในการสร้างองค์ความรู้ขึ้นและครูได้พัฒนาการสอนของตน

กริโอรุค (Grigoruk. 1997) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของแนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) ในการเรียนภาษาและคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) ในการเรียนภาษาเรื่อง การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง และวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับตัวเลข ระบบจำนวน การคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการแก้ปัญหา ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาและคณิตศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และผลต่อบทบาทของครูสอนและผู้เรียนด้วย

เฮรอน (Heron. 1997) ศึกษาวิธีการใช้ทฤษฎี Constructivist ในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา รูปแบบของการศึกษาใช้แบบ Pretest - Posttest กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มควบคุม 6 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม วิชาที่ศึกษาคือวิชาชีววิทยา เคมี หรือวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม โรงเรียนในรัฐตะวันตก นักเรียน 28 ห้องเรียน จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นแบบสังเกตพฤติกรรม กลุ่มควบคุมมีค่า 12.89 และกลุ่มทดลองมีค่า 20.67 แสดงให้เห็นว่า การสอนทั้งสองกลุ่มที่ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ หลังจากการทดลองแล้ว 4 เดือน โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ SAAT (Constructivism) หรือแนวทฤษฎี Constructivist นี้ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีความกระตือรือร้นในการคิด แก้ปัญหาและแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปามีส่วนสำคัญทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม

มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังเป็นปัจจัยในการช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การสอนภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความพึงพอใจในการเรียนดีขึ้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

กิ่งกาญจน์ หยี่เรืองโรจน์ (2542) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับแบบทักษะสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบทักษะสัมพันธ์มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัมพร ถกลประจักษ์ (2543) ได้ศึกษาผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 306) และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนหลักภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยยึดรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยสูงกว่าก่อน ได้รับการสอนที่ยึดรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โสภิต แจ็งอรุณ (2545) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายวิชาภาษาไทย ท 504 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยวิธีคิดตามแบบโยนิโสมนสิการ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายวิชาภาษาไทย ท 504 หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียน โดยวิธีคิดตามแบบโยนิโสมนสิการ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

กาญจนา มากพูน (2548) ได้ศึกษาผลการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติ ต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ มี

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเกิดจากผู้สอนใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ได้แก่ วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ วิธีการเรียนแบบร่วมมือ วิธีสอนแบบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และวิธีการสอนแบบทักษะสัมพันธ์ ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ประภา ตุลานนท์ (2540) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชายแดน จังหวัดสระแก้ว พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิธีสอน ด้านสัมพันธภาพกับครูประจำการ และด้านกิจกรรมกลุ่ม

ทวิช มโนภิรมย์ (2545) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการออกกำลังกายกับความพึงพอใจในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ทัศนคติต่อการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความพึงพอใจในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โชติ คำเด่นเหล็ก (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนของครูโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนราชดำริ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครู โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานใน 5 ด้าน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

สุพรรณิ ศรีโพธิ์ (2546) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมประเทืองปัญญาหนูน้อยวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมหนูน้อยนักวิทยาศาสตร์ เพราะกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมและเน้นกระบวนการกลุ่มของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ได้ปฏิบัติและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 96.00 ของนักเรียนที่มีผลการปฏิบัติกิจกรรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่รู้สึกชอบ ประทับใจ และเต็มใจในการเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ที่แวดล้อมนำเรียน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน” ผู้วิจัยขอนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ศึกษาทดลองและกลุ่มควบคุมวัดก่อนและหลังการทดลอง (Non – Equivalent Control Group Design) มีรูปแบบดังนี้

กลุ่มทดลอง	$O_1 \times O_2$
กลุ่มควบคุม	$O_3 \sim O_4$

O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย) ของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

O_2 แทน การสอบหลังเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย) ของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

O_3 แทน การทดสอบก่อนเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย) ของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

O₄ แทน การทดสอบหลังเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย) ของกลุ่มทดลองที่ที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 403 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 96 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง เพราะทั้ง 2 ห้องมีการจัดนักเรียนแบบละความสามารถ มีลักษณะเทียบเท่ากัน และผู้วิจัยทำการสอนเองทั้ง 2 ห้อง ซึ่งผู้วิจัยทดลองสอนด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม

2.2.1 กลุ่มทดลอง จำนวน 48 คน เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

2.2.2 กลุ่มควบคุม จำนวน 48 คน เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

3. เครื่องมือการวิจัย

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ประกอบด้วย เครื่องมือทดลองและเครื่องมือการรวบรวมข้อมูล

3.1.1 เครื่องมือการทดลอง

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปาจำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง

3.1.2 เครื่องมือการรวบรวมข้อมูล

1) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2) แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบวัดความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

1) ศึกษาการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ความมุ่งหมายของหลักสูตร คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และเนื้อหาภาษาไทยจากหนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3) นำคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในกลุ่มการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้

4) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา โดยใช้ลำดับขั้นการสอนของทิสนา แคมมณี ดังนี้

(1) สาระสำคัญ

(2) จุดประสงค์

(3) เนื้อหา

(4) กิจกรรมการเรียนรู้

ก. ขั้นทบทวนความรู้เดิม

ข. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่

ค. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยง

ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

- ง. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
- จ. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้
- ฉ. ขั้นการแสดงผลงาน
- ช. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

5) สื่อการเรียนรู้

6) วิธีวัดและประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีจำนวน 10 แผน เพื่อสอนวิชา

ภาษาไทยจำนวน 10 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 5 สัปดาห์
รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	เห็นแก่ลูก	1	2
2	การสะกดคำ	2	2
3	การเขียนเรียงความ	3	2
4	ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง	4	2
5	การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทอินทรวีเชียรฉันท	5	2
6	การกล่าวอวยพร	6	2
7	ศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ	7	2
8	โคลงโลกนิติ	8	2
9	การย่อความ	9	2
10	การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	10	2
รวม		10	20

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดัง
แสดงไว้ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบแก้ไขในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาและการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำ

ข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข เป็นการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความ สอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับเท่ากับ .76 โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับปรุง ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนห้องอื่นที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา สถานการณ์ ลักษณะกิจกรรม และ ปริมาณเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนจะไปทดลองจริง

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ความมุ่งหมาย ของหลักสูตร คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และเนื้อหาภาษาไทย จาก หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2) นำคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในคู่มือการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งมีรายละเอียดเช่นเดียวกับแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ จิปาถะ ดังนี้

- (1) สาระสำคัญ
- (2) จุดประสงค์
- (3) เนื้อหา
- (4) กิจกรรมการเรียนรู้
 - ก. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ข. ชั้นการจัดการเรียนรู้
 - ค. ชั้นสรุป
- (5) สื่อการเรียนรู้
- (6) วิธีวัดและประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้มีจำนวน 10 แผน เพื่อสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 10 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 5 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบแก้ไขในเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข เป็นการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับเท่ากับ .96 โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับปรุงในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนห้องอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา สถานการณ์ ลักษณะกิจกรรม และปริมาณเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนจะไปทดลองจริง

3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2) ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาไทยจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบและจัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบตามเนื้อหา โดยแบ่งพฤติกรรมเป็น 6 ด้าน คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

4) สร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยสร้างให้สอดคล้องกับตารางจำแนกข้อสอบ

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 3 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องด้านภาษา และความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .92 (ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ก) โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ควรตั้งคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และความสามารถที่ต้องการวัด

(2) ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ไม่ควรใช้ศัพท์ยากเกินไป

(3) ควรใช้ภาษาให้ชัดเจน กระชับรัดกุม เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ

(4) ควรจัดเรียงข้อความแต่ละตัวเลือก ตามลำดับจากสั้นไปยาว

(5) ควรกระจายตัวถูกให้อยู่คละกัน

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน

7) นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้ว ตรวจสอบให้คะแนนโดยข้อที่ถูกต้องให้คะแนน 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

8) เมื่อตรวจสอบให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

(1) วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คือ หาค่าความยากง่าย (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้เทคนิค 27%

(2) คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .20 – .80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และปรับปรุงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

(3) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ข้อไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Cooder Richardson) โดยใช้สูตร KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น .67

3.2.4 แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ การวัดและประเมินผล การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

2) กำหนดเป้าหมายการวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายการวัดความพึงพอใจ เป็น 2 ด้านคือ ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจในเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

3) สร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยเป็นแบบมาตราส่วนของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ

4) นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปาที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบลักษณะข้อความและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ว่าสอดคล้องกับคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยและพฤติกรรมที่ต้องการวัดค่าหรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5) หาค่าความเชื่อมั่น โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) จากผลการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 48 คน มีค่าเท่ากับ .86

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ

4.2 ทดลองสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปากับกลุ่มทดลองและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติกับกลุ่มควบคุม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 แต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

4.3 เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนด ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ทดลองก่อนเรียน (Pretest)

4.4 วัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยกับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา จำนวน 20 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองของการวิจัยเรื่องนี้มีวิธีการและระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

5.1 การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

5.1.1 การหาค่าคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

ภาษาไทย

1) หาค่าความตรงของข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ใช้สูตร IOC (Index of Item-Objective Congruence)

2) หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20

5.1.2 การหาค่าคุณภาพของแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

5.2 การวิเคราะห์ผลการทดลอง

5.2.1 วิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ด้วยการนับจำนวนนักเรียนที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนด แล้วคำนวณเป็นค่าร้อยละ เกณฑ์ที่ใช้มี 3 เกณฑ์ ดังนี้

1) เกณฑ์ผ่าน คือ เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม หรือ 18 คะแนนขึ้นไป

2) เกณฑ์ผ่าน คือ เกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม หรือ 21 คะแนนขึ้นไป

3) เกณฑ์ผ่าน คือ เกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม หรือ 24 คะแนนขึ้นไป

5.2.2 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปากับนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ ด้วยการนำคะแนนทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์คะแนนเพิ่ม (Analysis of Gain Score) จากนั้นจึงนำผลต่างหรือคะแนนเพิ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกัน โดยใช้สูตร t - test อิสระ ดังนี้ (อุยวาทิ จันทสนธิ 2550: 13-23 – 13-24)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

\bar{x}_1	เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
\bar{x}_2	เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2	เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
s_2^2	เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

Degree of freedom คำนวณจาก $n_1 + n_2 - 2$

5.2.3 วิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้

กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

4.50 – 5.00	ดีมาก
3.50 – 4.41	ดี
2.50 – 3.49	พอใช้
1.50 – 2.49	ปรับปรุงน้อย
0.00 – 1.49	ปรับปรุงมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปป่าของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะระหว่างการทดลอง

ตอนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองได้กระทำโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อวิเคราะห์ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองหรือไม่
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการทดลองเมื่อวิเคราะห์แบบอิงเกณฑ์ได้ผลเป็นอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้วิธีเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่า t แบบไม่เป็นอิสระ (Paired Sample t -test) ผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนกับหลังเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

Paired Samples Statistics						
ความรู้	N	Mean	Std. Deviation	Differences Mean	t	Sig. (2-tailed)
ก่อนทดลอง	48	15.5417	3.6493	-4.7500	-8.967	.001
หลังทดลอง	48	20.2917	2.8431			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

จากตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความรู้ระหว่างก่อนกับหลังเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา พบว่า ความรู้ของนักเรียนระหว่างก่อนกับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหลังเรียนแล้วนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน แสดงว่าการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีนี้มีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

1.2 ผลการวิเคราะห์คะแนนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยการเปรียบเทียบแบบอิงเกณฑ์

การวิเคราะห์คะแนนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้วิธีเปรียบเทียบคะแนนนักเรียนกับเกณฑ์ 3 เกณฑ์ คือ เกณฑ์ผ่าน (60 % ของคะแนนเต็ม) เกณฑ์ดี (70 % ของคะแนนเต็ม) และเกณฑ์ดีมาก (80 % ของคะแนนเต็ม) ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปาของนักเรียนกลุ่มทดลองเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

เกณฑ์การตัดสิน	นักเรียนที่ผ่าน		นักเรียนที่ไม่ผ่าน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผ่านเกณฑ์ 60 % ของคะแนนเต็ม (ได้ 18 คะแนนขึ้นไป)	39	81.25	9	18.75
ผ่านเกณฑ์ 70 % ของคะแนนเต็ม (ได้ 21 คะแนนขึ้นไป)	26	54.17	22	45.83
ผ่านเกณฑ์ 80 % ของคะแนนเต็ม (ได้ 24 คะแนนขึ้นไป)	3	6.25	45	93.75

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผลการทดลองได้ผลในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะมีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ด้วยคือ ไม่ผ่านเกณฑ์ 60 % คิดเป็นร้อยละ 18.75 ไม่ผ่านเกณฑ์ 70 % คิดเป็นร้อยละ 45.83 และไม่ผ่านเกณฑ์ 80 % คิดเป็นร้อยละ 93.75 ซึ่งมีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 80 % มากกว่านักเรียนที่ผ่านเกณฑ์

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีจุดประสงค์เพื่อทดสอบว่าวิธีสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปาได้ผลดีกว่าวิธีสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติหรือไม่ วิธีการเปรียบเทียบใช้วิธีการวิเคราะห์คะแนนเพิ่ม โดยนำคะแนนหลังสอนลบด้วยคะแนนก่อนสอนของแต่ละกลุ่ม ก็จะได้คะแนนเพิ่มแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่อจากนั้นจึงทำการทดสอบด้วยการทดสอบค่า t แบบอิสระ (Independent t - test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเพิ่ม (คะแนนก่อนเรียน - คะแนนหลังเรียน) ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		คะแนนเพิ่ม		ค่า t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
ทดลอง (48 คน)	15.5417	3.6493	20.2917	2.8431	4.917	3.438	0.420
ควบคุม (48 คน)	15.7500	3.1991	20.9583	2.7519	5.208	3.345	

เทียบกับ t ที่ $df = 94$ ซึ่งมีค่า 1.99 จะเห็นได้ว่ามีค่าน้อยกว่า ดังนั้นจึงไม่พบนัยสำคัญของความแตกต่าง ซึ่งแปลว่า ผลการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปากับผลการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติไม่ต่างกัน

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่า ค่า t ของการเปรียบเทียบคะแนนเพิ่มระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา ไม่แตกต่างจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปามีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในภาพรวม ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ และความพึงพอใจในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในภาพรวม ดังแสดงในตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในภาพรวม

ปัจจัย	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้	3.79	.37	ดี
ความพึงพอใจในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	3.96	.41	ดี
ภาพรวม	3.83	.35	ดี

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของ 2 องค์ประกอบคือ ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย พบว่า อยู่ในระดับดี ทั้ง 2 องค์ประกอบ คือมีค่าเฉลี่ย 3.79 และ 3.96 ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้โดยการหาค่าเฉลี่ยรวม และค่าเฉลี่ยแต่ละข้อย่อย ดังแสดงในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปาในด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้

ปัจจัย	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.04	.50	ดี
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนานและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	3.65	.70	ดี
3. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นบทบาทของนักเรียนและ ส่งเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.08	.61	ดี
4. กิจกรรมการเรียนรู้เปิด โอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต	3.88	.67	ดี
5. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา	3.98	.64	ดี
6. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนมีความพร้อมในการรับรู้ตลอดเวลา	3.67	.66	ดี
7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว	3.67	.60	ดี
8. กิจกรรมการเรียนรู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน	3.52	.71	ดี
9. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ และมี ความสุขในการเรียนควบคู่ไปกับการฝึกทักษะต่าง ๆ	3.87	.67	ดี
10. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว	3.94	.76	ดี
11. นักเรียนสามารถจัดระเบียบการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง	3.67	.56	ดี
12. นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้และค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.70	.62	ดี

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
13. นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมไปประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ได้	3.98	.56	ดี
14. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับเพื่อนอย่างทั่วถึง	3.79	.82	ดี
15. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง	3.60	.68	ดี
รวม	3.79	.37	ดี

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปาในภาพรวมด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อทดสอบทุกรายข้ออยู่ในระดับดี โดยกิจกรรมการเรียนรู้เน้นบทบาทของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.08 ลำดับที่ 2 คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.04 ลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ได้แก่ 1. นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมไปประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ได้ และ 2. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา ส่วนข้อกิจกรรมการเรียนรู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.52

สำหรับผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยโดยการหาค่าเฉลี่ยรวมและค่าเฉลี่ยแต่ละข้อย่อยเป็นดังแสดงในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย
ในด้านเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย

ปัจจัย	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
16. วิชาภาษาไทยจำเป็นสำหรับการเรียนวิชาอื่นๆ	4.00	.65	ดี
17. วิชาภาษาไทยช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง	4.17	.63	ดี
18. วิชาภาษาไทยช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม	3.96	.58	ดี
19. วิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้มินิสัยใฝ่รู้	3.79	.54	ดี
20. วิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด สร้างสรรค์	3.90	.66	ดี
รวม	3.96	.41	ดี

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยในภาพรวม
ด้านเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อทดสอบทุกรายข้ออยู่ใน
ระดับดี โดยวิชาภาษาไทยช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ
4.17 รองลงมาลำดับที่ 2. คือ วิชาภาษาไทยจำเป็นสำหรับการเรียนวิชาอื่นๆ ลำดับที่ 3. วิชา
ภาษาไทยช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม ลำดับที่ 4. วิชาภาษาไทย
ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และวิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้มินิสัยใฝ่รู้ โดยมี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 , 3.96 , 3.90, และ 3.79 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อสังเกตระหว่างการทดลอง

จากการทดลองสอนนักเรียนกลุ่มทดลองพบข้อสังเกตระหว่างการทดลองดังนี้

4.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ประสบปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการทดลอง เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีลักษณะการจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอน ต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก และผู้วิจัยไม่สามารถสอนต่อเนื่องจนครบทุกขั้นตอนได้ในคาบเรียนเดียว ทำให้กิจกรรมบางส่วนต้องดำเนินการในคาบเรียนต่อไป ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันพอสมควร ทำให้การสอนขาดความต่อเนื่อง และกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนำเสนอผลงาน นักเรียนนำเสนอผลงานได้เพียงบางกลุ่ม ส่งผลให้การฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ตามขั้นตอนของรูปแบบซิปปาไม่ครบถ้วน

4.2 บรรยากาศในการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ไม่เคร่งเครียดในการเรียน มีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน”

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปากับนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

1.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

1.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปามีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับดี

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวัดก่อนและหลังการทดลอง (Non – Equivalent Control Group Design)

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 9 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 403 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาริตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 33101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 96 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เพราะทั้ง 2 ห้องมีการจัดนักเรียนแบบความสามารถ มีลักษณะเทียบเท่ากัน และผู้วิจัยทำการสอนเอง ทั้ง 2 ห้อง

1.3.3 เครื่องมือการวิจัย

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง
- 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 4) แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

- 1) ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ
- 2) ทดลองสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปากับกลุ่มทดลอง และใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติกับกลุ่มควบคุม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 แต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง
- 3) ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ทดลองก่อนเรียน (Pretest)
- 4) วัดความพึงพอใจหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา จำนวน 20 ข้อ

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ด้วยค่าสถิติ ดังนี้

- 1) ค่าร้อยละ
- 2) ค่าเฉลี่ย
- 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4) การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

2. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง เกณฑ์ผ่าน (60 % ของคะแนนเต็ม) คิดเป็นร้อยละ 81.25 ไม่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 18.75 เกณฑ์ดี (70 % ของคะแนนเต็ม) คิดเป็นร้อยละ 54.17 ไม่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 45.83 และเกณฑ์ดีมาก (80 % ของคะแนนเต็ม) ไม่ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 93.75

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

2.3 ผลการศึกษาคความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา พบว่า ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของ 2 องค์ประกอบคือ ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย พบว่าอยู่ในระดับดี ทั้ง 2 องค์ประกอบ คือมีค่าเฉลี่ย 3.79 และ 3.96 ตามลำดับ

3. อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา กับนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ และความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา จากผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น เพราะกระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง ยึดกลุ่มเป็นแหล่งการเรียนรู้ และยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญ ดังคำกล่าวของ ทิศนา แจมมณี (2542: 6-9) ที่กล่าวว่า ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัญญาของผู้เรียนได้ แต่สามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดได้ดีเมื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดค้นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจและเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ด้วยตนเอง นอกจากนี้ควรให้ผู้เรียนได้รู้จักสังเกต วิเคราะห์ วิจัยและอภิปรายร่วมกัน เป็นการส่งเสริมการสร้าง ความมั่นใจทางอารมณ์ให้กับผู้เรียนและทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลสำเร็จของงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารัตน์ ไม้พวงสวรรค์ (2543) ที่ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ โมเดลซิปปา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ โมเดลซิปปา สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจิราภาญณ์ หงษ์ชูตา (2545) กล่าวว่า การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้รูปแบบซิปปาทำให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง และนักเรียนร้อยละ 84.31 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไปและมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก สอดคล้องกับนิตติญาพร ประเสริฐสังข์ (2545) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบซิปปา พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนดให้ เช่นเดียวกับสุภารัตน์ สุทธิชาติ (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปา พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปากับนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์สาเหตุได้ว่า

3.2.1 การเลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแม้จะเลือกด้วยวิธีเจาะจง เพราะการจัดนักเรียนแต่ละห้องนั้นจัดแบบคละความสามารถ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มควบคุม สูงกว่ากลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่าการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันเพราะความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน

3.2.2 กลุ่มที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ ใช้วิธีการเรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเป็นผู้สรุปความรู้ด้วยตนเอง แต่ไม่มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนเหมือนแบบซิปปา

3.2.3 เวลาในการทดลองมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปามีลักษณะการจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมค่อนข้างมาก และผู้วิจัยไม่สามารถจัดกิจกรรมต่อเนื่องกันจนครบทุกขั้นตอนได้ในเวลา 1 ชั่วโมง เนื่องจากตารางเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กำหนดให้เรียนวิชาภาษาไทยคาบละ 1 ชั่วโมง ทำให้ประสบปัญหาเวลาไม่พอกับการดำเนินกิจกรรม คือคาบเรียนที่ 1 จัดกิจกรรมได้เพียง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมคาบต่อไปซึ่งมีระยะเวลาเรียนห่างกันพอสมควร จึงจัดกิจกรรมขั้นที่ 4-7 คือขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นการแสดงผลงาน และขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ทำให้ขาดความต่อเนื่อง และด้วยข้อกำหนดเรื่องระยะเวลา ทำให้นักเรียนนำเสนอผลงานได้เพียงบางกลุ่ม

3.3 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบซิปปา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นไปในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ไม่เคร่งเครียดในการเรียน มีอิสระในการตัดสินใจ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของโชติ คำเด่นเหล็ก (2546) ว่าความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของผู้สอน โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก เช่นเดียวกับวารยาณีย์ เพชรมณี (2546) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้รูปแบบชิปป่าเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขกับการเรียน ได้รับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

4.1.1 ก่อนที่จะทดลองสอน ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนวิธีการเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจเสียก่อน ทั้งนี้เพราะกระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปป่า ผู้เรียนจะต้องศึกษาด้วยตนเอง ถ้าผู้เรียนไม่ปฏิบัติตาม อาจส่งผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4.1.2 กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปป่าประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ต้องใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้ที่นำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและบริบทแวดล้อมต่างๆ

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปป่ากับกระบวนการเรียนรู้รูปแบบอื่น วิชาอื่น และในระดับชั้นอื่นๆ ที่แตกต่างกัน

4.2.2 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปป่าที่มีต่อตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความมั่นใจในตนเอง และกระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัสมัสม์ อาแด (2548) “การสร้างชุดการเรียนรู้การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดล เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
- กาญจนา มากพูน (2548) “ผลการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- กึ่งกาญจน์ หยี่เรื่องโรจน์ (2542) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการ สอนแบบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับแบบทักษะสัมพันธ์” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช
- กิตติมา ปรีดิติก (2529) *ทฤษฎีการบริหารองค์การ* กรุงเทพมหานคร ธนะการพิมพ์
- กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ (2545) “การพัฒนาการเรียนหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยยึดรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2541) *การวิเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ ระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา*
- _____ (2544) *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ/คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร*
- _____ (2544) *คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*
- _____ (ม.ป.ป.) *รายงานผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) กรุงเทพมหานคร สำนักงานทดสอบทางการศึกษา*
- _____ (ม.ป.ป.) *รายงานผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) กรุงเทพมหานคร สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ*

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2545) *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- จรูญศักดิ์ พันธวิศิษฎ์ (2543) “ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษากับความพึงพอใจใน
การเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น” ปรินญา
การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จารุวรรณ พูพะเนียด (2542) “ผลของการใช้เทคนิคการทบทวนความรู้เดิมแบบต่างๆ ที่มีต่อ
ความพึงพอใจการมีส่วนร่วมในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิรากาญจน์ หงษ์ชูตา (2518) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชา
คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เศษส่วน โดยใช้โมเดลชิปปา” วิทยานิพนธ์
ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชวาล แพร่ตกุล (2518) *เทคนิคการวัดผล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
- โชติ คำเด่นเหล็ก (2546) “ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนของครู โดยใช้ทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นผสมผสานหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน
ราชดำริสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์ ภาควิชาบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ดอกคุณ วงศ์วรรณวัฒนา (2544) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง โดยใช้รูปแบบชิปปาในวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4”
วิทยานิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทวิช มโนภิรมย์ (2545) “ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการออกกำลังกายกับความพึงพอใจใน
การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดขอนแก่น” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทิตนา แคมมณี (2542) “โมเดลชิปปา (CIPPA Mode)” ใน *เอกสารประกอบการบรรยายเชิง
ปฏิบัติการ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* วันที่ 28-29 ตุลาคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ
- _____ (2544) *วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- ทศนา แฉวมณี (2545) *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เทอดศักดิ์ เดชคง (2542) *จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน
- ธีรารัง บัวศรี (2543) “กระบวนการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” *วารสารวิชาการ* (พฤษภาคม) : 17-18
- นิติญาพร ประเสริฐสัง (2545) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องกลไกมนุษย์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *การพัฒนาการสอน* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- บุญสิทธิ์ วานูนาม (2547) “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ลิ้มิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- ประภา ตูลานนท์ (2540) “การศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอน ของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชายแดน ของจังหวัดสระแก้ว” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2543) “การเรียนรู้ภาษาของเด็กประถมศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1-8 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) *การวัดผลการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ภพ เลหาไพบุลย์ (2537) *การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา* เชียงใหม่ เชียงใหม่คอมพิวเตอร์เซี่ยล
- วนิดา พรชัย (2548) “ผลการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปาเรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน” *ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

- วรรณิ โสมประยูร (2537) “การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา” ใน *ประมวลสารະชุตวิชาสัมมนาการประถมศึกษา* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วรรณทิพา รอดแรงคำ (2532) “งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ศึกษาในช่วง 14 ปีที่ผ่านมา” *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับพิเศษ 6: 91-180
- วรายาณีย์ เพชรมณี (2546) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้รูปแบบชิปปา” *ปริญญาานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2544) *สถิติวิเคราะห์สำหรับวิจัย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ศศิธร แก้วรักษา (2547) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบชิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นทักษะการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เรื่อง สถิติเบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีครินทรวิโรฒ*
- สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525) *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา*
- สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2537) “การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา” ใน *ประมวลสารະชุตวิชาสัมมนามัธยมศึกษา* หน้า 63-127 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2542) *การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) *การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์
- สุจจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538) *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุดารัตน์ ไม้พงสาวงค์ (2547) “การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบCIPPA MODEL เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีครินทรวิโรฒ*
- สุดารัตน์ สุทธิชาติ (2547) “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) *การประเมินผลภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- _____ (2537) *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุพรรณณี ศรีโพธิ์ (2546) “การพัฒนากิจกรรมชุดกิจกรรมประเทืองปัญญาหนูน้อยนักวิทยาศาสตร์
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชารายราษฎร์บำเพ็ญ” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สมณฑา พรหมบุญ (2545) *ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
โอเดียนสแควร์
- โสภิต แจ็งอรุณ (2546) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายวิชาภาษาไทย ท 504 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนนทบุรีวิद्या กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยวิธีคิดตาม
แบบโยนิโสมนสิการ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัมพร ถกลประจักษ์ (2542) “ผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทยและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัมพา บุญศิริรักษ์ (2544) *ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ การสอนแบบ “CIPPA Model”* กรุงเทพมหานคร ดับบลิว.เจ.พรีอเพอดี
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2533) *การบริหาร: ทักษะและการปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- เอกรินทร์ สีมหาสาร (2545) *การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- อุษาวดี จันทสนธิ (2550) *การประเมินและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เล่ม 1 นนทบุรี
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- Bloom, B.S. (1976). *Haman Characteristics and School Learning* New York Mc.Graw-Hill.
- Cook, Allen Peter Peter (1995). “On the creation of a constructivist instructional process for
selected topics in algebra” *Dissertation Abstracts International* 55(10) 312-A.
- Eysench, H. J. and Meil,R. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. Vol.I. London: Scorch Press.
- Gagne, R. (1970). *The Condition of Learning and Theory of Instruction*. New York: Holt,
Rinchart and Winson.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education* New York MaGraw - Hill Book.

- Grigoruk, Melissa Sue Wright. (1997). The relationship of constructivism to language and mathematics learning. *Dissertation Abstracts International*. 58(5): 1563-A Heaton, J.B 1990. *Classroom testing*. New York: London Group.
- Heron, Lory Elen. (1997). *Using Constructivist teaching strategies in high school science classrooms to cultivate positive attitudes toward science*. *Dissertation Abstracts International*. 58(5): 1564-A.
- Klausmeir, H.J. (1961). *Learning and Human Abilities: Educational Psychology*. New York: Harper & Brothers.
- Krathwohl David R., Bloom Benjamin S. and Masia Bertram B. (1964). *Taxonomy of Education Objectives: The Classification of Educational Goals*, David McKay, New York.
- Morse, Nancy C. *Satisfaction in white collar Job* Ann University of Michigan press.
- Piazza, Jenny Ann. (1995). An inquiry in the mathematics culture of a primary constructivist Classroom : An ethnographic description. *Dissertation Abstracts International*. 55(11) :3403-A.
- Spence, J.T. and Helmreich, R.L. (1983). *Achievement Related Motives and Behaviors*. In *Achievement and Achievement Movies*. San Francisco: W.H. Freeman and Company. 7-68.
- Wolman, Thomas E. (1973). *Education and Organizational Leadership in Elementary School* Engle wood Cliffs New Jersey Prentice-Hall.
- Zisk, Joseph F. (1994). "The effects of a cooperative learning program on the academic self-concept of high school chemistry students" *Dissertation Abstracts International* 54 (10) 3711-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยและด้านการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

1. ชื่อ ผศ.จันทร์ศรี นิตยฤกษ์

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดีไทย)

ประสบการณ์และความชำนาญ ผู้อำนวยการสำนักอธิการบดี

2. ชื่อ ผศ.ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดีไทย)

ประสบการณ์และความชำนาญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. ชื่อ นางสาวศิริเพ็ญ แสงเดช

สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

จังหวัดสมุทรปราการ

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

ประสบการณ์และความชำนาญ เชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาไทย

4. ชื่อ ดร.นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์

สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

ประสบการณ์และความชำนาญ ดูแลวิทยานิพนธ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้านหลักสูตรและการสอน

5. ชื่อ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

ประสบการณ์และความชำนาญ เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

6. ชื่อ ชิสเตอร์ ดร.ชวลา เวชยันต์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนพระหฤทัยคอนเือง

วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

ประสบการณ์และความชำนาญ ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาลัยแสงธรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล**1. ชื่อ รศ.ประพนธ์ จำเริญญ**

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (วัดผลการศึกษา)
ประสบการณ์และความชำนาญ เชี่ยวชาญในงานวิจัยทางการศึกษา

2. ชื่อ นายทีวัฒน์ นกบิน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ บดินทรเดชา
วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (วัดผลการศึกษา)
ประสบการณ์และความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการสร้างแบบทดสอบ

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก

จุดประสงค์ที่ 2 สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้

1. เนื้อเรื่องตอนใดที่เป็นจุดขัดแย้งที่สำคัญที่สุดของเรื่อง (วิเคราะห์)
 - ก. อ้ายคำไม่ไว้ใจนายล้า
 - ข. นายล้าจะบอกความจริงแก่แม่ล่อ
 - ค. พระยาภักดินฤนาทจะทำร้ายนายล้า
 - ง. นายล้าไม่ยอมรับเงินจากพระยาภักดินฤนาท
2. เมื่อนายล้าได้พบแม่ล่อจริงๆ นายล้าประทับใจแม่ล่อมากที่สุดในข้อใด (วิเคราะห์)

ก. สวยเหมือนแม่	ข. มีกิริยาเป็นผู้ดี
ค. พูดจาไพเราะอ่อนหวาน	ง. ยกย่องให้เกียรติพ่อของตน
3. “นายล้าพ่ายแพ้ “ภาพ” ที่แม่ล่อวาดไว้” ภาพในที่นี้คือข้อใด (วิเคราะห์)

ก. ภาพวาดฝีมือของแม่ล่อ	ข. ภาพถ่ายนายล้าเมื่อหนุ่มๆ
ค. ภาพจากจินตนาการของแม่ล่อ	ง. ภาพที่พระยาภักดินฤนาทบอกไว้

จุดประสงค์ที่ 3 สรุปแนวคิดและวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

4. “นายล้ายอมกลับตัวกลับใจเพราะความดีของแม่ล่อ” พฤติกรรมนี้ตรงกับข้อใด (วิเคราะห์)

ก. ผจญหมู่ทรชนดี	ต่อตั้ง
ข. คนเวรต่อเวรประทุษร้าย	ทวิโทษ
ค. โทษตนเท่าภูผา	หนักยิ่ง
ง. ผู้ทำสิ่งอกุศล	กรรมติด ตามนา

การเขียนสะกดคำ

จุดประสงค์ที่ 1 เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

“ข้างสะพานมีพุดชาและชมภู

สีชมพูรสชาติดีมีคนเหมา

ลับประรดน้อยหน้าราคาเยาว์

เชิญนะคะเลือกเอานั่นลำไย”

จุดประสงค์ที่ 3 สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้

12. เรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นช่วงเวลาใด (ความจำ)
 ก. เช้า ข. สาย ค. บ่าย ง. เย็น

จุดประสงค์ที่ 4 สรุปแนวคิดของเรื่องได้

13. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดจากเรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง (วิเคราะห์)
 ก. ควรรักและหวงแหนผืนแผ่นดิน
 ข. ความงามของธรรมชาติทำให้เกิดความชื่นชม
 ค. การมองสิ่งใดควรใช้ความคิดพิจารณาประกอบด้วย
 ง. ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มั่งคั่งเราจึงควรช่วยกันบำรุงรักษาไว้

การอ่านบทร้อยกรอง

จุดประสงค์ที่ 1 บอกหลักการอ่านร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันทน์ได้

14. ข้อใดแบ่งวรรคตอนการอ่านได้เหมาะสม (ความจำ)
 ก. เกิดเทิด/สถาวร/ชีวะ/เรานิ/รันด์/แล
 ข. ตามถิ่น/และทางใคร/จะถนัด/สมรรถทำ
 ค. เรือใบกระ/ไคคต่อง/ทะเลาะต่อง/ชะลอสินธุ์
 ง. หากใช้พิ/นิจชอบ/วิเคราะห์/รอบจะ/ครอบงำ

จุดประสงค์ที่ 2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันทน์ได้คล่องแคล่ว ชัดเจนและถูกต้องตามหลักการอ่าน

15. “เห็นภาพทะเลแผ่น คุจะแผ่นอุทกอัน
 ปราศฝั่งบไฝฝืน บพิจารณาไกล”
 จากคำประพันธ์ข้างต้นวรรคใดอ่านถูกต้องตามหลักการอ่านอินทวิเชียรฉันทน์ (ความจำ)
 ก. เห็น-พาบ-ทะเล-แผ่น ข. คุ-จะ-แผ่น-อุ-ทก-อัน
 ค. ปะ-ราด-ฝั่ง-บะ-ไฝ-ฝืน ง. บะ-พิ-จา-ระ-นา-ไกล

จุดประสงค์ที่ 3 อธิบายวิธีอ่านทำนองเสนาะแบบสอดแทรกอารมณ์และไม่สอดแทรกอารมณ์ได้

16. วรรคใดที่ผู้อ่านต้องเน้นเสียงเพื่อให้เห็นภาพ (นำไปใช้)
 ก. พิษะยามจะย่ำฟิ่ง ข. เรือใบกระไคคต่อง
 ค. โนนๆ แ่นะยาวกว้าง ง. ประทะหาดและสาตโซม

การกล่าวอวยพร

จุดประสงค์ที่ 1 บอกหลักและวิธีการกล่าวอวยพรได้

17. ข้อใดเป็นส่วนเริ่มต้นในการกล่าวอวยพร (เข้าใจ)

- ก. กล่าวอวยพร
- ข. กล่าวปฏิสันถาร
- ค. กล่าวแสดงความยินดี
- ง. กล่าวแสดงความขอบคุณ

จุดประสงค์ที่ 2 เลือกใช้ถ้อยคำ ถิ่นนวนโวหารในการกล่าวอวยพรได้เหมาะสมกับโอกาส

18. “พวกเราชาวสาธิตปทุมวันทุกคน รู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาเยี่ยมชมการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต ประสานมิตร ฝ่ายมัธยม และขอขอบคุณคณะผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกคน ที่กรุณาให้ความรู้และอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่พวกเรา.....”

ข้อความนี้ควรกล่าวในโอกาสใด (วิเคราะห์)

- ก. กล่าวอวยพร
 - ข. กล่าวตอบคำอวยพร
 - ค. กล่าวต้อนรับ
 - ง. กล่าวตอบการต้อนรับ
19. ถ้านักเรียนต้องกล่าวคำอวยพรวันขึ้นปีใหม่ให้คุณตา ข้อใดเหมาะสมที่สุด (นำไปใช้)
- ก. ขอให้คุณตามีความสุขตลอดไป
 - ข. ขอเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยคัลบันดาลให้คุณตามีความสุขตลอดไป
 - ค. ขออวยพรให้คุณพระศรีรัตนตรัยคัลบันดาลให้คุณตามีความสุขตลอดไป
 - ง. ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยคัลบันดาลให้คุณตามีความสุขตลอดไป
20. คำปฏิสันถารข้อใดไม่ถูกต้อง (วิเคราะห์)
- ก. ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ
 - ข. ท่านสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี
 - ค. กราบเรียนผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน
 - ง. ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพและลูกหลานที่รักทุกคน

จุดประสงค์ที่ 2 แสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

29. “อันตรายอย่างหนึ่งของคนเราก็คือ ถือว่าเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เป็นเรื่องไม่ผิด เป็นเรื่องไม่เสียหายอะไร แท้จริงแล้วถ้าถือผิดเป็นถูกในเรื่องเล็กน้อยได้ ก็ยอมทำผิดเป็นถูกในเรื่องใหญ่ได้ในโอกาสต่างๆ ต่อไป” ข้อความข้างต้นให้คุณค่าด้านใด (ประเมินค่า)

ก. ให้ข้อคิดและข้อเตือนใจ

ข. ให้รู้จักสังเกตและพิจารณา

ค. ให้กล้าตัดสินใจในปัญหา

ง. ให้รู้จักการคาดคะเนต่อเหตุการณ์ต่างๆ

30. “เหมือนบายศรีมีงานท่านสนอม เจิมแป้งหอมน้ำมันจันทน์ให้บรรดา

พอเสร็จงานท่านเอาลงทิ้งกงคา ต้องลอยไปลอยมาเหมือนใบตอง”

คำประพันธ์ข้างต้นมีคุณค่าด้านใด (วิเคราะห์)

ก. ให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณค่าของคน

ข. ใช้ภาษาที่เกิดภาพพจน์

ค. ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบายศรี

ง. สะท้อนประเพณีของคนไทย

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. ข	11. ค	21. ค
2. ง	12. ง	22. ก
3. ค	13. ข	23. ง
4. ก	14. ข	24. ก
5. ก	15. ง	25. ก
6. ค	16. ค	26. ข
7. ง	17. ข	27. ก
8. ข	18. ง	28. ค
9. ค	19. ง	29. ก
10. ข	20. ค	30. ก

แบบวัดเจตคติความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ เพื่อแสดงความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชา
ภาษาไทยดังรายการต่อไปนี้

ข้อที่	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย					
2	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนานและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
3	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นบทบาทของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
4	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต					

ข้อที่	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5	กิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยพัฒนา กระบวนการคิด และการแก้ปัญหา					
6	กิจกรรมการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียน มีความพร้อมใน การเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา					
7	กิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ นักเรียนได้เรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อม รอบตัว					
8	กิจกรรมการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศที่ ดีในการเรียน					
9	กิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียน ได้รับความรู้และ มีความสุขในการ เรียนควบคู่ไปกับ การฝึกทักษะต่างๆ					

ข้อที่	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10	กิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนมี ปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมกับบุคคล และสิ่งแวดล้อม รอบตัว					
11	นักเรียนสามารถ จัดระเบียบการ เรียนรู้ได้อย่างเป็น ระบบและจดจำสิ่ง ที่เรียนรู้ได้ อย่างต่อเนื่อง					
12	นักเรียนสามารถ แสวงหาความรู้ และค้นพบความรู้ ได้ด้วยตนเองจาก แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย					
13	นักเรียนสามารถ นำความรู้เดิมไป ประยุกต์ใช้กับ ความรู้ใหม่ได้					
14	นักเรียนได้แลกเปลี่ยน ความรู้และ ประสบการณ์กับ เพื่อนอย่างทั่วถึง					

ข้อที่	รายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง					
16	วิชาภาษาไทยจำเป็นสำหรับเรียนวิชาอื่นๆ					
17	วิชาภาษาไทยช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง					
18	วิชาภาษาไทยช่วยพัฒนานักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม					
19	วิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้มีนิสัยใฝ่รู้					
20	วิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์					

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา
แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

แผนที่ 1

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้พระนามแฝงว่า “พระขรรค์เพชร” ทรงคิดเค้าโครงเรื่องด้วยพระองค์เอง จากสภาพจริงของสังคม มีกลวิธีเขียนเรื่องที่กระชับรัดกุม ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องโดยตลอด มีความประณีตในการวางโครงเรื่อง การบรรยายฉาก การใช้ถ้อยคำสำนวน แก่นของเรื่องแสดงให้เห็นถึงความรัก ความเสียสละของพ่อผู้ให้กำเนิดและพ่อผู้ให้ความรักในการเลี้ยงดูเอาใจใส่

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่องได้
3. บอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนภาษาจากเรื่องได้
4. สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องได้
6. สรุปแนวคิดของเรื่องได้
7. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. คำศัพท์ยากและสำนวนภาษา
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. ลักษณะนิสัยตัวละคร
6. แนวคิดของเรื่อง
7. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

1. ให้นักเรียนคัดเลือกพระนามแฝงและงานพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจากแผ่นใสที่ครูฉายให้ดู แล้วสนทนาซักถามถึงพระนามแฝงและงานพระราชนิพนธ์เรื่องอื่นๆ ของพระองค์
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้เล่าพระราชประวัติตามที่ได้ศึกษามาล่วงหน้า ครูซักถามรายละเอียดเพิ่มเติม
3. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ให้ทำกิจกรรม “ถูกหรือผิดคิดหน่อย” ซึ่งเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับที่มาของเรื่อง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำศัพท์ยากและสำนวนโวหารจากเรื่องตามที่ได้ศึกษามา ครูอธิบายความหมายโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้นักเรียนจดบันทึกลงสมุด

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ศึกษาค้นคว้าบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูกจากใบความรู้ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 6 ศึกษาเนื้อเรื่อง
- กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 5 ศึกษาลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่อง
- กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 ศึกษาเนื้อเรื่อง ข้อคิด และคุณค่าของเรื่อง

2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปลงสาระสำคัญในประเด็นที่ได้ศึกษาค้นคว้า จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนทุกคนจดบันทึกลงสมุด

3. นักเรียนทำใบงานที่ 1 จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์การวางโครงเรื่อง การบรรยายฉาก และบทสนทนาจากเรื่อง แล้วช่วยกันทำใบงานที่ 2

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม

ให้นักเรียนตรวจสอบใบงานที่ 2 โดยช่วยกันแก้ไขให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าสามารถนำคุณค่าของเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนบทละครพูดขนาดสั้น โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความรักและความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูก ความยาว 1 หน้ากระดาษลงในใบงานที่ 3

ชั้นการแสดงผลงาน

ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากใบงานที่ 3

ชั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าที่ได้จากเรื่องโดยทำใบงานที่ 4

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง “เห็นแก่ลูก”
2. ใบงานที่ 1-4

การวัดและการประเมินผล**1. วิธีการวัดผล**

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

แผ่นใส่พระนามแฝงของรัชกาลที่ 6

แมวคราว	รามจิตติ	นมส.	เจ้าเงาะ
อัสวพานุ	เอกชน	สุกรีพ	แม่วัน
ป้าช้าง	กนกเรขา	สีฟ้า	ศรีอยุธยา
โบทัน	ไก่อีศว	โรสราเลน	พันแหลม
พันดี	สุริยงส่องฟ้า	ดอกไม้สด	อ.น.ก.
ยาขอบ	หยก บุรพา	น้อยลา	นายแก้ว นายขวัญ
ชามภูวราช	สุชีโว ภิกขุ	วชิราวุธ	กุลทรัพย์ รุ่งฤดี
สถานายก ท.ป.ส.	นักเรียนอีกคนหนึ่ง	ทมยันตี	พระขรรค์เพชร

แผ่นไสงานพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6

โพงพาง	หัวใจนักรบ	บัวงมาร
หมิ่นประมาทศาล	ฟอกไม้ขาว	เสียดละ
นิราศพระอาราม	ฉวยอำนาจ	เชิงผาหิมพานต์
อยู่กับกิ่ง	ไต้ร่มกาสาวพัสตร์	หมายน้ำบ่อหน้า
ขนมผสมน้ำยา	ยอดขุนพล	ผู้ชนะสิบทิศ

ใบกิจกรรม

ชี้แจงให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูก และกาเครื่องหมาย ✗

หน้าข้อความที่กล่าวผิด

-1. พระราชนิพนธ์บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ทรงใช้พระนามแฝงว่า “อัสวพาหุ”
-2. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก มีเค้าโครงเรื่องมาจากบทละครของ ตะวันตก
-3. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อ 70-80 ปีมาแล้ว
-4. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก เป็นบทละครขนาดสั้นองค์เดียวจบ
-5. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงคิดเค้าโครงเรื่อง ด้วยพระองค์เอง

ใบงานที่ 1

คำชี้แจงให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก เกิดขึ้นในระหว่างช่วงเวลานานประมาณเท่าใด

.....

2. ฉากของเรื่องได้แก่สถานที่ใด

.....

3. บุคคลในเรื่องที่เป็นตัวเอกคือใคร

.....

4. ความขัดแย้งระหว่างบุคคลในเรื่องได้แก่อะไร ดำเนินไปและสิ้นสุดลงอย่างไร

.....

.....

5. สิ่งใดที่ชวนให้ผู้อ่านบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ติดตามอ่านด้วยความสนใจ

.....

.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิจารณ์การกระทำของตัวละครต่อไปนี้ว่าเหมาะสมหรือไม่
พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการวิจารณ์

1. พระยาภักดีนฤนาถพยายามที่จะห้ามไม่ให้นายกล้าเผยตัวว่าเป็นบิดาของแม่ลออ

.....

.....

.....

2. นายกล้าพยายามจะแสดงสิทธิความเป็นบิดาของแม่ลออทุกๆ ที่ไม่เคยเลี้ยงดูเลย

.....

.....

.....

.....

3. ถ้านายกล้าแสดงตัวเป็นบิดาของแม่ลออ นักเรียนคิดว่าแม่ลออจะรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

4. เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ให้ข้อคิดอะไรบ้าง และเหตุการณ์ใดที่ทำให้นักเรียนเกิดความสะเทือนใจมากที่สุด

4.1 ข้อคิดที่ได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ

.....

.....

.....

5. อธิบายลักษณะนิสัยของตัวละครต่อไปนี้

นายคำ

.....

.....

.....

พระยาภักดีนฤนาถ

.....

.....

.....

แม่ล่อ

.....

.....

.....

อายคำ

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีคุณค่าในด้านใด

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนจะนำคุณค่าดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

แบบประเมินการเขียนบทละคร

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	รายการ	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1.	เนื้อหาตรงตามจุดประสงค์				
2.	ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม				
3.	ดำเนินเรื่องตามลำดับ น่าติดตาม				
4.	โครงเรื่องแสดงความคิดสร้างสรรค์				
5.	ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสม				

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
 3 คะแนน ดี
 2 คะแนน พอใช้
 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
 14-17 คะแนน ดี
 10-13 คะแนน พอใช้
 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แบบประเมินการแสดงละคร

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	รายการ	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1.	การใช้ภาษา น้ำเสียง				
2.	การแสดงอารมณ์				
3.	การแสดงลีลา ท่าทาง				
4.	เวลาเหมาะสมกับการแสดง				

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
 3 คะแนน ดี
 2 คะแนน พอใช้
 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 14-16 คะแนน ดีมาก
 11-13 คะแนน ดี
 8-10 คะแนน พอใช้
 0-7 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

แผนที่ 2

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การสะกดคำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าเขียนตัวสะกดผิดความหมายของคำก็จะผิดหรือไม่สามารถสื่อความหมายได้ การเขียนสะกดคำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจหลักในการเขียนตัวสะกดให้ถูกต้องเพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำได้
2. เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

เนื้อหาสาระ

1. หลักการใช้รูปวรรณยุกต์
2. หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
3. หลักการใช้ อ อัม ไอ โย อัย
4. หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์
5. หลักการใช้ ช ทร น ณ ศ ษ ส
6. หลักการใช้คำพ้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

ครูคิดแผนภูมิข้อความบนกระดาน ซึ่งมีคำที่สะกดถูกและสะกดผิดปะปนกัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาคำที่สะกดผิดและออกมาเขียนให้ถูกต้อง จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงผลเสียของการสะกดคำผิด แล้วนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ให้แต่ละกลุ่มเข้าศึกษาข้อมูลตามฐานต่างๆ ดังหัวข้อต่อไปนี้

- ฐานที่ 1 ศึกษาหลักการใช้อักษรวรรณยุกต์

- ☛ ฐานที่ 2 ศึกษาหลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
- ☛ ฐานที่ 3 ศึกษาหลักการใช้ อ่า อัม ไอ โอ โอย อัย
- ☛ ฐานที่ 4 ศึกษาหลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์
- ☛ ฐานที่ 5 ศึกษาหลักการใช้ ซ ทร น ณ ศ ษ ส
- ☛ ฐานที่ 6 ศึกษาหลักการใช้คำพ้อง

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากฐานต่างๆ

มาแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม แล้วช่วยกันสรุปเป็นความรู้ของกลุ่มให้ครบทุกเรื่อง

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานเรื่อง “การสะกดคำ” แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน

ตรวจคำตอบและแก้ไขข้อที่ผิดให้ถูกต้อง

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

ให้นักเรียนอธิบายหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการทำใบงานเรื่อง “การสะกดคำ” ว่านำมาจากการศึกษาความรู้จากการเข้าฐานใดและมีหลักการอย่างไร

ขั้นการแสดงผลงาน

ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมานำเสนอหลักเกณฑ์การหาคำตอบในใบงาน

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าสามารถนำหลักการสะกดคำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิข้อความ
2. ใบความรู้ฐานต่างๆ จำนวน 6 ฐาน
3. ใบงานเรื่อง “การสะกดคำ”

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
จากใบงาน
2. เกณฑ์การวัดผล

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบความรู้
ฐานที่ 1 หลักการใช้รูปวรรณยุกต์

การใช้รูปวรรณยุกต์ มีหลักการดังนี้

อักษร	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กลาง คำเป็น	กา กาน	ก่า ก่าน	ก้า ก้าน	ก๊า ก้าน	ก้า ก่าน
กลาง คำตาย	-	จะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ
	-	จับ	จับ	จับ	จับ
สูง คำเป็น	-	ข่า	ข้า	-	ขา
	-	ข่าน	ข้าน	-	ขาน
สูง คำตาย	-	ชะ	ชะ	-	-
ต่ำ คำเป็น	กาน	-	ก่าน	ก้าน	-
คำตาย (สั้น)	-	-	คะ	คะ	คะ
คำตาย (ยาว)	-	-	คาบ	ค้ำบ	ค้ำบ

ข้อสังเกต

1. อักษรกลางคำเป็นผันได้ครบทุกเสียง
2. อักษรต่ำคำตายผันได้น้อยเสียงที่สุด
3. ไม่ใช่ไม้ตรีกับอักษรต่ำ ไม้ตรีใช้ได้เฉพาะอักษรกลางเท่านั้น (อักษรต่ำถ้าเป็นเสียงตรีจะใช้รูปโท เช่น โน้ต)
4. คำที่มาจากภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์ เช่น จีน จะผันตามหลักการผัน เช่น กุ่ยฉ่าย ก้วยเตี๋ยว บะหมี่
5. คำที่มาจากภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ เช่น บาลี สันสกฤต เขมร ฯลฯ จะไม่นิยมใช้รูปวรรณยุกต์ เช่น ปริศนา โถง ยุโรป เป็นต้น

ใบความรู้

ฐานที่ 2 หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

การประวิสรรชนีย์ มีหลักดังนี้

1. เป็นคำไทยแท้ ออกเสียงอะชัดเจน เช่น ทะนาน มุทะลุ ยกเว้นบางคำ เช่น ธ ฌ ทนาย ฯลฯ
2. คำเดิมเป็นคำประสมแล้วเสียงคำหน้ากร่อนไปเป็นเสียงอะ เช่น มะขาม มะนาว ตะเคียน ตะไคร้
3. คำที่ใช้ ป ในภาษาบาลี ใช้ พร ในภาษาสันสกฤต เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย จะประวิสรรชนีย์เฉพาะคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น ปทุม-ประทุม
4. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต อ่านออกเสียงอะเต็มเสียงที่พยางค์ท้ายของคำให้ประวิสรรชนีย์ เช่น ศิลปะ ชูระ ถักยณะ
5. คำที่มาจากภาษาอื่น เช่น เขมร ขวา มลายู บางคำประวิสรรชนีย์ตรงพยางค์ที่ออกเสียงอะ เช่น กะลาตี กะละออม ระเบียบ

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ มีหลักดังนี้

1. คำที่ออกเสียงอะไม่เต็มมาตรา หรือคำที่เป็นอักษรนำ เช่น ขนม สนุก อร่อย ทบวง พยาน ธ ฌ
2. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งมีเสียง อะ ที่พยางค์หน้าของคำ เช่น คณาจารย์ กรณี ทวีป
3. คำสมาสในภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งมีเสียง อะ ระหว่างคำไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อารยชน ศิลปกรรม พลศึกษา จิตแพทย์
4. คำที่มาจากภาษายุโรปส่วนใหญ่ไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น ไอศกรีม ออกซิเจน ไนโตรเจน

ใบความรู้

ฐานที่ 3 หลักการใช้ อักษร ออ ออย อัย

การใช้ ออ

1. ใช้กับคำไทยทั่วไป เช่น ทำ จำ คำ
2. ใช้กับคำแผลงมาจากภาษาอื่น เช่น ปราบ-บ่าราบ เกิด-กำเนิด ตรวจ-ตำรวจ
3. ใช้กับคำที่มาจากภาษาอื่นที่เขียนตามอักษรวิธีของไทย เช่น ตำมะหงง กำป่วน

กัมมะหะยี่ สำราญ

การใช้ ออม

1. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งคำเดิมเป็นสระอะและมีตัว ม สะกด เช่น
 - ☞ อมพร-อัมพร
 - ☞ อมพาด-อัมพาด
2. ใช้กับคำที่เกิดจากนฤคหิตกับพยัญชนะในวรรคปะ ได้แก่ ตัว ป ผ พ ภ ว เช่น
 - ☞ สำ+ผลส-สัมผัส
3. ใช้กับคำที่มีเสียงสระ อะ และมี ม ตามในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น
 - ☞ อมาตย์-อามาศย์ อมฤต-อามฤต

การใช้ ไอ

ไอ ใช้กับคำไทยแท้ 20 คำ เช่น ผู้ใหญ่ สะเก็ด ใฝ่ฝัน จิตใจ หลงใหล เป็นต้น

การใช้ ไอ

1. ใช้กับคำไทยแท้ยกเว้น คำที่ใช้ไม่มีว้น 20 คำ เช่น ไหม ไฟ ไป เป็นต้น
2. คำที่แผลงมาจาก อี อี เอ ในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น วิจิตร-ไพจิตร ตรี-ไตร
3. คำที่มาจากภาษาอื่นๆ เช่น จีน เขมร ยุโรป ใช้ ไอ ทั้งสิ้น เช่น ไฉน ไฉไล ไผ่ท ไมล์

การใช้ ไอย

ใช้กับคำที่มีเสียงสระเอ มีตัว ย สะกด และ ย ตาม ในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น

- ☞ อุปเมยข-อุปไมย
- ☞ เวชยากรณ์-ไวยากรณ์

การใช้ อัย

ใช้กับคำที่มีเสียงสระอะ และมี ย ตาม เช่น ภย-ภัย อุทข-อุทัย

ใบความรู้

ฐานที่ 4 หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์

ไม้ทัณฑฆาต คือ เครื่องหมายที่เขียนบนตัวพยัญชนะ แล้วพยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง
ตัวการ์นต์ คือ พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ เช่น อุปีทวิ ว เป็น
 ตัวการ์นต์

หลักการใช้

1. คำที่มีพยัญชนะหลายตัวอยู่หลังพยัญชนะที่เป็นตัวสะกด ถ้าไม่ต้องการออกเสียง
 พยัญชนะเหล่านั้น จะใช้ไม้ทัณฑฆาตกำกับบนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น พักตร์ อินทร์
2. คำที่มาจากภาษาอื่นมักใช้ไม้ทัณฑฆาตลงบนตัวอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียง เพื่อ
 รักษารูปศัพท์เดิมหรือสะดวกในการออกเสียง ถึงพยัญชนะตัวนั้นไม่ได้อยู่ท้ายคำก็ตาม เช่น ฟิล์ม
 กอล์ฟ ซอสล์ก
3. คำที่มีตัวสะกดเป็นตัวควบ ไม่ต้องใช้ทัณฑฆาตเพราะต้องการออกเสียงตัวสะกด
 เช่น เนตร ธนบัตร ฉัตร

ใบความรู้

ฐานที่ 5 หลักการใช้ ฆ ทร น ณ ศ ษ ส

หลักการใช้ ฆ ทร

1. คำไทยแท้ใช้ ฆ เช่น ชม ชิม ซอกแซก ซาบซ่าน ยกเว้น โชรม ไชรี
2. คำที่รับมาจากภาษาอื่นซึ่งเดิมใช้ ทร เมื่อรับมาใช้ในภาษาไทยก็ใช้ ทร เช่นเดิม แต่ออกเสียงเป็น ฆ เช่น อินทรีย์ นนทรี ทรัพย์ ทรวดโทรม ทรวง ทราบ

หมายเหตุ คำว่า ชิมซาบ เป็นคำไทยแท้ หมายถึง อิ่มเอิบ แต่ชิมทราบ เป็นคำที่มาจากภาษาอื่น หมายถึง รู้ละเอียด

หลักการใช้ น ณ

น

1. ใช้กับคำไทยแท้ทั้งหมด เช่น นก หนู นั่ง นอน
2. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเดิมใช้น เช่น ชนนี้ สถาน ในโตรเจน

ณ

1. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเดิมใช้ ณ เช่น กัณหา ญาณ จันทาล มณี
2. ใช้ตามหลัง ร ฤ ษ เช่น อรุณ กฤษณา ตฤณมัย โฆษณา นารายณ์ พราหมณ์ ปริมาณ ยกเว้น ปิกนิน กริน พจนท์ ปราจัน

หลักการใช้ ศ ษ ส

1. คำไทยแท้ใช้ ส เช่น เสือ สอง สุก สาย แต่คำไทยแท้บางคำใช้ ศ เช่น สอก สึก เส้า
2. คำที่มาจากภาษาบาลีทั้งหมดใช้ ส เช่น สงฆ์ สัจจะ เวสสันดร
3. คำที่มาจากภาษาสันสกฤต มีหลักการดังนี้

ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค จะ (จ ฉ ช (ช) ณ ญ) ใช้ ศ เช่น พุศจิกายน อัจจรรย
ปรัศจิม

ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค ฎะ (ฎ ฏ) ฐ ฑ ฒ ณ) หรือตามหลัง ก และมี ร ล อยู่ ใช้ ษ เช่น กนิษฐา โอรฐ์ ทฤษฏี วิษณุ

ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค ตะ (ต (ค) ถ ท ธ น) ใช้ ส เช่น พิสดาร อัสดง สตรี สถาน ศาสนา วาสนา

หลักการใช้ รร ใช้กับคำที่มาจาก ร (เรषะ) ในภาษาสันสกฤต เช่น สรว-สวรรณ จรรยา- จรรยา

ใบความรู้

ฐานที่ 6 หลักการใช้คำพ้อง

1. คำพ้องรูป คือ คำสองคำที่เขียนรูปอักษรอย่างเดียวกัน แต่การอ่านและความหมายไม่เหมือนกัน เช่น

- ☞ เพลา (เพ-ลา) หมายถึง เวลา
- ☞ เพลา (เพล) หมายถึง ส่วนประกอบของล้อรถยนต์
- ☞ แหน (แหน) หมายถึง หวง
- ☞ แหน (แหน) หมายถึง พืชน้ำชนิดหนึ่ง
- ☞ แخم (แخم) หมายถึง ต้นไม้
- ☞ แخم (ชะ-เม) หมายถึง เขมร

2. คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่เขียนไม่เหมือนกันและความหมายต่างกันด้วย เช่น

- ☞ การ กาญจน์ กาน กานต์ กานท์
- ☞ ข้า คำ น่ำ ข้าง ค่าง ขี้ คี
- ☞ ผึ้ง ฟึ้ง ผู้ พู

ใบงานเรื่อง การสะกดคำ

ตอนที่ 1 หลักการใช้รูปวรรณยุกต์

คำชี้แจง เลือกคำในวงเล็บเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. เธอชอบหัวถุง.....(กอบแกบ, ก๊อบแก็บ)
2. เขาชอบร่างต้นฉบับในกระดาษ.....(ฟูลสแก๊ป, ฟูลสแก๊ป)
3. เขาแต่งตัว.....มาก (เพี้ยว, เพี้ยว)
4. เสียงอาเจียนดัง.....(ไอ้ก, ไอ้ก)
5. แม่สะบัดผ้าเสียงดัง.....(โพละ, โพละ)

คำชี้แจง จิตเส้นใต้คำที่เขียนผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. แบตเตอรี่ โครเมี่ยม
2. บุปเฟต์ เทคโนโลยี
3. แทร็กเตอร์ แร็กเกต
4. แบ็งก์ เต็นท์
5. เต้าฮวย เต้าฮู้

ตอนที่ 2 หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

คำชี้แจง จิตเส้นใต้คำที่สะกดผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. สดับ สารบันเทิง
2. ชลอ ชม้าย
3. ฉกาจ ฉนั้น
4. คนึ่ง การบูร
5. สบัค สไบ

ตอนที่ 3 หลักการใช้อำ อัม ไอ โอย อัย

คำชี้แจง จิตเส้นใต้คำที่เขียนผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. ลำเล็ก ลำไย
2. กัมพล กำปนาท
3. อัมพาด อำพวา
4. เยื่อโย มารยาสาไถ
5. โอยสุรย์ โอยรา

ตอนที่ 4 หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์

คำชี้แจง เติมตัวการ์นต์ให้ถูกต้อง

1. เขา.....	2. จาบัล.....
3. ไตรยาง.....	4. อิเล็กทรอนิกส์.....
5. อาถรร.....	6. จ้านรร.....
7. สัมภาย.....	8. บัณเฑาะ.....
9. การุณ.....	10. เหมัน.....

ตอนที่ 5 หลักการใช้ ช ทร น ณ ศ ษ ศ

คำชี้แจง เติมตัวอักษรลงในช่องว่างให้เป็นคำศัพท์ที่ถูกต้อง

1. อ...จรรย์	2. พิ...มัย
3. อ...ดง	4. ประคิ...ฐ์
5. ...บซึ่ง	6. พิ...มร
7. ห้...คี	8. พิ...ดู
9. ไอ.....กริม	10. เท.....กเตอร์

ตอนที่ 6 หลักการใช้คำพ้อง

คำชี้แจง หาความหมายของคำพ้องเสียงต่อไปนี้

1. กัณฐ์.....	กัณฑ์.....
2. ชัน.....	ชันร้.....
3. มาด.....	มาตร.....
4. ทัน.....	ทันท์.....
5. จัน.....	จันท์.....

คำชี้แจง เติมคำพ้องให้ถูกต้องตามความหมาย

1. พัน : พัว.....	ผิว.....
2. ยาค: สืบทา.....	อนุ.....
3. สัน: โศก.....	สร้าง.....
4. กัน: โส.....	โล.....
5. กาน: กลอน.....	เหตุ.....

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

แผนที่ 3

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนเรียงความ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจได้ ผู้เขียนจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจทั้งกระบวนการคิด รูปแบบ ตลอดจนวิธีการเลือกสรรถ้อยคำสำนวนในการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาจึงจะทำให้การเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพผลตามที่ผู้เขียนต้องการ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกองค์ประกอบของเรียงความได้
2. บอกหลักการเขียนเรียงความได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้อง
4. วางโครงเรื่องของเรียงความได้
5. เขียนเรียงความแสดงความรู้สึกจากภาพได้

เนื้อหาสาระ

1. องค์ประกอบของเรียงความ
2. หลักการเขียนเรียงความ
3. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ
4. การวางโครงเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

ครูฉายแผ่นใสตัวอย่างเรียงความให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอก

องค์ประกอบ หลักการและการใช้ภาษาที่ถูกต้องในการเขียนเรียงความ

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง การวางโครงเรื่องของ

เรียงความ

2. นักเรียนช่วยกันสรุปว่า โครงเรื่องควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จากนั้นครูอธิบายสรุป ลักษณะและองค์ประกอบของ โครงเรื่อง ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาเรื่องการวาง โครงเรื่อง แล้วทำใบงานเรื่อง “การวาง โครงเรื่อง”

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบใบงาน โดยช่วยกันแก้ไขให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

ครูนำภาพป่าไม้ที่ถูกทำลายมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเขียน โครงเรื่องของ เรียงความให้สัมพันธ์กับภาพ จากนั้นนำ โครงเรื่องมาเขียนเรียงความให้มีความยาว 1 หน้ากระดาษ

ขั้นการแสดงผลงาน

ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมานำเสนอ โครงเรื่องที่ได้เขียนแล้ว

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่สนใจมา 1 เรื่อง แล้วเขียนสรุป โครงเรื่องจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นใสตัวอย่างเรียงความ
2. ใบความรู้เรื่อง การวาง โครงเรื่องของเรียงความ
3. ใบงาน เรื่อง การเขียน โครงเรื่องของเรียงความ

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 จากใบงาน
- 1.2 จากแบบประเมินการเขียนเรียงความ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการเขียนเรียงความ

22-28	คะแนน ดีมาก
15-21	คะแนน ดี
8-14	คะแนน พอใช้
1-7	คะแนน ควรปรับปรุง

แผ่นไม้ตัวอย่างเรียงความเรื่อง ความสามัคคี

บุคคลหม่มาก मैं	เมืองใด ก็ดี
ต่างร่วมสามัคคีใจ	ต่อต้อง
จักปราศอริภัย	พาลพวก อื่นแฮ
เจริญสุขเพราะเสพซ้อง	สิ่งข้อสามัคคี

โคลงนี้เป็นบทหนึ่งในพระราชนิพนธ์สุภายิตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็น โคลงสุภายิตที่ไพเราะและให้ข้อคิดจับใจยิ่งนัก ใจความของโคลงบทนี้มีอยู่ว่า หมู่ชนก็ดี เมืองก็ดี ถ้ามีสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้วหมู่นั้นเมืองนั้นย่อมคลาดแคล้วจากภัยของศัตรูคู่ปรปักษ์และจะตั้งมั่นมีความสุขสมบูรณ์อยู่ได้ หากขาดสามัคคีไม่มีความรักใคร่ไว้วางใจกัน ปราศจากความปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการดำเนินงานแล้วอย่าหวังว่าจะตั้งไปได้สำเร็จ

พระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติเราสรรเสริญความสามัคคีไว้เป็นอย่างดีว่าเป็นสิ่งก่อให้เกิดความรุ่งเรืองแก่หมู่คณะ มีพระธรรมบทหนึ่งเรียกว่า อปริหานิยธรรม เพื่อรักษาความสามัคคีในคณะสงฆ์มีองค์ 7 ประการ ซึ่งล้วนแต่ชี้ทางให้ดำเนินไปสู่ความสามัคคีทั้งสิ้น ในพุทธศาสนสุภายิตมีสุภายิตบทหนึ่งสรรเสริญความสามัคคีว่า “ความพร้อมเพรียงของชนทั้งปวงผู้เป็นหมู่ย่อมยังความเจริญให้สำเร็จ” ภาษิตบทนี้ปรากฏอยู่ในพระราชลัญจกรแผ่นดิน สำหรับเตือนใจให้มีความสามัคคีเพื่อความเจริญของชาติสิ่งมีชีวิตทั้งหลายทรงชีพอยู่ได้เพราะธรรมชาติได้สร้างให้อวัยวะต่างๆ ส่วนมีความสามัคคีกัน ช่วยกันประกอบการตามหน้าที่เพื่อให้รูปธรรมอันเป็นเจ้าของอวัยวะนั้นๆ ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้นว่า ปอดมีหน้าที่หายใจเพื่อนำอากาศเข้าไปฟอกโลหิต หัวใจมีหน้าที่สูบโลหิตไปหล่อเลี้ยงสรรพวงค์กาย กระเพาะมีหน้าที่ย่อยและกลั่น โลหิตจากอาหารส่งไปเลี้ยงร่างกาย ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดได้รับอันตรายผู้เป็นเจ้าของก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย แม้สิ่งปราศจากชีวิตถ้ารวบรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ย่อมเกิดกำลังแข็งแกร่ง ยากที่จะทำลายได้ แขนง ไม้กิ่งเดียวถึงจะใหญ่ก็ถูกหักได้โดยง่ายแต่ถ้าแขนง ไม้แม้เพียงเล็กๆ หากมัดรวมกันเข้าเราจะหักไม่ได้เลย

สิ่งมีชีวิตทั่วไปก็ดี สิ่งปราศจากชีวิตทั่วไปก็ดี จะยืนยงคงอยู่ได้ก็เพราะความสามัคคีดังกล่าวมาแล้วฉนั้นใด ชนอันประกอบขึ้นเป็นหมู่คณะและชาติก็จำเป็นต้องมีความสามัคคีช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้หมู่คณะและชาติเจริญมั่นคงอยู่ฉนั้นนั่นแม้หน้าที่จะต่างกัน ฐานะจะแตกต่างกัน ก็ไม่ควรจะนึกรังเกียจริชยาให้เสียสามัคคี

ผู้ที่เคยอ่านประวัติศาสตร์ไทยจะได้ทราบว่าสามัคคีให้ผลแก่ประเทศไทยเพียงไร และการแตกสามัคคีให้ผลร้ายแก่ประเทศอย่างไร สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการบริพารสามัคคีกลมเกลียวกัน สมัยนั้นประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองแผ่อาณาเขตออกไปไพศาล ฐานะของประเทศมั่นคงเป็นที่เกรงขามของเพื่อนบ้าน ใกล้เคียงสมัยนั้นคือสมัยของสมเด็จพระนเรศวร สมเด็จพระนารายณ์และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพวกพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการบริพารแตกสามัคคีสมัยนั้นพระนครศรีอยุธยาต้องพินาศ

ชาติไทยจะเจริญทัดเทียมนานาชาติก็เพราะไทย ชาติไทยจะมั่นคงเป็นปึกแผ่นคงอิสรภาพไว้ได้ชั่วฟ้าดินก็เพราะไทย ชาติไทยจะบรรลุนานอารยธรรมก็เพราะไทย ชาวไทยจะสมบูรณ์พูนสุขก็เพราะไทย แต่ที่จะบรรลุถึงขั้นนั้นๆ สามัคคีธรรมจำเป็นต้องมีอยู่ในหมู่คนไทย ฉะนั้นขอชาวไทยทั้งหลายผู้หวังความเจริญมั่นคง ความสุขของชาติและประเทศ จงมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน ซื่อตรงต่อกัน ช่วยเหลือกัน ทั้งนี้เพื่อคนไทย ชาติไทยและประเทศไทย อันเป็นที่รักยิ่งของชาวเรา

ใบความรู้เรื่อง การวางโครงเรื่องของเรียงความ

ในการเขียนเรื่องใดๆ ก่อนลงมือเขียนควรกำหนดชื่อเรื่องและขอบเขตของเรื่องว่าจะให้มีหัวข้อสำคัญจำนวนเท่าใด อะไรบ้าง จำนวนหัวข้อสำคัญจะบอกให้รู้ว่าเรื่องนั้นจะมีเนื้อหาที่ย่อหน้า เมื่อกำหนดจำนวนย่อหน้าและหัวข้อสำคัญของแต่ละย่อหน้าได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็พิจารณาถึงใจความที่จะนำมาขยายหัวข้อสำคัญว่าควรมีอะไรมาน้อยเพียงใด โดยกำหนดเป็นหัวข้อๆ เรียกว่า หัวข้อย่อย หัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยที่ใช้ขยายเป็นย่อหน้านั้นเรียกว่า โครงเรื่อง

การวางโครงเรื่อง คือ การนำความคิดทั้งเรื่องมาเรียงลำดับเป็นข้อความสั้นๆ ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ก็คือ การหัดคิดถึงคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้อย่างน้อย 10 คำ แล้วนำคำเหล่านั้นไปแต่งประโยคสั้นๆ

ขั้นตอนของการวางโครงเรื่อง

1. การรวบรวมความรู้ ความคิด คือ การรวบรวมความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนให้มากที่สุด ความรู้ ความคิดดังกล่าวอาจได้มาจากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารจากการสังเกต สอบถามหรือสัมภาษณ์

2. การเลือกสรรความรู้ ความคิด คือ การนำความรู้ ความคิดที่รวบรวมได้มาเลือกสรรเฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน หัวข้อใดไม่เกี่ยวข้องให้ตัดทิ้งไป

3. การจัดลำดับความรู้ ความคิด คือ การนำหัวข้อที่เลือกสรรมาเรียงลำดับตามความเหมาะสม โดยอาจจะเรียงลำดับตามเวลา ตามเหตุผล หรือตามความสำคัญของเรื่อง

4. การขยายความรู้ ความคิด คือการขยายความรู้ ความคิดในส่วนของหัวข้อใหญ่ให้ละเอียดขึ้นด้วยการกำหนดเป็นหัวข้อรองและหัวข้อย่อย

ตัวอย่างการวางโครงเรื่อง

หากเขียนเรื่อง อาหารที่จำเป็นแก่ร่างกาย อาจวางโครงเรื่องดังนี้

ขั้นแรก กำหนดขอบเขตและหาหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อย โดยสมมติว่าเรื่องนี้จะให้หัวข้อสำคัญ 6 หัวข้อ เพื่อให้ได้เนื้อหา 6 ย่อหน้า คือ อาหาร 5 หมู่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ ไขมัน ดังนั้นหัวข้อสำคัญแต่ละหัวข้อข้างต้นควรมีหัวข้อย่อยคือ ที่มาและคุณค่า

ขั้นต่อไป ต้องพิจารณาความเป็นเอกภาพ จะเห็นว่าทั้งหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยมีเอกภาพแล้ว ก็มีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องทั้งหมด ส่วนสัมพันธ์ภาพควรจัดลำดับตามความสำคัญ จำเป็นต้องเปลี่ยนลำดับสำคัญเสียใหม่ หัวข้อโปรตีนควรอยู่ก่อนหัวข้อคาร์โบไฮเดรต เพราะ

โปรตีนมีคุณค่าทางอาหารมากกว่าอาหารหมูอื่นๆ ทั้งหมด โครงสร้างของเรียงความเรื่องนี้ควรเป็นดังนี้

ย่อหน้าหลัก

หัวข้อสำคัญ อาหารที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย

หัวข้อย่อย จำนวน 5 หมู

ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 1

หัวข้อสำคัญ โปรตีน

หัวข้อย่อย คุณค่าสร้างความเจริญเติบโต

หัวข้อย่อย ที่มา เนื้อสัตว์ ไข่ นม

ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 2

หัวข้อสำคัญ คาร์โบไฮเดรต

หัวข้อย่อย คุณค่าให้พลังงาน

หัวข้อย่อย ที่มา ข้าว แป้ง น้ำตาล

ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 3

หัวข้อสำคัญ ไขมัน

หัวข้อย่อย คุณค่าให้ความอบอุ่นและพลังงาน

หัวข้อย่อย ที่มา ไขมันสัตว์ น้ำมันพืช นม เนย

ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 4

หัวข้อสำคัญ เกลือแร่

หัวข้อย่อย คุณค่า สร้างเซลล์ของร่างกาย

หัวข้อย่อย ที่มา พืชผัก ผลไม้ และอาหารชนิดอื่น

ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 5

หัวข้อสำคัญ วิตามิน

หัวข้อย่อย คุณค่า รักษาสุขภาพให้ร่างกายเป็นปกติสุข

หัวข้อย่อย ที่มา พืช ผักสีเขียว ผลไม้

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

แผนที่ 4

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง เป็นการใช้พรรณนาโวหารที่กวักล่าวถึงธรรมชาติ ยามใกล้ค่ำ ที่ได้รับความจรรโลงใจจากทะเลอันกว้างใหญ่ ซึ่งความงามและความลึกซึ้งของ ท้องทะเล ทำให้เกิดจินตนาการกว้างไกล

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อหาและคุณค่าของเรื่องได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่องได้
3. บอกความหมายของคำศัพท์ได้
4. เล่าเนื้อเรื่องย่อได้
5. สรุปแนวคิดของเรื่องได้
6. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. คำศัพท์
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. แนวคิดของเรื่อง
6. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายประวัติผู้แต่งและที่มาของเรื่อง
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาเขียนคำศัพท์ยากและบอกความหมายบนกระดาน
3. นักเรียนทำใบงานที่ 1 จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเนื้อเรื่องย่อลงในใบงานที่ 2 แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง พรรณนาโวหาร

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม

นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งคำประพันธ์เพื่อพรรณนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาจากใบความรู้เรื่อง พรรณนาโวหาร เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็น จากนั้นให้ทำใบงานที่ 3

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากใบงานที่ 3 แล้วให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปแนวคิดและคุณค่าของเรื่องลงในใบงานที่ 4

ขั้นการแสดงผลงาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบที่ได้จากการทำใบงานที่ 3 โดยครูสรุปเพิ่มเติมให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง”
2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง “พรรณนาโวหาร”
3. ใบงานที่ 1-4

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบงานที่ 1

ตอนที่ 1 ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง” เป็นผลงานของกวีท่านใด และใช้นามปากกาว่าอย่างไร

.....

.....

2. ผลงานที่มีชื่อเสียงของผู้ประพันธ์ คือเรื่องใด

.....

3. เรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง” มีที่มาจากหนังสือใด

.....

ตอนที่ 2 จับคู่คำศัพท์และความหมายให้สัมพันธ์กัน

.....1. สถาวร	ก. ดวงจันทร์
.....2. ศศิธร	ข. ไป
.....3. ไผท	ค. ท้องฟ้า
.....4. กระไล	ง. ต้นไม้
.....5. มัจฉา	จ. มั่นคง
.....6. สินธุ์	ฉ. นก
.....7. นกะ	ช. ทะเล, แม่น้ำ
.....8. ทุม	ซ. เป็นปกติ
.....9. วิหค	ณ. พื้นดิน
.....10. อาจณ	ญ. ดวงอาทิตย์
	ฎ. ปลา
	ฏ. ไม่มีสิ้นสุด

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อ “ ๓ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง ”

A large rectangular box with a solid black border, containing 25 horizontal dotted lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box, providing a guide for the student's handwriting.

ใบความรู้ที่ 2 เรื่องพรรณนาโวหาร

โวหารเป็นการใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงเพื่อให้เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงมีเนื้อหาดีแจ่มแจ้ง เหมาะสม น่าอ่าน ชวนสนใจติดตาม ในการเขียนเราควรเลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับการเขียน โวหารที่กล่าวถึงในที่นี้คือ พรรณนาโวหาร

พรรณนาโวหาร คือข้อความที่กล่าวรำพันสอดแทรกอารมณ์ ความรู้สึกให้ผู้อ่านเห็น คล้อยตามไปด้วย กล่าวชมความงามของธรรมชาติ บ้านเมือง สถานที่ ความงามของคน ความดีของ บุคคลหรือแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ เช่น โกรธ รัก เกลียด เป็นต้น

หลักการใช้พรรณนาโวหาร

1. เลือกใช้คำให้ตรงกับความรู้สึกที่จะพรรณนา
2. เขียนให้ผู้อ่านสนใจและประทับใจ
3. เลือกเฟ้นสิ่งที่จำเป็นขึ้นมากกล่าว
4. เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่พรรณนาอย่างชัดเจน
5. เล่นสำนวนได้อย่างไพเราะเพราะพริ้ง
6. เขียนตามความรู้สึกของตนเอง ไม่ควรฝืนความรู้สึก

ตัวอย่างที่ 1

“เวลานั้นเป็นเวลาจวนพลบ ดวงอาทิตย์ลับเหลี่ยมเขาไปแล้ว ยังคงอยู่แต่รัศมีอันงาม ประหลาดน่าพิศวง สีทองแดงจ้ำระบายอยู่หลังเขา อันอุดมไปด้วยใบไม้เขียวสด ครั้นแล้วจางลง กลายเป็นสีทองคำสุกปลั่ง เมฆก้อนใหญ่สีน้ำเงินเด่นขึ้นกลางสีทองนั้น ทอดยาวไปและมีสัญญาณ คล้ายนางเงือกสยายผมทอดกายอยู่กลางทะเล เนื่องจากสีน้ำเงินมีสีม่วงอย่างอ่อนแสง อ่อนจนเกือบ เป็นสีขาวสีโศกสีเขียวสลับกันไปมา”

ตัวอย่างที่ 2

“ลำปางเป็นเสมือนสมุทรปราการที่ถูกเขาผ่านตอนไปพัทธา เหมือนสระบุรีที่คนฆ่าเลื่อง มองแล้วตบเกิดเรื่อวรลไปโคราช หรือเหมือนนครปฐมซึ่งไม่มีใครคอยแวงถ้าไม่อยากกินข้าว หลาม ระหว่างทางไปหัวหิน ลำปางเล็กกว่าเชียงใหม่ใหญ่กว่าลำพูน แต่เป็นเมืองที่ไม่มีอะไรเสียดเลย จนกระดากใจไม่อยากจะชวนเพื่อนมาเที่ยว ไม่มีหมู่บ้านอุตสาหกรรมอย่างป่าซางหรือสันกำแพง ไม่มี มหาวิทยาลัยสวยๆ พระราชวังฤดูหนาวหรือน้ำตกงามๆ อย่างเชียงใหม่ มีแต่วัดกับรถม้า”

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ให้นักเรียนยกตัวอย่างข้อความที่แสดงถึงการใช้พรรณนาโวหาร จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเล
แห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....
.....

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างถ้อยคำที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเล
แห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....
.....

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดจินตนาการ จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเล
แห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....
.....

4. ลักษณะการใช้คำ

4.1 การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพ

.....
.....
.....
.....

4.2 การใช้คำที่ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามหรือเห็นด้วย

.....
.....
.....
.....

4.3 การใช้คำที่ปลุกอารมณ์หรือโน้มน้าวใจ

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เขียนสรุปแนวคิดจากคำประพันธ์ต่อไปนี้

ว่าอ้าไฟทแผ่นดิน	ภพะแดนอุทกชล
ทั้งใหญ่และกว้างยล	เฉพาะเนตรณัดเห็น
ของไทยนะ – ของไทย	และก็ไทยนะ – ไทยเป็น
เจ้าของและบำเพ็ญ	จะพิทักษ์จะรักษา
ในถิ่นอุทกนั้น	สื่อนั้นตบรรดา
สินธจะคณนา	บมิสูดอนุสรณ์

.....

.....

.....

.....

2. บอกคุณค่าของเรื่อง พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการเขียนเรียงความ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมสอดคล้องกับภาพ				
2	องค์ประกอบของเรียงความครบตามรูปแบบของเรียงความ				
3	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีประเด็นที่น่าสนใจ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน				
4	มีความคิดสร้างสรรค์ มีแนวคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่า				
5	ใช้ภาษาและสำนวนโวหารถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน				
6	เขียนสะกดคำและเว้นวรรคตอนถูกต้อง				
7	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ				
รวมคะแนน					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ดี
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพคะแนน

- 22-28 คะแนน ดีมาก
- 15-21 คะแนน ดี
- 8-14 คะแนน พอใช้
- 1-7 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

แผนที่ 5

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท์

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท์ให้ไพเราะจะต้องรู้จักการแบ่งวรรคตอน จังหวะการออกเสียง ตามลักษณะของคำประพันธ์ และสอดคล้องอารมณ์ความรู้สึกให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

จุดประสงค์ปลายทาง

อ่านออกเสียงร้อยกรอง โดยสอดคล้องอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักการอ่านร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท์ได้
2. อ่านบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท์ได้คล่องแคล่ว ชัดเจนและถูกต้องตาม

หลักการอ่าน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการอ่านทำนองเสนาะแบบสอดคล้องอารมณ์และไม่สอดคล้องอารมณ์ได้

เนื้อหาสาระ

1. แผนผังคำประพันธ์อินทวิเชียรฉันท์
2. การอ่านบทร้อยกรองอินทวิเชียรฉันท์โดยสอดคล้องอารมณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะและการอ่านความเรียงร้อยแก้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไพเราะ แล้วให้บอกหลักการอ่านทำนองเสนาะ

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองอินทวิเชียรฉันท์ แล้วช่วยกันสรุป

ลักษณะการอ่าน

2. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ศึกษาไปความรู้เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท์ แล้วทำใบงานที่ 1

3. สุ่มตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบจากใบงานที่ 1

4. ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงการอ่านร้อยกรองอินทรวีเชียรฉันท์ จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง” แล้วช่วยกันบอกว่าการอ่านโดยสอจดแทรกอารมณ์มีลักษณะอย่างไร และให้ความรู้สึกแตกต่างจากการอ่านโดยไม่สอจดแทรกอารมณ์อย่างไร

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะจากใบงานที่ 3 โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันประเมินการอ่านของสมาชิกในกลุ่มตน ถ้าสมาชิกคนใดยังอ่านไม่ถูกต้องให้ช่วยกันปรับปรุงแก้ไข

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ สมาชิกกลุ่มอื่นๆ แสดงความคิดเห็นแล้วร่วมกันประเมิน

ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปหลักการอ่านทำนองเสนาะอินทรวีเชียรฉันท์ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด

ขั้นการแสดงผลงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนภาพความคิดมาอภิปรายสรุปหน้าชั้นเรียน แล้วสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ

ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าจะนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอ่านบทร้อยกรองไปใช้ในโอกาสใดได้บ้าง

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่องการอ่านบทร้อยกรองประเภทอินทรวีเชียรฉันท์
2. แถบบันทึกเสียงการอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง
3. ใบงานที่ 1-3

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

9 - 10 คะแนน ดีมาก

6 - 8 คะแนน ดี

3 - 5 คะแนน พอใช้

0 - 2 คะแนน ควรปรับปรุง

ใบความรู้ เรื่องการอ่านบทร้อยกรองประเภทอินทรวีเชียรฉันท

การอ่านบทร้อยกรองทำนองสามัญ คือ การอ่านเสียงปกติเหมือนอ่านร้อยแก้วมีเน้นเสียงสัมผัส และเอื้อนเสียงบ้างเล็กน้อย

หลักการอ่านทั่วไป

1. ต้องรู้จักจังหวะและการแบ่งวรรคตอนของบทประพันธ์ที่จะอ่าน รู้จักแผนผังคณะสัมผัส คำที่รับสัมผัสกัน ต้องเน้นเสียงให้ชัดกว่าปกติ ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา

2. เสียงวรรณยุกต์จัตวาต้องอ่านเปิดเสียงให้สูงและดังก้อง

3. ต้องอ่านเสียง ร และ ล ให้ชัดเจน อย่าให้เสียงสลับกัน มิฉะนั้นผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อนและไม่ควรเน้นชัดเจนมากเกินไป อาจกลายเป็นเรื่องชวนหัวและน่ารำคาญมากกว่าความไพเราะที่ถูกต้อง

4. พยางค์ที่ใช้เกินให้อ่านเร็ว และเบาอย่างอักษรนำ เพื่อให้เสียงไปตกอยู่ตรงพยางค์ที่ต้องการ

5. ต้องรู้จักลักษณะบัญญัติพิเศษของบทประพันธ์ที่จะอ่านเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โคลง ร่าย ต้องรู้หลัก เอก โท ส่วนฉันทที่ต้องรู้เรื่อง ครุ ลหุ อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน เวลาออกเสียงห้ามเอื้อนเสียงที่คำลหุ เพราะมีเสียงสั้นและยาว

6. เมื่ออ่านไปถึงตอนจะจบบท ต้องเอื้อนเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลงจนกระทั่งจบบท

หลักการอ่านทำนองเสนาะ

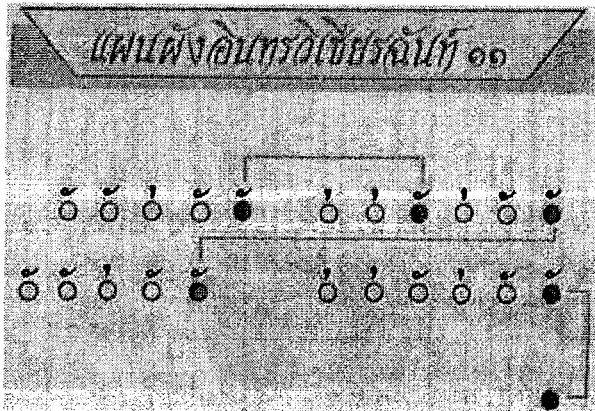
1. แบ่งวรรคและจำนวนคำแต่ละวรรคของร้อยกรองแต่ละชนิด ตามปกติพยางค์หนึ่งนับเป็นหนึ่งคำ ถ้าเป็นพยางค์สระเสียงสั้น แม่ ก กา อาจออกเสียงรวมกับพยางค์อื่น นับเป็นคำหนึ่ง เช่น

แสวง เป็นคำ 2 พยางค์ อาจนับเป็น 2 คำ

พิศวาส เป็นคำ 3 พยางค์ อาจนับเป็น 3 คำ

กระบิดกระบวน เป็นคำ 4 พยางค์ อาจนับเป็น 3 คำ

2. แบ่งจังหวะการออกเสียงตามชนิดคำประพันธ์ เช่น

การแบ่งจังหวะการอ่าน

วรรค 5 คำ แบ่งเป็น 2 จังหวะ คือ 2 คำ และ 3 คำ ตามลำดับ

วรรค 6 คำ แบ่งเป็น 2 จังหวะ คือ จังหวะละ 3 คำ

ตัวอย่าง

สายัณห์/ตะวันยาม	ขณะข้าม/ทิมัมพร
เข้าภาค/นภาตอน	ทิศตก/ก็รำไร
รอนๆ / และอ่อนแสง	นภแดง / สีแปลงไป
เป็นคราม / อร่ามใส	สุกะสด / พิสุทธิสี

การอ่านโดยสอดแทรกอารมณ์

การอ่านโดยสอดแทรกอารมณ์ ผู้อ่านจะต้องสอดใส่อารมณ์ตามใจความของเรื่อง คือ

1. ตอนเศร้าแสดงน้ำเสียงเศร้า เช่น

บงเนื้อก็เนื้อเดิน	พิศเส้นสิริรั้ว
ท้วร้างและทิ้งตัว	ก็ระริกระริวไหว

คำว่า "ระริก" ควรทำเสียงสั้นรั้วเพื่อแสดงความรู้สึก

2. ตอนดีใจแสดงน้ำเสียงดีใจ เช่น คำประพันธ์จากเรื่อง มัทนะพาธา ตัวอย่างในตอน

ที่เทพบุตรสุเทษณ์หลงรักเทพธิดามัทนากล่าวตัดพ้อต่อว่าและเทพธิดามัทนาเจรจาตอบ

สุเทษณ์	รักจริงมิจริงฤก็ไฉน	อรไปทบ่แจ้งการ
มัทนา	รักจริงมิจริงก็สุระชาล	ชยะไปรดสถานใด
สุเทษณ์	พี่รักและหวังวรุจะรัก	และบทอคบทิ้งไป
มัทนา	พระรักสมัคครณพระหทัย	ฤจะทอจะทิ้งเสีย

จากบทประพันธ์นี้ผู้อ่านต้องอ่านในจังหวะรวดเร็ว ด้วยลีลาที่ฉับไว และเน้น
อารมณ์

3. ตอน โกรธแสดงน้ำเสียง โกรธ เช่น

เอออุเหม่นะมิงชีช่างกระไร
ทูลาสถฤลละนี้ไฉน ก็มาเป็น

จากบทประพันธ์นี้ผู้อ่านต้องใช้น้ำเสียงกระแทกกระทั้นแสดงอารมณ์โกรธ

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จังหวะการอ่าน หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. การเน้นเสียง หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การทอดเสียง หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งวรรคตอนการอ่าน และใส่เครื่องหมาย ครุ ลหุ แล้วโยงสัมพันธ์ให้ถูกต้อง

1. โบราณกาลบรมขัต	ดิยรัชเกรียงไกร
ท้าวทรงพระนามอภิไธ	ยอชาติศัตรู
ครองเขตมเหศวรเอก	อภิเชกประสิทธิภู
อาณาปวัตน์บุริบุญ	รณบรรพ์ประเพณี
2. อ้าอรุณแอร่มระเรื่อรุจี	ประคุมะโนภิมรดี ณ แกรักษ์
แสงอรุณวิโรจน์นะภาประจักษ์	แจลัมเฉลาและโสภินัก นะฉันได
หญิงและชาย ณ ขามระตืออุทัย	สว่าง ณ กลางกะมวลละไม ก็ฉันนั้น
3. พระเสด็จ โดยแดนชล	ทรงเรือต้นงานเจ็ดฉาย
กึ่งแก้วแพรวพรรณราย	พายอ่อนหยับจับงามงอน
นาวาแน่นเป็นขนำด	ล้วนรูปสัตว์แสนยาก
เรือริ้วทิวธงสลอน	สาครลั่นครันครืนฟอง
4.	
พระยายกกระบัตร	พระยาปลัด
หัวหน้าครวไทย	สันทัดเขี้ยวชาญ
ทำรักสมัครสมาน	น้ำใจกล้าหาญ
	หว่านล้อมพวงลาว
รูปทรงสงศรี	เลือกหานารี
แกลิ่งทำเต็มใจ	ที่พึงรุ่นสาว
จนชีพพวกบ่าว	ยกให้เจ้าลาว
5. นานาประเทศล้วน	แอบใครไปอื่น
คนที่รู้หนังสือ	นับถือ
ใครเกลียดอักษรคือ	แต่งได้
ใครเขาะกวีไซ้	คนป่า
	แน่แท้คนคง

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทอินทวิเชียรฉันท์ โดยสอดแทรกอารมณ์ให้
เหมาะสมตามเนื้อหา

☺	ควรเพื่อจะสมเพช	ภยเวทนาการ
	ที่ท่านพุดผาจารย์	พะกระทบประสพทัณฑ์
☺	โดยเต็มกตัญญู	กตเวทิตาครัน
	ใหญ่ยิ่งและยากอัน	นรอื่นจะอาจทน
☺	หยิ่งชอบนิยมเชื่อ	สละเนื้อและเลือดตน
	ขอมรับทุเรศผล	ขรการณ์พะพานกาย
☺	ไปเห็นกะเจ็บแสบ	ชีวแทบจะทำลาย
	มอบสัจธรรมหมาย	มนะมันมิหวั่นไหว
☺	หวังแผน ณ แผ่นดิน	ผิดวิลสะควกใด
	เกือกฤษฏ์ไป	บมิเลียงละเบี่ยงเบือน
☺	ยากที่จะมีใคร	หลุดยประทัณฑ์เหมือน
	กัศพันบพันเพื่อน	สต็อคสะกศเอา
☺	พวกราชมัลโดย	พลโถมมิใช่เบา
	สุดหัตถะแห่งเขา	ขณะหวดสิฟิงกลัว
☺	บงเนื้อก็เนื้อเด่น	พิศเส้นสรรั้ว
	ทั่วร่างและทั้งตัว	ก็ระริกกระริวไหว
☺	แลหลังละลามโล	หิดโ้เอะหลังไป
	เพ่งผาดอนาใจ	ระกะร่อยเพราะร่อยหวาย
☺	เนื่องนับอนกแนว	ระยะแถวตลอดลาย
	เขียนครบสยบกาย	สิรพับพะกับคา
☺	หมู่ญาตือมาตย์มิด	รสนิทและเสนา
	สังเวช ณ เหตุสา	หสล้วนสลดใจ
☺	สุดที่จะกลั่นโท	มน โสกอาลัย
	ถ้วนหน้ามิว่าใคร	ขณะเห็นบเว้นคน

😊 แก้วไขและได้คืน	สติพื้นประทังตน
จิ้งราชบุรุษ	บกรรกีโกนหัว
😊 เสื่อมสี่สะผมเผ้า	สิริเปล่าประจานตัว
เป็นเยี่ยงประหัดกลัว	ผิมลั้จะหลาบจำ
😊 เสร็จกิจประการกัถ	ปนพลันประกาศทำ
ปีพพานิชยกรรม	คจราชโองการ
😊 แน่นหน้าประชาชน	ขณะยลทิจาจารย์
แสนสุดจะสงสาร	สรศัพท์ประสาตันท์
😊 บางคนกมลอ่อน	อูระซ้อนพิไรพรรณน
พวกพิสัยอัน	กฤษเกลียดก็เกลียดสี
😊 บางเหล่าก็เป็นกลาง	พิเคราะห์ข้างพิจารณาดี
บางหมู่กรุณมี	ฉนหทัยก็ให้ของ
😊 พรหมณ์วัสสการเส	กลเล่ห์และทำนอง
ทำทางละอย่างผอง	นรสิ้นบสงสัย
😊 ปลงอาตมน์ิราศรา	ชคฤห์ฐานมุ่งไป
สู่เทศสถานไกล	บุรรัฐวิชชี

จากเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของชิต บุรทัต

แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ชื่อ-สกุล	การทอดเสียง	การแบ่งจังหวะ	การเน้นเสียง	การสอดแทรก อารมณ์	รวม
	2	3	2	3	10

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

9-10 คะแนน ดีมาก

6-8 คะแนน ดี

3-5 คะแนน พอใช้

0-2 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

แผนที่ 6

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การกล่าวอวยพร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การกล่าวอวยพรเป็นการพูดในโอกาสต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นคำพูดที่เป็นมงคล ผู้พูดจึงควรเลือกสรรถ้อยคำที่เป็นมงคลเหมาะสมกับงานนั้นๆ และไม่ควรใช้เวลานานเกินไป ควรพูดด้วยท่าที ร่าเริง แจ่มใส แสดงออกถึงความยินดีอย่างจริงใจ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการกล่าวอวยพร

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักและวิธีการกล่าวอวยพร ได้
2. เลือกใช้ถ้อยคำ จำนวน โวหารในการกล่าวอวยพรได้เหมาะสมกับโอกาส
3. กล่าวอวยพรใน โอกาสที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง เหมาะสมและมีมารยาทในการพูด

เนื้อหาสาระ

หลักและวิธีการกล่าวอวยพร

1. การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด
2. การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส
3. การกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้

สุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดใน โอกาสต่างๆ ของบุคคล และร่วมกันอภิปรายว่าการพูดในลักษณะนี้มีความจำเป็นอย่างไร

ขั้นแสวงหาความรู้

ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การพูดใน โอกาสต่างๆ ของบุคคลในสังคมแล้วร่วมกันอภิปรายถึงหลักการ ขั้นตอนและมารยาทในการพูด

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร

2. ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์หลักการพูดในโอกาสต่างๆ ที่ได้ศึกษาจาก วัตถุประสงค์ จากนั้นแต่ละกลุ่มแบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ทำใบงานที่ 1 ที่มีข้อย่อย 1.1 – 1.4 แล้ว ดำเนินกิจกรรมตามคำชี้แจงในใบงาน

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยนำความรู้ที่ได้ทำกิจกรรมแต่ละข้อย่อยในใบงานมาอธิบาย ให้สมาชิกในกลุ่ม สมาชิกคนอื่นๆ จดบันทึกลงในใบงานของกลุ่มย่อย

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้จากใบความรู้ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 6 นำเสนอหลักการกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด
- กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 5 นำเสนอหลักการกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส
- กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 นำเสนอหลักการกล่าวอวยพรวันขึ้นปีใหม่

ขั้นการแสดงผลงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยร่างคำกล่าวอวยพรและฝึกกล่าวตามหัวข้อที่ได้รับ มอบหมาย แล้วส่งตัวแทนออกมากกล่าวอวยพรหน้าชั้น ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 6 นำเสนอการกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด
- กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 5 นำเสนอการกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส
- กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 นำเสนอการกล่าวอวยพรวันขึ้นปีใหม่

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนระบุโอกาสการกล่าวอวยพรในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนรู้

1. วัตถุประสงค์การพูดในโอกาสต่างๆ
2. ใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร
3. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการกล่าวอวยพร

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการกล่าวอวยพร

18-20 คะแนน ดีมาก

14-17 คะแนน ดี

10-13 คะแนน พอใช้

1-9 คะแนน ควรปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร

การกล่าวอวยพรมักจะกล่าวพร้อมกันกับการกล่าวแสดงความยินดี เป็นการพูดในโอกาสที่เป็นมงคล เช่น งานมงคลสมรส งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น เนื้อหาที่ใช้พูดในการกล่าวอวยพรมักจะคล้ายกัน ผู้พูดจึงควร ใช้ให้เหมาะสมกับ โอกาสและบุคคล

1. การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด

หลักการกล่าว

- 1.1 กล่าวแสดงความยินดีที่ได้รับเกียรติให้กล่าวอวยพร
- 1.2 พูดถึงความสำคัญของวันเกิดและคุณงามความดีของเจ้าของวันเกิด
- 1.3 กล่าวอวยพร

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรในวันคล้ายวันเกิด

กล่าวแสดงความยินดีที่ได้รับเกียรติให้กล่าวอวยพร

กระผมรู้สึกดีใจและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มากล่าวคำอวยพรแด่คุณลุงรักษ์ไทย อภิวงศ์ พูดถึงความสำคัญของวันเกิดและคุณงามความดีของเจ้าของวันเกิด เนื่องในวันคล้ายวันเกิดของคุณลุง ซึ่งครบรอบ 60 ปีพอดี พวกเราลูกหลานจึงพร้อมใจกันจัดงานฉลองวันคล้ายวันเกิดให้คุณลุง เพราะคุณลุงเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณงามความดี มีจิตใจเมตตาต่อผู้อื่น ดำเนินชีวิตการงานด้วยความอดสาหัส สามารถสร้างฐานะจนเป็นปึกแผ่น และเป็นที่เคารพรักของครอบครัวและบุคคลทั่วไป

กล่าวอวยพร

ในโอกาสวันคล้ายวันเกิดของคุณลุง กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้คุณลุงประสบแต่ความสุข มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง เป็นที่พึ่งของลูกหลานและญาติมิตรสืบไป

2. การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส

การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรสมักจะกล่าวภายหลังรับประทานอาหาร หรือขณะที่รับประทานของหวานอยู่ โดยเจ้าภาพของฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงจะกล่าวขอบคุณแขกที่มาในงาน และขอภัยในสิ่งที่บกพร่อง จากนั้นจะเชิญผู้อาวุโสกล่าวในนามแขกเพื่ออวยพรให้แก่

คู่บ่าวสาว และการกล่าวในงานมงคลสมรสจะใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที โดยผู้ได้รับเชิญให้กล่าวอวยพรให้แก่คู่สมรสควรเรียงลำดับเนื้อหาที่จะพูดดังนี้

- 2.1. กล่าวปฏิสันถาร
- 2.2 กล่าวถึงความยินดีในงานมงคลนี้
- 2.3 กล่าวถึงความสำคัญของงาน
- 2.4 กล่าวถึงความสัมพันธ์อันดี และความเหมาะสมของคู่สมรส
- 2.5 ให้ข้อคิดในการครองเรือนแก่คู่สมรส

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส

กล่าวปฏิสันถารแขกที่มาร่วมงาน

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ

กล่าวถึงความยินดีในงานมงคลนี้

ข้าพเจ้ามีความยินดี และรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญให้มากล่าวอวยพรใน โอกาสอันสำคัญยิ่งครั้งนี้

กล่าวถึงความสำคัญของงาน

วันนี้เป็นวันสำคัญในการเริ่มต้นครองชีวิตคู่ของคู่สมรส เป็นวันมงคลที่คู่สมรสต้องจดจำไว้ให้นานแสนนาน

กล่าวถึงความสัมพันธ์อันดีและความเหมาะสมของคู่สมรส

คุณบุญชู กับคุณศรีเรือน มีความรักเป็นพื้นฐาน รู้จักและรักใคร่กันมานานเป็นเวลาหลายปี ทั้งคู่เป็นคนดี มีหน้าที่การงานมั่นคง มีความมานะบากบั่น และมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นที่รักและไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง นับว่าเป็นคู่สมรสที่มีความเหมาะสมกันอย่างยิ่ง

ให้ข้อคิดในการครองเรือนแก่คู่สมรส

การที่คู่สมรสร่วมชีวิตกัน เป็นการเข้าหุ้นชีวิต ทั้งคู่จะต้องรักกัน ซื่อสัตย์ต่อกัน มีจิตใจมั่นคง ขอให้ทั้งคู่คิดว่าเราเป็นมิตรแท้ เป็นหุ้นส่วนชีวิตซึ่งกันและกัน ต้องปรองดองกัน มีปัญหาอะไรต้องปรึกษาหารือให้เกียรติ และเป็นกำลังใจให้กันและกัน ชีวิตคู่จึงจะมีความสุขราบรื่นตลอดไป

กล่าวอวยพร

ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลและปกป้องกันคุ้มครองให้คู่สมรส ประสบความสุขในชีวิตสมรส มีความเจริญมั่นคงในการครองรัก มีความมั่นคงไพบูรณ์ในการครองเรือน ปราศจากโรคภัยพิบัติ มีความสุขอยู่คู่กันตลอดไป

3. การกล่าวอวยพรขึ้นปีใหม่

การกล่าวอวยพรขึ้นปีใหม่ ผู้กล่าวควรเรียงลำดับเนื้อหา ดังนี้

3.1 กล่าวปฏิสันถาร

3.2 กล่าวถึงความสำคัญของบ้าน

3.3 แสดงความชื่นชมยินดีกับเจ้าของบ้าน ที่พยายามสร้างบ้านจนสำเร็จ

3.4 กล่าวอวยพร

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรขึ้นบ้านใหม่

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านเจ้าของบ้านหลังใหม่ และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพรัก

กล่าวถึงความสำคัญของบ้าน

บ้านเป็นสิ่งที่ทุกคนใฝ่ฝันอยากจะมี เพราะบ้านคือ ภูมิลำเนาของเรา เป็นที่คุ้มแดดคุ้มฝน คุ้มภัยเป็นที่พักกายพักใจ เป็นที่รวมความรัก ความอบอุ่น ของครอบครัว การที่จะมีบ้านสักหลังหนึ่ง เป็นเรื่องใหญ่ และยากเย็นมาก

แสดงความชื่นชมกับเจ้าของบ้าน

กระผมขอแสดงความยินดีกับคุณสุดเกิดและคุณหญิงไทยที่มีบ้านหลังใหม่ สมดังตั้งใจ กระผมชื่นชมในความพยายาม ความวิริยะอุตสาหะเก็บหอมรอมริบ เป็นเวลานานของเจ้าของบ้าน ทั้งสองท่านบ้านหลังนี้มั่นคงด้วยรากฐานของความรัก ความร่วมมือ ความพากเพียรของผู้สร้าง

กล่าวอวยพร

กระผมขอตั้งจิตอธิษฐานให้บ้านหลังใหม่นี้จงอบอุ่นไปด้วยความสุข ความรัก ความอบอุ่น ให้ร่มเงาเป็นที่พึ่งพิงอันร่มเย็น มั่นคง และถาวรของสมาชิกในบ้าน ตลอดกาลนาน

การกล่าวตอบรับคำอวยพร

ผู้ที่ได้รับคำอวยพรในโอกาสต่างๆ ควรจะกล่าวตอบขอบคุณบุคคลและคณะบุคคลที่มาอวยพรเพื่อแสดงมารยาทอันดีงาม และน้อมรับคำอวยพร การกล่าวตอบคำอวยพร ผู้กล่าวต้องกล่าวให้สัมพันธ์กับคำอวยพรที่ได้รับ และไม่ควรกล่าววนเวียนไป

หลักการพูด

1. กล่าวปฏิสันถาร
2. ขอบขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติ ผู้ที่มาร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการจัดงาน
3. กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง
4. เชิญชวนให้ผู้มาร่วมงานร่วมสนุกต่อไป

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรวันคล้ายวันเกิด

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านผู้เกียรติที่เคารพและลูกหลานที่รักทุกคน

ขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติมาร่วมงานและมีส่วนร่วมในการจัดงาน

กระผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูง ดีใจและภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ลูกหลานพร้อมใจกันจัดงานวันคล้ายวันเกิดให้กระผมในวันนี้ ขอขอบใจลูกๆ หลานๆ ที่รักทุกคนไว้ ณ ที่นี้ด้วย สิ่งที่กระผม ตื้นตันเป็นอย่างมาก ก็คือท่านผู้มีเกียรติที่เคารพนับถือของทุกคน มาร่วมงานและอวยพรให้กระผม กระผมขอรับพรที่ท่านให้ด้วยความยินดีและขอขอบคุณในไมตรีจิตของทุกท่าน ข้าพเจ้าจะไม่ลืมเลย

กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

ถ้าหากงานวันนี้ มีสิ่งใดผิดพลาด หรือบกพร่องกระผมใคร่ขออภัยด้วย และขอเรียนเชิญทุกท่านให้อยู่ร่วมงานด้วยความสนุกสนานต่อไป ขอขอบคุณครับ

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรในงานมงคลสมรส

กล่าวปฏิสันถารกับผู้ที่มาร่วมงาน

เรียนผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน

ขอบคุณผู้ที่มาร่วมงานและมีส่วนร่วมในการจัดงาน

กระผมและเจ้าสาวรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน กรุณามาร่วมงานมงคลสมรสในวันนี้

กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

หากมีสิ่งใดบกพร่องกระผมและเจ้าสาวใคร่กราบขออภัย และใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรขึ้นบ้านใหม่

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ เพื่อนๆ พี่น้องที่รักของกระผมทุกท่าน

ขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติมาร่วมงาน

กระผมขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้เกียรติมาร่วมงานขึ้นบ้านใหม่ และอวยพรให้กระผมและครอบครัว

กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

หากมีสิ่งใดบกพร่อง หรือผิดพลาด กระผมใคร่ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เชิญให้ผู้มาร่วมงานร่วมสนุกต่อไป

กระผมจะดีใจมากยิ่งขึ้น ถ้าทุกท่านจะกรุณาร่วมสนุกสนานกันต่อไป อยู่ร่วมงานนานๆ และสร้างความสนุกสนานเพื่อความสุข และความเป็นมงคลให้แก่บ้านหลังใหม่ของกระผม ขอขอบคุณครับ

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิดมีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 การกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่มีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรสมีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 การฝึกกล่าวอวยพรมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2
กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด จากสถานการณ์สมมติ ดังนี้

นายเริงรำ สุขสมหวัง ประธานบริษัทแห่งหนึ่ง ซึ่งในปีนี้มีอายุครบ 5 รอบ ลูกๆ จึง
จัดงานวันคล้ายวันเกิดให้ และเชิญแขกมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก

นักเรียนเป็นแขกอาวุโสที่มาร่วมงานและได้รับเชิญให้เป็นผู้กล่าวอวยพร
ชั้นฝึกปฏิบัติ

นักเรียนร่างคำอวยพรแล้วออกไปกล่าวอวยพรตามสถานการณ์สมมติที่กำหนดให้
โดยใช้เวลาประมาณ 2 นาที

ใบงานที่ 2
กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรสจากสถานการณ์สมมติ ดังนี้

นายแสนดี และนางจริงใจ เจ็ดสี สามีภรรยาคู่นี้มีบุตรสาวชื่อ นางสาวชื่อสัตย์
เจ็ดสี ต่อมา มีหนุ่มชื่อนายยุติธรรม แน่นอน มาสู่ขอ ฝ่ายบิดามารดาของเจ้าสาวไม่ขัดข้อง จึงจัดพิธี
สมรสขึ้นตามประเพณี

นักเรียนเป็นผู้มีเกียรติที่มาร่วมงานมงคลสมรสดังกล่าว และได้รับเชิญให้ออกไป
กล่าว อวยพรแก่คู่บ่าวสาว

ขั้นฝึกปฏิบัติ

นักเรียนร่างคำอวยพรแล้วออกไปกล่าวอวยพรตามสถานการณ์สมมติที่กำหนดให้
โดยใช้เวลาประมาณ 2 นาที

ใบงานที่ 2
กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่จากสถานการณ์สมมติ ดังนี้

นายก่อร่าง สร้างตัว และภรรยาเป็นพนักงานของบริษัทแห่งหนึ่ง ทั้งสองช่วยกันเก็บเงินได้จำนวนหนึ่ง จึงตัดสินใจซื้อบ้านและจัดงานทำบุญขึ้นบ้านใหม่

นักเรียนเป็นแขกผู้มีเกียรติที่มาในงานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ และได้รับเชิญให้ออกไปกล่าวอวยพรให้แก่เจ้าของบ้าน

ขั้นฝึกปฏิบัติ

นักเรียนร่างคำอวยพรแล้วออกไปกล่าวอวยพรตามสถานการณ์สมมติที่กำหนดให้ โดยใช้เวลาประมาณ 2 นาที

แบบประเมินการกล่าวอวยพร

ลำดับ ที่	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	
1.	การใช้ท่าทางประกอบการพูด					
2.	การใช้เสียงและความชัดเจนของเสียง					
3.	การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร					
4.	ความเหมาะสมของเนื้อหากับโอกาสที่พูด					
5.	การรักษาเวลาในการพูด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน พอใช้
- 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
- 14-17 คะแนน ดี
- 10-13 คะแนน พอใช้
- 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา

แผนที่ 7

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การแต่งคำประพันธ์ได้ถูกต้องและไพเราะ จะต้องรู้จักประเภทของคำประพันธ์ แผนผังการแต่ง รู้จักการเลือกใช้ถ้อยคำ ฉันทลักษณ์ รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัย การฝึกฝนจึงจะสามารถแต่งได้อย่างไพเราะ

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพได้
2. บอกข้อบังคับของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้
3. อธิบายศิลปะการแต่งคำประพันธ์ได้
4. เลือกถ้อยคำสำนวนเพื่อใช้ในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้เหมาะสม

กับเรื่องที่กำหนด

5. แต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้

เนื้อหาสาระ

ศิลปะในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

1. สัมผัสใน
2. เสียงวรรณยุกต์
3. จังหวะของกลอน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้

ครูแสดงตัวอย่างคำประพันธ์กาพย์ยานี 11 ให้นักเรียนบอกว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด แล้วแสดงตัวอย่างกลอนสุภาพ ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะข้อแตกต่างของกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ดังหัวข้อต่อไปนี้

- 1) จำนวนวรรคใน 1 บท
- 2) จำนวนคำใน 1 วรรค

3) สัมผัสบังคับ (สัมผัสใน สัมผัสนอก)

ขั้นการแสวงหาความรู้

แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ศึกษาใบความรู้ เรื่อง ศิลปะการแต่งกลอน
สุภาพ

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายศิลปะการแต่งกลอนสุภาพลงในใบงานที่ 1 ครูและนักเรียน
ร่วมกันเฉลยใบงานด้วยการฉายแผ่นใส

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง “นกขมิ้น” โดยอธิบายศิลปะการแต่งกลอนสุภาพที่
ปรากฏในบทประพันธ์

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ

ขั้นแสดงผลงาน

1. นักเรียนแต่งกลอนสุภาพจำนวน 2 บท โดยใช้ศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ เลือก
จากหัวข้อต่อไปนี้

- 1) การท่องเที่ยว
- 2) ความรัก
- 3) เพื่อน
- 4) ความฝัน

2. ครูนำผลงานของนักเรียนที่แต่งได้ถูกต้องและไพเราะ มาจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน

ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม แข่งขันแต่งกลอนสดในชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. ตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ
2. ใบความรู้เรื่อง “ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพ”
3. ใบงานที่ 1 และ 2

การวัดและการประเมินผล**1. วิธีการวัดผล**

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

9-10 คะแนน ดีมาก

6-8 คะแนน ดี

3-5 คะแนน พอใช้

0-2 คะแนน ควรปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพหรือกลอนแปดเป็นคำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่แต่งเป็นบท โดยมีบทละ 4 วรรค วรรคหนึ่งๆ จะมีคำประมาณ 6-9 คำ การแต่งกลอนสุภาพให้ไพเราะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

1. **สัมผัสใน** กลอนจะแต่งให้ไพเราะด้วยลีลากลอนต้องเพิ่มสัมผัสในวรรค มีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร ถ้ากลอนบทใดก็ตามไม่มีสัมผัสในถือว่าเป็นกลอนไร้สัมผัส

1.1 **สัมผัสสระ** ในการแต่งกลอนให้ไพเราะ กวีใช้สัมผัสสระมากกว่าสัมผัสอักษร การวางสัมผัสต้องวางให้เหมาะสมจึงจะไพเราะด้วยลีลาและจังหวะเสียงของกลอน ปัจจุบันกวีโดยทั่วไปวางสัมผัสสระเป็นที่นิยมตามแบบของสุนทรภู่ดังนี้

ถึงม้วยคินสิ้นฟ้ามหาสมุทร แม้เกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร	ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
---	---

พระอภัยมณี – สุนทรภู่

วรรคที่ 1 คำที่ 3,4 คือ ดิน – สิ้น	วรรคที่ 2 คำที่ 5,7 คือ รัก – สมัคร
วรรคที่ 3 คำที่ 3,4 คือ ใน – ใต้	วรรคที่ 4 คำที่ 5,7 คือ (พิศ)วาส – คลาด

1.2 **สัมผัสอักษร** ใช้อักษรตัวเดียวกันหรืออักษรที่เกิดจากฐานเดียวกันก็ได้ แต่การวางตำแหน่งไม่คงที่ บางครั้งสัมผัสติดต่อกันหลายคำในวรรคเดียวกัน ก็ทำให้คำประพันธ์มีความไพเราะดังนี้

กระแสนลวนเขี้ยวเรือเลี้ยวลล แต่สายชลเจียวยงวนเป็นวงไป	คู่อ้อมคดขอบคั่งกงคาไหล นี่หรือใจที่จะตรงอย่าสงกา
--	--

นिरาศเมืองแกลง – สุนทรภู่

วรรคที่ 1 สัมผัสสระ คือ ลล – วน, เขี้ยว – เลี้ยว สัมผัสอักษร คือ เลี้ยว – ลล
วรรคที่ 2 สัมผัสสระ ไม่มี สัมผัสอักษร คือ ค้อม – คด – ขอบ – คั่ง – กงคา
วรรคที่ 3 สัมผัสสระ ไม่มี สัมผัสอักษร คือ วน – วง, เป็น – ไป
วรรคที่ 4 สัมผัสสระ คือ ตรง – สง สัมผัสอักษร คือ ใจ – จะ

1.3 **สัมผัสสระและสัมผัสอักษรในวรรคเดียวกัน** จะทำให้ลีลากลอนไพเราะ เมื่อผู้อ่านอ่านออกเสียงจะสะดุดและรื่นไหล ไพเราะ

ยามวิโยคโศกเศร้าเปล่าเปลี่ยว จนสายถือที่พระหัตถ์ก็พลัดลง	ดังมาเดี๋ยวลิ่ว โลดตะลึงหลง จึงค่อยคงคืนสมประดีดาล
---	---

อิเหนา – พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

วรรคที่ 1 สัมผัสสระ คือ โยก – โศก, เสรี – เปล่า สัมผัสอักษร คือ ยาม – โยก, เปล่า – เปลี่ยว

วรรคที่ 2 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษรคือ ตัง – เดียว, ลีว – โลด – (ตะ)ลิ่ง – หลง

วรรคที่ 3 สัมผัสสระ คือ หัตถ์ – พัด สัมผัสอักษร คือ พระ – พัด, ถือ – ที่

วรรคที่ 4 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษรคือ ค่อย – คง – คื่น, คี – คาล

2. เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคของกลอน แต่เดิมกวีแต่งกลอนไว้สำหรับร้องเป็นทำนองเข้ากับดนตรี ดังนั้นเสียงของคำท้ายกลอนจะเป็นเสียงอะไรก็ได้ เพราะสามารถเข้ากับดนตรีได้ ต่อมากวีแต่งกลอนไว้สำหรับอ่าน ถ้าเสียงท้ายวรรคของกลอนเป็นเสียงอะไรก็ได้ จะทำให้การอ่านทำนองเสนาะไม่ไพเราะ ดังนั้นกวีจึงนิยมแต่งกลอนโดยคำนึงถึงเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคและถือปฏิบัติต่อกันมาดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคระดับ ใช้เสียงสามัญถึงจัตวา ไม่นิยมเสียงสามัญ เพราะอ่านแล้วไม่ไพเราะ

- คำสุดท้ายของวรรครับ นิยมใช้เสียงจัตวา ใช้เสียงเอกและโทได้ แต่ห้ามใช้เสียงสามัญและเสียงตรี

- คำสุดท้ายของวรรครองและวรรคส่ง นิยมใช้เสียงสามัญและตรี ห้ามใช้เสียงเอกโท จัตวา

ตัวอย่าง

นอนเถิดนายหาหิพีจะกล่อม	งามละม่อมมิ่งขวัญอย่าหวั่นไหว
คีร์รอบขอบเคียงเหมือนเวียงชัย	อยู่ร่มไม้เหมือนปราสาทราชวัง

นิราศอิเหนา – สุนทรภู่

เสียงคำท้ายวรรคที่ 1 เสียงเอก เสียงคำสุดท้ายวรรคที่ 2 เสียงจัตวา

เสียงคำท้ายวรรคที่ 3 เสียงสามัญ เสียงคำท้ายวรรคที่ 4 เสียงสามัญ

3. จังหวะของกลอน มีส่วนสำคัญในการแต่งกลอนให้ไพเราะ ถ้าวางจังหวะได้เหมาะสม กลอนวรรคหนึ่งๆ จะมีช่วงจังหวะอยู่ 3 ช่วง แบ่งเป็นกลุ่มคำได้ 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มอาจมีจำนวนคำไม่เท่ากัน ช่วงจังหวะคำถ้ารู้จักใช้อาจเป็นหลักหรือกฎเกณฑ์ได้ว่า แต่ละคำจะมีที่ทางของมัน ไม่สามารถแยกคำได้ เช่น

ทั้งรูปงาม / ทรามประโลม / โฉมแจลัม	ขอให้แก้ม / สองข้าง / อย่างเกสร
ทั้งเนื้อหอม / พร้อมลิ้น / กลิ่นขจร	คนแสนงอน / ให้มาง้อ / มาขอชิม

นิราศเมืองเพชร – สุนทรภู่

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง อ่านกลอนสุภาพต่อไปนี้แล้วอธิบายศิลปะการแต่งตามหัวข้อที่กำหนด

บัดเดี่ยวคังห่างเหงวังเวงแ่ว
เห็น โยคีขี้รุ่งพุ่งออกมา
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

สะดุ้งแล้วเหียวและชะเง้อหา
ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
มันแสนสุดลึกล้ำเหนือกำหนด
ก็ไม่คาดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
พระอภัยมณี – สุนทรภู่

1. บทที่ 1 สัมผัสบังคับคือ.....
สัมผัสสระคือ.....
สัมผัสอักษรคือ.....
2. บทที่ 2 สัมผัสบังคับคือ.....
สัมผัสสระคือ.....
สัมผัสพยัญชนะคือ.....
สัมผัสระหว่างบทคือ.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง อ่านกลอนสุภาพต่อไปนี้ แล้วอธิบายศิลปะการแต่งตามหัวข้อที่กำหนด

นกขมิ้น

<p>¹ “เขาคลอขลุ่ยครวญเสียงเพียงแผ่วผิว โอดสะอื้นอ้อยอิ่งทั้งทำนอง ²ไอ้ดอกเฮี้ยเจ้าดอกขจร คำลวงแล้วเนวพนาและฟ้าไกล ³แล้วหวนเสียงเรียงนิ้วขึ้นหวิวหวืด ถึกระชั้นสันกระชากใจจากจร ⁴ไอ้ใจเฮี้ยอ้างว้างวังเวงนักร เพิ่มแต่พิศพิศหวังยังย้ายีน ⁵ข้าเคยฝันถึงฟ้ากว้างกว่ากว้าง ถึงซ่อเอื้องเหลืองระย้าคาคนไม้ ⁶รู้อรแสงแห่งทุกข์และสุขสิ้น จิบน้ำใจจนทั่วเจียนมัวเมา เขาเคลือบนิ้วเนนนุ่มเสียงทุ้มพรา เจ้าขมิ้นเหลืองอ่อนนอนเดี้ยวคาย ⁷เสียงฉับฉิ่งหรีงรับขับแรง เขาเบือนนิ้วผิวแผ่วแล้วรอลง ⁸เจ้าดอกเฮี้ยดอกขจรอวารณ์ถวิล เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าเหวใจ</p>	<p>ชะลอนิ้วพลิวผ่านจากมานหมอง เป็นคำพร้องพริ้งพรายระบายใจ นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน เจ้านอนได้ทุกเดือนท่าไม่อาทร เร่อดีตคาลฝันบรรโลมหลอน ระเรื่อร้อนรุ่มมาเป็นอาจฉิน ไร้แหล่งพักหลัดพันจะผันผิน ระควาดินโดยอนาถแทบขาดใจ ฝันถึงปางทับเปลี่ยวเรียวน้ำไหล ในแนวไพรนิกเหมื่อนเป็นเพื่อนเนา บนแผ่นดินแผ่นดินเดี้ยวเปลี่ยวและเหงา ไร้ร่วมเงารังเดือนและเพื่อนตาย เหมื่อนทวนหาโหยให้น้ำใจหาย จะเหน้อยหน้ายหน้าค้ำที่กลางดง จะพรากเพลงเพื่อนยินลิ้นเสียงส่ง เสียงนั้นคงเน้นครางอย่างห้วงโย นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน ตอบไม่ได้ดอกหนาข้าคนจร”</p>
---	--

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

1. การใช้คำสัมผัสใน (ยกตัวอย่าง 2 บท)

- 1.1 สัมผัสสระ.....
- 1.2 สัมผัสอักษร.....

2. เสียงวรรณยุกต์ทำวรรค (ยกตัวอย่าง 2 บท)

บทที่

- วรรคศັบ.....
- วรรครับ.....
- วรรครอง.....
- วรรคส่ง.....

บทที่

- วรรคศັบ.....
- วรรครับ.....
- วรรครอง.....
- วรรคส่ง.....

3. จังหวะของกลอน (ยกตัวอย่าง 2 บท โดยใช้เครื่องหมาย / แทนการแบ่งจังหวะ)

บทที่

.....
.....
.....

บทที่

.....
.....
.....

แบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

ลำดับที่	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	
1.	การใช้ถ้อยคำเหมาะสม ไพเราะ					
2.	มีสัมผัสสระเป็นสัมผัสบังคับ					
3.	มีสัมผัสใน					
4.	ใช้คำแบ่งจังหวะได้เหมาะสม					
5.	เสียงวรรณยุกต์ทำวรรคถูกต้อง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน พอใช้
- 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
- 14-17 คะแนน ดี
- 10-13 คะแนน พอใช้
- 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

แผนที่ 8

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง โคลงโลกนิติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

โคลงโลกนิติเป็นหนังสือรวมสุภาษิตเก่าแก่ที่มีความไพเราะในด้านวรรณศิลป์ โดยใช้โวหารเปรียบเทียบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีคุณค่าทางศีลธรรมที่เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องย่อและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่องได้
3. อธิบายลักษณะคำประพันธ์ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่องได้
5. สรุปใจความสำคัญของโคลงแต่ละบทได้
6. บอกข้อคิดจากเรื่องได้
7. บอกประโยชน์จากเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. ลักษณะคำประพันธ์
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

1. ครูนำตัวอย่างแผนภูมิโคลงสี่สุภาพมาให้ นักเรียนดูและให้บอกกฎข้อบังคับโดยละเอียดแล้วซักถามว่าสอดคล้องกับเรื่อง โคลงโลกนิติอย่างไร

2. นักเรียนทำใบงานที่ 1 โดยบอกประวัติ ผลงานของผู้แต่ง และที่มาของเรื่อง โคลงโลกนิติ

3. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้อธิบายความหมายของคำศัพท์ยากจากเรื่อง โคลงโลกนิติที่ให้ศึกษามาล่วงหน้า

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง “โคลงโลกนิติ”

2. แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมในใบงานที่ 2.1 – 2.7 แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนหาคำสุภาษิตหรือสำนวนไทยที่มีความหมายสอดคล้องกับ โคลง โลกนิติแต่ละบท ลงในใบงานที่ 3

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

นักเรียนแต่ละคนนำใบงานที่ 3 มาตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขให้สมบูรณ์

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนหาข้อคิดและคุณค่าของ โคลง โลกนิติเพื่อเตรียมนำเสนอ

ขั้นการแสดงผลงาน

ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดและคุณค่าของ โคลง โลกนิติหน้าชั้นเรียน

ขั้นการประยุกต์ความรู้

นักเรียนสรุปข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องว่าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

สื่อการเรียนรู้

1. ตัวอย่างแผนภูมิโคลงสี่สุภาพ
2. เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง โคลงโลกนิติ
3. ใบงานที่ 1-2

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับ โคลงโลกนิติอย่างไร

.....

2. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) อย่างไร

.....

3. โคลงโลกนิติมีมาตั้งแต่สมัยใด

.....

4. สุภาษิตในโคลงโลกนิติได้มาจากคัมภีร์อะไร

.....

5. แต่เดิมโคลงโลกนิติจารึกไว้ที่ใด

.....

6. ปัจจุบัน โคลงโลกนิติจารึกอยู่ที่ไหน

.....

7. จุดประสงค์ในการแต่งโคลงโลกนิติเพื่ออะไร

.....

8. โคลงโลกนิติแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

.....

9. “โลกนิติ” อ่านว่าอย่างไร แปลว่าอะไร

.....

10. “อัญขม” แปลว่าอะไร

.....

“รามวงศ์” แปลว่าอะไร

.....

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

<p>อัญชยมบรมนเรศร์เรื่อง พระผ่านแผ่นไผททรง แสงยั้งสิ่งศดับองค์ หวังประชาชนให้</p>	<p>รามวงศ์ สืบให้ โอวาท อ่านแจ้งคำโคลง</p>
<p>จนถึง.....</p>	
<p>ผลเคื่อเมื่อสุกไซรั ภายนอกแดงดูฉนั้น ภายในยอมแมลงวัน คุจคังคนใจร้าย</p>	<p>มีพรรณ ชาดบ้าย หนอนบ่อน นอกนั้นดูงาม</p>

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

ขนุนสุกสล้างแห้ง	สาขา
ภายนอกเห็นหนามหนา	หนั่นแท้
ภายในย่อมรสา	एम ओख
สาธุชนนั่นแล	เลิศด้วยดวงใจ
จนถึง.....	
นาคีมียพิษเพียง	สุริโย
เลื้อยบ่ทำเคโซ	แหม่มซ้ำ
พิษน้อยหยิ่งโยโส	แมลงป่อง
ชูแต่หางเองอ้า	อวดอ้างฤทธิ์

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

ความรู้ผู้ปราชญ์นั้น	รักเรียน
ฝนทั้งเท่าเข็มเพชร	ฝ่ายหน้า
คนเกียจเกียจหน้าเวียน	วนจิต
กลอุทกในตะกร้า	เปี่ยมล้นถามี
จนถึง.....	
รู้�้อยว่ามากรู้	เริงใจ
กลกบเกิดอยู่ใน	สระจ้อย
ไปเห็นชลไกล	กลางสมุทร
ชมว่าน้ำบ่อน้อย	มากล้าลึกเหลือ

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

เสียดินสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียดักดิ์ผู้ประสงค์	สิ่งรู้
เสียดูเร้งดำรง	ความสัตย์ ไฉนา
เสียดัตย์อย่าเสียดู	ชีพม้วยมรณา
จนถึง.....	
แม้มีความรู้ตั้ง	สัพพัญญู
ศึบมีกนฐ	หอนขึ้น
หัวแหวนค่าเมืองทรู	ตาโลก
ทองบ่รองรับพื้น	หอนแก้วมีศรี

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.5

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

เจ็ดวันเว้นติดซ่อม	คนตรี
อักขระห้าวันหนี	เน้นซ้ำ
สามวันจากนารี	เป็นอื่น
วันหนึ่งเว้นล้างหน้า	อับเสว้าศรีหมอง
จนถึง.....	
ราชาธิราชน้อม	ในสัจย์
อำมาตย์เป็นบรรทัด	ถ่องแท้
ฝูงราษฎรอยู่ศรีสวัสดิ์	ทุกเมื่อ
เมืองคังนี้เลิศแล้	ไพร่ฟ้าเปรมปรีดี

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.6

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

คนโคละพ่อทั้ง	มารดา
อันทุพพลชรา -	ภาพแล้ว
ขับไล่ไปมีปรา -	นี่เนตร
คนดั่งนี้ฤาแคล้ว	กลาดพ่นภัยยัน
จนถึง.....	
อย่าเอื้อมเค็ดดอกฟ้า	มาถนอม
สูงศุดมือมัทธรม	อกไข
เค็ดแต่ดอกพะยอม	ขามยาก ชมนา
สูงก็สอยด้วยไม้	อาจเอื้อมเอาถึง

ใบงานที่ 2 ข้อ 2.7

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ต่อไปนี้

ถึงจนทณัฐักัด	กินเกลือ
อย่าเทียวแล่นือเถือ	พวกพ้อง
อดอยากเยี่ยงอย่างเสือ	สงวนศักดิ์
ไซก็เสาะใส่ท้อง	จับเนื้อกินเอง
จนถึง.....	
อ่อนหวานมานมิตรลัน	เกลือหลาย
หยาบบมีเกลอกราย	เกลืออนไกล้
คุดวงศศินาย	ดาวดาษ ประดับนา
สุรียส่องดาราไร่	เพือร้อนแรงแสง

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านโคลงโลกนิติต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

1.	<p>เพื่อนกินสิ้นทรัพย์แล้ว
ว่าง่ายหลายหมื่นมี
เพื่อนตายถ่ายแทนชี-
หายากฝากผีไ้</p>	<p>แห่งนี้
มากได้
วาอาคม์
ยากแท้จักหา</p>
ตรงกับสุภาษิต.....		
2.	<p>ถึงจนทนสู้กัด
ย่ำที่ขวิดแล้วเนื้อเถื่อ
อดอยากเยี่ยงอย่างเสื่อ
โสก็เสาะใส่ห้อง</p>	<p>กินเกลือ
พวกพ้อง
สงวนศักดิ์
จับเนื้อกินเอง</p>
ตรงกับสุภาษิต.....		
3.	<p>กำนบับบอกลิกคีน
มรรยาทส่อสันดาน
โฉดฉลาดเพราะคำขาน
ห่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ</p>	<p>ชลธาร
ชาติเชื้อ
ควรทราบ
บอกร้ายแสดงดิน</p>
ตรงกับสุภาษิต.....		
4.	<p>ทำบุญบุญแต่งให้
คือดั่งเงาตามคน
ผู้ทำสิ่งอกุศล
คุงจักรเวียนเวียนแล้</p>	<p>เห็นผล
ดิดแท้
กรรมติด ตามนา
ไล้ด้อนดิน โค</p>
ตรงกับสุภาษิต.....		
5.	<p>ขนุนสุกส้างแห่ง
ภายนอกเห็นหนามหนา
ภายในย่อมรส
สารุชนน้นแล้</p>	<p>สาขา
หน่นแท้
เอมไอช
เลิศด้วยดวงใจ</p>
ตรงกับสุภาษิต.....		

6. รู้น้อยกว่ามากรู้ เริงใจ
 กลกบเกิดอยู่ใน สระจ้อย
 ไปเห็นชลไกล กลางสมุทร
 ชมว่าน้ำบ่อน้อย มากล้ำลึกเหลือ
- ตรงกับสุภาษิต.....
7. เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา
 นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไปอ้วน
 สองสามสี่นายมา กำกับ กันแฮ
 บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสื่อตาย
- ตรงกับสุภาษิต.....
8. เจ็ดวันเว้นคืดซ้อม ดนตรี
 อักขระห้าวันหนี เน้นซ่า
 สามวันจากนารี เป็นอื่น
 วันหนึ่งเว้นล้างหน้า อับเศร้าศรีหมอง
- ตรงกับสุภาษิต.....

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา

แผนที่ 9

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การย่อความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การย่อความเป็นการเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่างๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่แต่เพียงย่อๆ เพื่อให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีสาระถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ ในการศึกษาหาความรู้ไม่ว่าจะเป็นจากการอ่านหรือการฟัง ผู้ศึกษาจำเป็นต้องรู้วิธีการเก็บใจความและย่อความเรื่องต่างๆ ให้ได้ความครบถ้วน ชัดเจน และถูกต้องตามรูปแบบจึงจะเป็นการช่วยในด้านความคิดและความจำ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการย่อความ

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความได้
2. ระบุรูปแบบการย่อความประเภทต่างๆ ได้
3. อธิบายการย่อความได้
4. เขียนย่อความประเภทต่างๆ ได้

เนื้อหาสาระ

1. ความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความ
2. รูปแบบการย่อความ
3. หลักการย่อความ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

1. ครูให้นักเรียนฟังข่าวจากแถบบันทึกเสียง แล้วร่วมกันอภิปรายถึงรายละเอียดของข่าว จากนั้นให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของข่าว
2. ให้ตัวแทนนักเรียน 2-3 คน สรุปสาระสำคัญของข่าวให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยลำดับความและเรียบเรียงเนื้อหาให้กระชับ ชัดเจนด้วยภาษาของตนเอง
3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่าการเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่างๆ โดยนำมาเรียบเรียงใหม่เพียงย่อๆ เป็นการเขียนในลักษณะใด

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ศึกษาตัวอย่างการย่อความแล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ตัวอย่างการย่อความนี้เป็นตัวอย่างที่ดีหรือไม่
- 2) ข้อความที่ย่อแล้วมีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่

2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้น โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง การย่อความ จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม แล้วช่วยกันสรุปสาระสำคัญ

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น จากนั้นครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกหมายเลขเพื่อทำกิจกรรมลงในใบงาน ดังนี้

- ☛ หมายเลข 1 ย่อประกาศ
- ☛ หมายเลข 2 ย่อบทหรือยกทรง
- ☛ หมายเลข 3 ย่อนิทาน
- ☛ หมายเลข 4 ย่อพระราชดำรัส
- ☛ หมายเลข 5 ย่อร้อยแก้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น

ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการย่อความ

ขั้นการแสดงผลงาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหลักการย่อความ

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนอ่านงานเขียนประเภทใดก็ได้ 1 เรื่อง แล้วย่อความตามรูปแบบและหลักการย่อความส่งเป็นรายบุคคล โดยส่งงานเขียนที่นำมาย่อด้วย

สื่อการเรียนรู้

1. ข่าวจากแถบบันทึกเสียง
2. ตัวอย่างการย่อความ
3. ใบความรู้เรื่อง การย่อความ
4. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 จากใบงาน
- 1.2 จากผลงานการย่อความ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการย่อความ

19-24 คะแนน ดีมาก

13-18 คะแนน ดี

7-12 คะแนน พอใช้

1-6 คะแนน ควรปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง การย่อความ

การย่อความ คือ การเก็บใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่านหรือฟังแล้วนำมาเขียนเรียงใหม่เพียงย่อๆ แต่ได้ใจความสมบูรณ์ รวดเร็ว และนำไปใช้ประโยชน์ได้

หลักการย่อความ

1. อ่านเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจอย่างน้อย 2 เที่ยว เมื่ออ่านเที่ยวแรกจบลงให้อ่านในใจว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไรและมีผลอย่างไร เมื่ออ่านเที่ยวต่อไปให้พิจารณาว่าอะไรคือสาระสำคัญ อะไรเป็นใจความประกอบ หรืออะไรเป็นเพียงส่วนเสริมเท่านั้น

2. ตัดส่วนประกอบออกไป ให้คงไว้แต่สาระสำคัญแล้วสรุปเป็นข้อความใหม่ ด้วยจำนวนของเราเอง โดยทำทีละย่อหน้า

3. นำสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้าจากข้อ 2 มาเขียนเรียบเรียงให้เนื้อความเชื่อมต่อกันสัมพันธ์กันตามลำดับเป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน โดยใช้คำสันธานเชื่อม

4. อ่านทบทวนข้อความที่ย่อแล้วอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบว่าสิ่งที่ย่อแล้วหรือสรุปนั้นมีเนื้อความตรงกับเรื่องเดิม และครบถ้วนหรือไม่

5. ใจความที่ย่อแล้วจะมีสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น ถ้าข้อความที่ย่อมีราชาศัพท์ให้คงราชาศัพท์ไว้ ถ้าย่อบทหรือกรอนให้ย่อความออกมาเป็นร้อยแก้ว และไม่ควรใช้อักษรย่อที่ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

รูปแบบของย่อความ

1. ย่อเรื่องประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ ความเรียง นิทาน นิยาย ตำนาน บทความ สารคดี ประวัติ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง ถ้าเรื่องเดิมไม่มีชื่อเรื่องต้องตั้งชื่อเรื่องด้วย เช่น

<p>ย่อนิทานเรื่อง.....ของ..... จาก.....ความว่า.....</p>

2. ย่อเรื่องประเภทบทหรือกรอน ได้แก่ วรรณคดี นิทาน คอกสร้อย สักวาและบทร้อยกรองต่างๆ ไป ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง ถ้าบทหรือกรอนนั้นไม่มีชื่อเรื่องให้ตั้งชื่อด้วย เช่น

<p>ย่อกลอนบทละครเรื่อง.....ของ..... จาก.....ความว่า.....</p>
--

3. ย่อเรื่องที่เป็นประกาศ แจ้งความ แลกสการณั ระเบียบ คำสั่ง กำหนดการ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง วันที่ เช่น

ย่อประกาศเรื่อง.....ของ.....
ลงวันที่.....ความว่า.....

4. ย่อจดหมาย สาสัน หนังสือราชการ ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

หนังสือราชการฉบับที่.....ของ.....ถึง.....
ลงวันที่.....ความว่า.....

5. ย่อรายงาน คำปราศรัย สุนทรพจน์ ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อสุนทรพจน์ของ.....แสดงแก่.....
เนื่องใน.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

6. ย่อคำสอน คำบรรยาย ปาฐกถา ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อปาฐกถาของ.....เรื่อง.....
แสดงแก่.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

7. ย่อโอวาท เทศนา พระบรมราโชวาท ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อพระบรมราโชวาทใน.....พระราชทานแก่.....
ในโอกาส.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

ตัวอย่างการย่อความ

สังคมจะดำรงความเป็นสังคมอยู่ได้ คนในสังคมจะยังร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันอยู่ได้ หรือสังคมจะเกิดสันติสุขแท้จริงได้ ก็เพราะอาศัยความเสียสละเป็นพื้นฐานสำคัญ ไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมใหญ่หรือสังคมย่อยขนาดครอบครัว ย่อมอาศัยความเสียสละทั้งสิ้น ความเสียสละเป็นคุณธรรมเครื่องยึดโยงน้ำใจไมตรีระหว่างพี่น้อง ระหว่างมิตรกับมิตร ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ระหว่างสามีกับภรรยา ระหว่างชุมชนกับชุมชน ความเสียสละขยายขอบเขตออกไปมากเพียงใด ความสงบสุขความมั่นคงย่อมแผ่ไพศาลขยายขอบเขตออกไปเพียงนั้น หากความเสียสละแล้ว สันติสุขย่อมถูกทำลายลงโดยลำดับ ความทุกข์ลำเค็ญจะเกิดขึ้นมาแทนที่ ความเสียสละจึงเป็นหลักคุณธรรมดำรงสังคมไทยโดยแท้ สังคมที่มีสมาชิกในสังคมนั้นเป็นผู้เสียสละเป็นนักเสียสละอยู่ย่อมเป็นสังคมที่ไม่ขาดความร่วมมือ ไม่แล้งน้ำใจ และเป็นสังคมที่ไว้วางใจ ไหววากันได้โดยไม่ต้องมีวัตถุหรือทรัพย์สินมาเป็นเครื่องมือต่อรองเป็นหลักสำคัญ แต่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยน้ำใจ

ความเสียสละเป็นความเสียอย่างเดียวที่มีคุณค่าและไม่เสียหาย แต่เป็นความเสียที่มีคุณประโยชน์ ความดีอยู่ในตัวและมีผลดีเมื่อปฏิบัติ เป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจากกันด้วยไมตรี ใฝ่ประ โยชน์แก่กันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลไม่ถือยศถืออย่างด้วยความมานะถือตัว สามารถลดความเห็นแก่ตัวลงได้ ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก (คุณค่าของความเสียสละ, หลักธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม: พระราชวิสุทธิโมลี)

ข้อความที่ย่อแล้ว

ย่อความเรื่อง คุณค่าของความเสียสละ ของพระราชวิสุทธิโมลี จากหลักธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม ความว่า สังคมจะดำรงความเป็นสังคมอยู่ได้ คนในสังคมจะต้องมีความเสียสละเป็นพื้นฐานสำคัญ ความเสียสละเป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจากกันด้วยไมตรี ไม่ถือยศ ลดความเห็นแก่ตัวลงได้ หากขาดความเสียสละแล้วสันติสุขย่อมถูกทำลายลงโดยลำดับ ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

ใบงานหมายเลข 1 ย่อประกาศ

ที่ ศธ 0706/5476

กรมศิลปากร

ถนนหน้าพระธาตุ กรุงเทพฯ

10200

7 กันยายน 2533

เรื่อง ขอบพระคุณการให้ความสนับสนุน โครงการประกาศเกียรติคุณ
ครูภาษาไทยดีเด่น
เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ 3543 เลขที่ 5 ลงวันที่ 4 กันยายน 2533
จำนวนเงิน 200,000 บาท

ตามที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ได้ร่วมดำเนินงาน โครงการประกาศ
เกียรติคุณครูภาษาไทยดีเด่น ประจำปีพุทธศักราช 2532 โดยสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายใน
การดำเนินงานเต็มโครงการ ดังได้จัดพิธีมอบเชิดธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด เมื่อวันที่ 3
กันยายน 2533 เวลา 13.00 น. ณ ห้องปลัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น

กรมศิลปากรในฐานะผู้ดำเนินงานโครงการประกาศเกียรติคุณ
ครูภาษาไทยดีเด่น ได้รับเชิดดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ดังใบเสร็จรับเงินเล่มที่ 3543 เลขที่ 5
ลงวันที่ 4 กันยายน จำนวนเงิน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน) ที่แนบมาพร้อมนี้

กรมศิลปากรขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านที่ให้ความ
สนับสนุนในการดำเนินงานของกรมศิลปากร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความ
ร่วมมือจากท่านในโอกาสอื่นอีก ขออำนาจกุศลเจตนาครั้งนี้จึงดลบันดาลให้กิจการของ
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด จงเจริญวัฒนาสถาพรสืบไป

ขอแสดงความนับถือ

สมคิด โชติกวณิชย์

(นายสมคิด โชติกวณิชย์)

อธิบดีกรมศิลปากร

กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์

ใบงานหมายเลข 2 ย่อบทร้อยกรอง

เรื่องนกขมิ้น

เขากลอขลุ่ยครวญเสียงเพียงแผ่วผิว
โอดสะอื้นอ้อยอิ่งทิ้งทำนอง
ไอ้ดอกเอ๋ยเจ้าดอกขจร
คำลงแล้วแนวพนาและฟ้าไกล
แล้วทวนเสียงเรียงนิ้วขึ้นหวิวหวีด
ถึงกระชั้นสันกระซอกใจจากจร
โอใจเอ๋ยอ้างว้างว่างนัย
เพิ่มแต่พิศพิศหวังยังย่ำยิน
ข้าเคยฝันถึงฟ้ากว้างกว่ากว้าง
ถึงช่อเอื้องเหลืองระย้าคาบไม้
รู้รสแรงแห่งทุกข์และสุขสิ้น
จับน้ำใจจนทั่วเจียวมัวเมา
เขาเคลียนิ้วเนิบนุ่นเสียงทุ่มพรา
เจ้าขมิ้นเหลืองอ่อนนอนเดี๋ยวคาย
เสียงฉับฉิ่งหรีงรับขยับเร่ง
เขาเบือนนิ้วผิวแผ่วแล้วราลง
เจ้าดอกเอ๋ยดอกขจรอวารณฉวีล
เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าเหวใจ

ชะลอนิ้วพลิวผ่านจากมานหมอง
เป็นคำพริ้งพริ้งพรายระบายใจ
นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
เข้านอนได้ทุกเดือนทำไมอาหาร
เร่งอดีตคาลฝันบรรโลมหลอน
ระเรื่อร้อนแรมมาเป็นอาจิม
ไร้แหล่งพักหลักพื้นจะผันผิน
ระควัดัน โดยอนาถแทบขาดใจ
ฝันถึงปางน้ำเปลี่ยเร็ววน้ำไหล
ในแนวไพรนีกเหมือนเป็นเพื่อนมา
บนแผ่นดินแผ่นดินเดี๋ยวเปลี่ยและเหงา
ไร้ร่วมเงารังเรือนและเพื่อนตาย
เหมือนหวนหาไทยให้น่าใจหาย
จะเหนือหน่ยหนวนน้ำค้างที่กลางดง
จะพราวเพลงเพื่อนยินสิ้นเสียงส่ง
เสียงนั้นคงเน้นครางอย่างห้วงโย
นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
ตอบไม่ได้ดอกหนาเข้าคนจร

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ใบงานหมายเลข 3 ย่อนิทาน

นางผมหอม

ท้าวแสนคำกับพระนางคำแมนปกครองบ้านเมืองวาปีมาเป็นเวลานานแต่ไม่มีทายาทไว้สืบทอดสกุล จึงไปทำพิธีบวงสรวงขอบุตรกับเทวดา ต่อมาพระนางคำแมนได้ให้กำเนิดพระธิดานามว่า เจ้าหญิงสีดา ครั้นมีวัยได้ 15 พรรษา เจ้าหญิงก็เติบโตมีพระสิริโฉมโสภาคย์เกินกว่านางใดในแผ่นดิน วันหนึ่งถึงคราวจะได้พบเนื้อคู่ทำให้เจ้าหญิงสีดารู้สึกกระวนกระวายใจ จึงลาท้าวแสนคำกับพระนางคำแมนไปเที่ยวป่า ขณะกำลังชมนกชมไม้อยู่อย่างเพลิดเพลิน พญายักษ์ตนหนึ่งผ่านมาพบเข้าก็ดวงกระบองอาละวาดไล่จับไปพรพลกินเป็นอาหาร เจ้าหญิงสีดาได้หนีไปแอบในโพรงไม้

ครั้นเมื่อยักษ์ไปแล้วเจ้าหญิงตามหาไปพรพลไม่เจอตองค้นค้นเดินไปตามลำพังอย่างไม่รู้ทิศทาง เมื่อหิวกระหายก็วกน้ำในรอยเท้าโคเค็มแต่กลับคอแห้งมากขึ้นกว่าเดิม พอหันไปวกน้ำในรอยเท้าข้างที่อยู่ใกล้กันค่อมก็ย่ำเท้าชุ่มชื้นหูตาสว่างและสามารถเดินทางกลับบ้านเมืองได้อย่างปลอดภัย

อยู่ต่อมาไม่นานเจ้าหญิงสีดาก็ตั้งครรภ์ ท้าวแสนคำพยายามซักถามเรื่องราวก็ไม่ได้ความอะไรจนครบกำหนด 9 เดือน เจ้าหญิงได้ให้กำเนิดพระธิดาแฝด คนโตมีนามว่า นางผมหอม ส่วนคนเล็กมีนามว่า นางลุน ครั้นพระธิดาทั้งสองเติบโตก็มีพระสิริโฉมเช่นเดียวกับพระมารดา วันหนึ่งสองพระธิดาได้ชวนกันขออนุญาตมารดาออกติดตามหาพ่อ

นางผมหอมกับนางลุนเดินป่าอยู่หลายวันก็พบกับพญาช้างที่คู่ร้ายเชือกหนึ่งจะเข้ามาทำร้าย ทั้งสองได้อ้อนวอนขอชีวิตพร้อมเล่าจุดประสงค์ที่มาเดินป่าและเรื่องราวเกี่ยวกับกำเนิดของตนให้ฟัง พญาช้างสังหรณ์ใจว่าอาจจะเป็นลูกสาวของตนจึงเสี่ยงอธิษฐานขอให้ผู้ที่ เป็นทายาทสามารถปีนงาขึ้นมานั่งบนหลังของตนได้สำเร็จ ซึ่งนางผมหอมคนเดียวเท่านั้น ที่ทำได้ ส่วนนางลุนนั้นพลัดตกลงมาเสียชีวิต พญาช้างจึงนำนางผมหอมไปเลี้ยงดูในห้องถ้ำที่อยู่ของตน

สี่ปีต่อมานางผมหอมอายุครบ 20 บริบูรณ์ อยู่แต่ในป่านี้ก็อยากจะได้พบหน้าผู้คนที่นำผมหอมของนางซึ่งมีกลิ่นหอมใส่ผอบ พร้อมจารึกบอกว่าขอให้ผู้ที่ เป็นเนื้อคู่ได้พบและมาติดตามหา ต่อจากนั้นได้เสี่ยงอธิษฐานให้ผอบลอยหนีไปอย่างประหลาด จนท้าวแพงคำเจ้าเมืองทราบเรื่องและสามารถช่วยไปเก็บผอบมาได้สำเร็จ ครั้นอ่านข้อความในผอบและได้กลิ่นของเส้นผมก็นึกรักผู้เป็นเจ้าของ ตัดสินใจออกติดตามค้นหา

ท้าวแพงคำเดินทางมาถึงต้นแม่น้ำ พบเส้นผมของนางผมหอมตกอยู่ก็รู้ว่ามาถูกทางแล้ว จึงแอบซ่อนตัวรอนางผมหอมมาอาบน้ำ ค่อยออกมาแสดงตัวพร้อมไต่ถามเรื่องราวความเป็นมา ทั้งสองแอบอยู่กินด้วยกันลับสามีภรรยาโดยปิดบังไม่ให้ผู้เป็นพ่อล่วงรู้ แม้พญาช้างจะมีความสงสัยเพราะได้กลิ่นมนุษย์ผู้ชายจากลูกสาว แต่นางผมหอมก็บ่ายเบี่ยงไม่ยอมรับ จนสามปีผ่านไปทั้งสองต้องการจะครองรักอย่างเปิดเผย ต่างชวนกันไปสารภาพต่อพญาช้าง พญาช้างรู้ว่าบุตรสาวจะต้องไปอยู่บ้านเมืองท้าวแพงคำ ก็เสียใจล้มเจ็บลง จึงเรียคนางผมหอมมาสั่งสอนให้ทำหน้าที่ภรรยาที่ดีแล้วสิ้นใจ งามทั้งสองข้างของพญาช้างนั้นข้างหนึ่งกลายเป็นเรือ ส่วนอีกข้างหนึ่งกลายเป็นพายตามคำอธิษฐาน ท้าวแพงคำได้ใช้ เป็นพาหนะพานางผมหอมกลับมาครองรักที่เมืองรัตนอย่างมีความสุข

50 นิทานไทย: ธนาภิต

ใบงานหมายเลข 4 ย่อพระราชดำรัส
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่
พุทธศักราช 2538 วันเสาร์ที่ 31 ธันวาคม 2537

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

บัดถึงวาระขึ้นปีใหม่ เป็นเวลาที่เราคควรระลึกกันและอวยพรแก่กันด้วยความหวังดีให้มีความสุข ความเจริญ และความสำเร็จในสิ่งพึงประสงค์ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมาอวยพรแก่ทุกๆ คน ทั้งขอขอบใจเป็นอย่างมากที่มีมิตรจิตร่วมมือสนับสนุนข้าพเจ้าในภาระทั้งปวง

ในรอบปีที่แล้ว สถานการณ์หลายอย่างทั้งภายนอกและภายในประเทศ ไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ได้เปลี่ยนแปลงแปรผันอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ความเปลี่ยนแปลงนี้บางอย่างก็ก่อให้เกิดความหวั่นวิตกร้อนใจ บางอย่างก็กระทบกระเทือนถึงวิถีความเป็นอยู่และการทำงาน ทั้งของเอกชนและบ้านเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่อย่างไรก็ตามเราก็ไม่ควรวิตกกังวลให้เกินกว่าเหตุ จนเกิดความสับสนในความคิดและการกระทำ ตรงข้ามเราควรพิจารณาศึกษาสภาวะและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยความฉลาดรอบคอบประกอบด้วยความเฉลียวฉลาด ถ้าพบปัญหาที่ร่วมกันปฏิบัติแก้ไขด้วยการรวมความรู้ความสามารถจากทุกๆ ฝ่ายมาใช้การให้ครบถ้วน ให้ถูกต้อง อย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ ในปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายพยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้สามารถประกอบกิจการงานอันเป็นสัมมาชีพได้เต็มกำลัง ทั้งพยายามระมัดระวังรักษาจิตใจของตนให้หนักแน่นเพื่อให้มีสติสมบูรณ์ มีปัญญาอันแจ่มใส สามารถขบคิดวินิจฉัยเรื่องราวต่างๆ ได้ไม่ผิดพลาดและความเมตตาปรารถนาดีต่อกัน ผลการปฏิบัติของแต่ละคนแต่ละฝ่าย จักได้ประกอบและส่งเสริมกันขึ้นเป็นประโยชน์ เป็นความมั่นคงวัฒนาของประเทศชาติ ขอให้ระลึกอยู่เสมอว่า ประโยชน์ส่วนรวมนั้นเป็นประโยชน์ที่แต่ละคนพึงยึดถือเป็นเป้าหมายหลักในการปฏิบัติงาน เพราะเป็นประโยชน์อันยั่งยืนแท้จริง ซึ่งทุกคนมีส่วนได้รับทั่วถึง

ขออานุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาติไทยเคารพบูชา จงอภิบาล
รักษาท่านทุกคนให้มีความสุข ปราศจากทุกข์ปราศจากภัยทุกเมื่อทุกสถาน บันดาลให้มีกำลัง
กาย กำลังใจ กำลังปัญญา และกำลังสามัคคีอันกล้าแข็งพร้อมมูล ที่จะประกอบกรณียกิจน้อย
ใหญ่ให้บรรลุผลเลิศทุกๆ ด้าน ทั้งสามารถดำรงรักษาอธิปไตยและความเจริญร่มเย็นของ
บ้านเมืองให้สถิตเสถียรตลอดไปชั่วกาลนาน

ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุขสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมปรารถนาในสิ่งอันพึง
ประสงค์พร้อมทุกประการ

ใบงานหมายเลข 5 ย่อร้อยแก้ว
เรื่อง บริการไม่ไปหาประชาชน

ไอ้ น้อยมันตัวร้อน แล้วยิ่งไอ
บุญมีหอบลูกขึ้นรถเมล์ไปโรงพยาบาล
ที่โรงพยาบาล หลังจากเข้าคิวอยู่นานก็ได้พบหมอเอาเกือบเที่ยง
“เป็นปอดอักเสบ” หมอบอกหลังจากตรวจอยู่ประเดี๋ยว “ต้องมาฉีดยาทุกวันเป็นเวลา
หนึ่งอาทิตย์ กว่าที่จะเข้าคิวรับยาและรถเมล์กลับถึงบ้าน ก็ตกเอาเย็น หหมดเวลาไป
วันหนึ่งเต็มๆ

ปัญหาของบุญมีไม่ได้หมดลงแค่นั้น รู้สึกวิตกกังวลและพะว้าพะวังเป็นอย่างยิ่ง เพราะ
ทุกวันบุญมีไปรับจ้างหาบของ ส่วนสามีเงินรถขายไอติม
ทำไปวันอยู่ไปวัน วันไหนฝนตกขายไอติมไม่ค่อยได้ ก็ไม่พอกิน
ขนาดทำทุกวันก็ยังคงคาบลูกคาบดอกอยู่แล้ว นี่ลูกมาเจ็บเสียอีก จะต้องพาลูกไปฉีดยา
ทุกวัน

โรงพยาบาลก็ไกลเหลือเกิน ไปทีก็หมดเวลาไปวันหนึ่ง งานก็ไม่ได้ทำแล้วจะเอาที่
ไหนกิน

จะไปตรวจที่ห้องแพทย์เวรตอนเย็นๆ เขาก็ดูเอา จะไปจ้างหมอฉีดยาที่คลินิก
รี ก็ไม่มีเงิน โรงพยาบาลมันอยู่ไกลเกินไปสำหรับคนจน

นี่ถ้ามีพยาบาลไปฉีดยาให้เจ้าน้อยได้ถึงบ้านทุกวันๆ โลกคงจะน่าพิสมัยกว่านี้
มันจะไม่มากไปหน่อยรีที่ประชาชนคนธรรมดาๆ จะมาหวังให้หมอ พยาบาลไป
ให้บริการถึงบ้าน

ครับ มันอาจจะมากไปหน่อยสำหรับประเทศไทย ประเทศที่ใช้หลักว่าประชาชนต้อง
ไปหาบริการแต่บางประเทศ คนใช้แบบเจ้าน้อยอย่างนี้ เขามีพยาบาลตามไปฉีดยาให้ที่บ้าน
ทุกๆ วัน จนกว่าจะหายแบ่งเบาการะบิตามารดาไปได้มากมาย

ครับ ประเทศอย่างนั้น เขาใช้ระบบบริการไปหาประชาชน เป็นเรื่องที่ได้จริงๆ
อย่างประเทศไทยนี้ก็ได้ แต่ไม่ได้ทำ

นี่เพียงแต่ยกตัวอย่างในกรุงเทพฯ นะครับ ต่างจังหวัดก็ยิ่งหนักไปกว่านี้อีก

จากหนังสือสารานุกรมทุกข์หรือสารานุกรมสุข ของ ศ.น.พ.ประเวศ วะสี หน้า 189-190

แบบประเมินการย่อความ

ลำดับที่	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	
1.	คำขึ้นต้นในการย่อความ					
2.	ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา					
3.	การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร					
4.	การเขียนสะกดคำ					
5.	รูปแบบการย่อความ					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน พอใช้
- 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
- 14-17 คะแนน ดี
- 10-13 คะแนน พอใช้
- 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบจีปป่า

แผนที่ 10

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอธิบายเรื่องที่อ่าน โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องที่อ่าน แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนี้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. บอกลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหาสาระ

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

ครูฉายแผ่นใสข้อความจากโฆษณาต่างๆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าข้อความเหล่านี้ ข้อความใดน่าเชื่อถือ หรือไม่น่าเชื่อถือ เพราะเหตุใด จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- การอ่านเพื่อตัดสินใจเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการอ่านประเภทใด
- การอ่านประเภทใดที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
- หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีองค์ประกอบอย่างไร

ขั้นการแสวงหาความรู้

1. ครูให้นักเรียนบอกความหมายของคำว่า “ข้อเท็จจริง” “ข้อคิดเห็น”
2. ครูฉายแผ่นใสเรื่อง “การพูดตามนัยเนื้อหา” แล้วให้นักเรียนบอกว่าข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” จากนั้นครูสุ่มนักเรียนออกมาสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

1. แบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน อ่านบทความเรื่อง “คำคืนในมหรธรมพีชสวน โลก” แล้วแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความลงในใบงานที่ 1 ดังนี้
 - นักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 ของแต่ละกลุ่ม แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นในย่อหน้าที่ 1
 - นักเรียนคนที่ 3 และคนที่ 4 ของแต่ละกลุ่ม แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นในย่อหน้าที่ 2
 - นักเรียนคนที่ 5 และคนที่ 6 ของแต่ละกลุ่ม แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นในย่อหน้าที่ 3
2. ให้นักเรียนในกลุ่มนำข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของแต่ละย่อหน้ามารวมกันเพื่อเตรียมนำเสนอหน้าชั้น
3. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเนื้อหาของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นหน้าชั้นตามย่อหน้าที่ครูกำหนด จากนั้นร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นการสรุปและการจัดระเบียบความรู้

ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ขั้นการแสดงผลงาน

1. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง “การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”
2. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเฉลยแบบฝึกหัดหน้าชั้นเรียน

ขั้นการประยุกต์ความรู้

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมบทความที่มีข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจัดทำเป็นรูปเล่ม

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิข้อความโฆษณา
2. แผ่นใสงานเขียน “ การพูดตามนัยเนื้อหา ”
3. ใบความรู้เรื่อง “ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ”
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง “ คำคั้นในมหกรรมพืชสวนโลก ”
5. ใบงานที่ 2 เรื่อง “ การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ”

การวัดและการประเมินผล**1. วิธีการวัดผล**

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

แผ่นใสประกอบการเรียนการสอน

การพูดตามนัยเนื้อหา

“ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองแตกต่างกันออกไป ประเทศรัสเซีย
ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์
ถ้าข้าพเจ้าต้องมีชีวิตอยู่ที่นั่นคงจะอี้อัดใจมิใช่น้อย เพราะข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันนี้
คือ ศูนย์รวมจิตใจของทุกคน”

ใบความรู้ เรื่อง “ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการแยกแยะสารที่ได้รับว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ผู้พูดมีจุดประสงค์ในการสื่อสารอย่างไร สารนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด และมีประโยชน์อย่างไร

ลักษณะของข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริง หมายถึง เรื่องราวเหตุการณ์ของบุคคล สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ทำอะไร อยู่ในสภาพอย่างไร ที่ไหน เมื่อไร มีปริมาณหรือขนาดเท่าใด หรือมีลักษณะอย่างไร ซึ่งเป็นข้อความที่กล่าวถึงความจริงในโลกทางกายภาพ ที่มีลักษณะดังนี้

1. เป็นความจริงตามธรรมชาติ
2. มีความเป็นไปได้อันแน่นอน
3. มีความสมเหตุสมผล

ตัวอย่างที่ 1

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ไชยเชษฐาสุริยวงศ์มีพระนามที่เรียกกันเป็นสามัญว่า “เจ้าฟ้ากุ้ง” เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ และสมเด็จพระพันวษาใหญ่ เมื่อสมเด็จพระชนกนาถเสวยราชย์แล้ว โปรดให้สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นเจ้าฟ้าต่างกรม พระนามว่า เจ้าฟ้ากรมขุนเสนาพิทักษ์

ตัวอย่างที่ 2

ก่อนที่ไทยเราจะเริ่มกิจการไปรษณีย์และตราไปรษณียากรดวงแรกนั้น การติดต่อสื่อสารใช้วิธีการเดินด้วยเท้าหรือพาหนะอื่นๆ โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งสร้างความลำบากและความล่าช้ามาก นอกจากนั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของทางราชการ ดังปรากฏเอกสารของการสื่อสารแห่งประเทศไทย เรื่องประวัติและวิวัฒนาการไปรษณีย์ไทยตอนหนึ่งว่า หนังสือที่ส่งถึงกันมี 2 ประเภทคือ หนังสือธรรมดาและหนังสือด่วน

ลักษณะของข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็น หมายถึง ข้อความที่แสดงทัศนคติ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ แนวคิดของ ผู้เขียนหรือผู้พูดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
2. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
3. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน ไม่แน่นอน
4. เป็นข้อความที่แสดงความเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย
5. เป็นข้อความที่แสดงคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ

ตัวอย่างที่ 1

ทำไมเราปล่อยให้แรงงานต่างชาติเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมากมายขนาดนี้ คุณเห็นไหมว่า พวกเขาก่อปัญหาอาชญากรรมแย่งอาชีพคนไทย และสร้างภาระให้แก่คนไทยมากมาย เขาเป็น ต้นเหตุแห่งโรคหลายชนิด อาทิโรคเท้าช้าง อหิวาตกโรค มาลาเรีย โรคเอดส์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังทำ ความรำคาญ น่าอับอายขายหน้า เช่น ขอทาน คนเร่ร่อน โสเภณี เจ้าหน้าที่บ้านเมืองทำอะไรอยู่ไม่ คิดแก้ไขอะไรเลยหรือ ถ้าหากปล่อยให้มันนานไปปัญหาก็อาจสะสมพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ เราอาจเสีย เมืองโดยไม่ต้องมีการยกทัพมารบเหมือน โบราณก็ได้

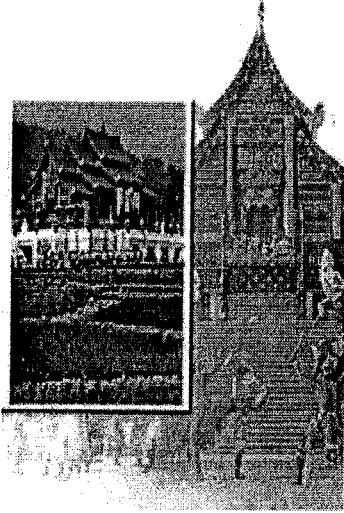
ตัวอย่างที่ 2

คนประหยัดนอกจากจะสามารถสร้างตนได้แล้ว ยังสามารถช่วยชาติได้ด้วย ถ้าคนในชาติ เป็นคนประหยัดคอดอม ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยไม่ฟังเฟือ มีความรักไทย นิยมไทย รู้จักกินรู้จักใช้ กิน ของไทย ใช้ของไทย ใช้จ่ายพอสมควรแบบเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ไทยไม่เสียสุดการค้ากับ ต่างชาติ ดังคำขวัญของรัฐบาลที่ว่า “ทุกคนต้องทำงานหาเงิน ชาติที่เจริญต้องประหยัด” ดังนั้นเรา ทุกคนจึงควรฝึกตนให้เป็นคนอดทน ขยัน ประหยัด เพื่อช่วยตน และช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญ

ใบงานที่ 1

เรื่อง “คำคืนในมหกรรมพืชสวนโลก”

โดย พิรศิษฐ์ สมแก้ว

3 วันผ่านมาแล้วสำหรับมหกรรมพืชสวนโลกที่มีการเปิดอย่างเป็นทางการ มีประชาชนจำนวนมากไม่น้อยได้ผ่านสายตาในความสวยงามของพรรณไม้ทั้งให้ดอกและใบที่ได้รับการปรุงแต่งขึ้นมาในนามของสวนจากองค์กรต่างๆ และนานาประเทศ ส่วนใหญ่ที่ผ่านมามีประชาชนให้ความสนใจในช่วง

กลางวันซึ่งแน่นอนว่าเหล่าไม้ดอกนานาพรรณต่างเบ่งบานให้สีสันอย่างน่าดู ตลอดถึงไม้ใบและไม้ยืนต้นที่เป็นทรงพุ่มเพื่อบังร่มเงาให้กับไม้ดอกชั้นล่างประเภทล้มลุก สิ่งหนึ่งที่ผู้รู้แบบทั่วไปในการจัดสวนได้ให้การยอมรับว่า กรรมวิธีในการจัดสวนที่อาศัยช่วงเวลาอันสั้นเพื่อการคงไว้ซึ่งความสวยงามของพันธุ์ไม้นั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากที่สุด เพราะการจัดสวนและพื้นที่ที่สร้างความสวยงามอย่างลงตัวในแทบทุกทิศทางนั้นได้ผ่านการปรุงแต่งด้วยการพิจารณาถึงพันธุ์ไม้และความเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้แต่ละชนิดที่มีความต้องการน้ำและอากาศตลอดถึงร่มเงาที่แตกต่างกัน แต่มีการจัดนำมาวางไว้ได้อย่างลงตัว ซึ่งแน่นอนว่าการดำเนินการเช่นนี้ย่อมที่จะเข้ามาเอื้อต่อการคงอยู่และความสดของพันธุ์ไม้เหล่านั้นได้ค่อนข้างนาน โดยไม่ต้องจัดเปลี่ยนบ่อยครั้ง

ย่อหน้าที่ 1

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

ขณะเดียวกันการจัดวางด้วยกรรมวิธีนำมาเสริมเติมแต่งเพื่อความสวยงาม
 ตลอดเวลานั้นก็มีความสำคัญนับแต่การเริ่มต้นของการวางแผนเพื่อ
 จัดวางต้นไม้ ขามที่ต้นหนึ่งเกิดอาการเริ่มแยก็สามารรถ
 ที่จะนำต้นไม้ที่อยู่ในสภาพใกล้เคียงกับต้นเก่ามาวาง
 แทน โดยที่ยากแก่การพินิจพิจารณาว่าเป็นต้นที่นำมา
 วางใหม่ได้ เหล่านี้คือส่วนหนึ่งที่บางครั้งเราอาจจะ
 มองข้ามไปสำหรับการจัดสวน ในลักษณะของ
 การแสดงที่มีช่วงเวลาเป็นส่วนกำหนดซึ่งงานครั้งนี้คิด
 ว่าคงจะให้อะไรในประเด็นที่กล่าวมานี้แก่ผู้สนใจที่
 หวังเพาะเลี้ยงต้นไม้ในพื้นที่ของตนเองได้พอสมควร นอกจากนั้นในขามคำคั้นก็นับว่ามี
 ความน่าสนใจอยู่ไม่น้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะต้นไม้ที่ให้ดอกได้สวยงามกว่าเมื่อถึงช่วง
 คำคั้นนั้นก็มีความชนิดเช่นกันที่ได้รับกรนำมาจัดพื้นที่สวนต่างๆ ของงานครั้งนี้ซึ่ง
 แน่นอนว่า เมื่อต้องกับแสงไฟที่ผลิตขึ้นมาจากคนเรา ต้นไม้เหล่านั้นก็จะเบ่งบานเสริม
 รัศมีให้สวยงามอย่างน่าชมอยู่ไม่น้อยเช่นกัน

ย่อหน้าที่ 2

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

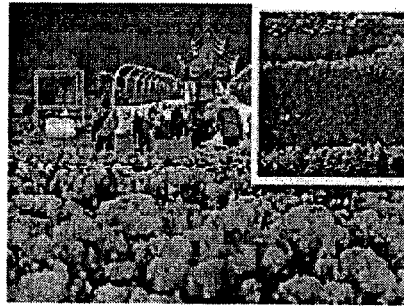
.....

.....

.....

.....

อีกประการหนึ่งที่เป็นแบบวิชาการในการเพาะเลี้ยงต้นไม้ที่ยามคำคืนจำเป็นต้องให้แสงสว่างบ้างนั้นก็ได้อเข้ามาทำให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมได้รับรู้เพิ่มเติมว่า การให้แสงแก่ต้นไม้ในยามคำคืนนั้น นอกจากเพื่อสร้างความสวยงามให้กับผู้ชมหรือ

คนที่เป็นเจ้าของแล้ว ก็ยังเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นให้ต้นไม้มีการเจริญเติบโตตามที่ต้องการของผู้เพาะเลี้ยงได้ด้วย ดังที่หลายๆ ที่ที่เคยเดินทางเข้าเยี่ยมชมงานใน โครงการหลวงหลายๆ พื้นที่ทางภาคเหนือของประเทศ แล้วพบว่าในแปลงปลูกพืชผักเพื่อการบริโภคและการจำหน่ายในตลาดนั้นมีการจัด คอมพิวเตอร์ไฟแรงสูงไปประดับบริเวณแปลงปลูก ซึ่งนั่นก็คือ ส่วนหนึ่งของขบวนการเพื่อการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ซึ่งเรียกขานกันเป็นการธรรมาแบบสามัญของชาวบ้านย่านภาคเหนือว่า เป็นการเร่งให้ต้นไม้เจริญเติบโตตามที่ต้องการนั่นเอง ในงานมหกรรมพืชสวนโลกในยามคำคืนจะมีการเปิดไฟให้แสงสว่างสำหรับพื้นที่ ซึ่งเมื่อแลดูแล้วก็ให้ความสวยงามไปอีกแบบหนึ่งนอกเหนือจากการเจริญเติบโตของต้นไม้ในพื้นที่ ดูกกลางวันแล้วก็อาจจะต้องเข้าไปดูกลางคืนด้วย เพราะภาพที่ออกมาสามารถสะท้อนต่อความรู้สึกได้แตกต่างกันอยู่ไม่น้อย ทั้งๆ ที่เป็นสถานที่และต้นไม้ต้นเดียวกันนะครับ

ย่อหน้าที่ 3

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันที 3 พฤศจิกายน 2549

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....
.....
.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

.....
.....
.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง “การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง และ
กาเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

- 1. อากาศบนดอยอินทนนท์สดชื่น เย็นสบาย น่าอิฉาชาวเขาแถบนี้ละ
- 2. ฝนตกหนักอย่างนี้พื้คงจะไปหาน้องไม่ได้
- 3. นายกรัฐมนตรีมีนโยบายในการรักษาความสงบสุขของบ้านเมือง
- 4. ผมเชื่อว่ามีผีจริง คุณไม่เชื่อก็อยาลบลู่
- 5. ที่น้องปวดท้องพื้คาดว่าต้องเป็นเพราะกินส้มตำแน่ๆ
- 6. ฉันคิดว่าคุณปัญญาเป็นพิธีกรที่ใช้ภาษาได้ดีมาก
- 7. ไก่เป็นสัตว์จำพวกเดียวกับกบ
- 8. สำนักพยากรณ์อากาศรายงานสภาพอากาศว่าจะมีฝนตกชุกในภาคใต้สัปดาห์นี้
- 9. รับประทานอาหารสุกๆ ดิบๆ อาจเป็นพยาธิได้
- 10. มานพหลงรักกาญจนา น่าสงสารนะเหมือนดอกฟ้ากับหมาวัด
- 11. เราเห็นดวงดาวชัดเจนในคืนเดือนมืด
- 12. ชนกลุ่มน้อยช่องสุ่มกำลังแถบชายแดน รัฐบาลควรส่งทหารไปตริ้งกำลังไว้
- 13. โรคเกาต์เป็นโรคที่เกิดจากร่างกายมนุษย์มีความผิดปกติในการเผาผลาญพิวรีน
- 14. เพื่อความสดใสชวนมองให้กับใบหน้าของคุณอย่าลื้ว่าควรเลือกเฉดสีแดงที่เหมาะสมกับสี
ผิวหน้าของคุณให้มากที่สุด
- 15. พืชสวน หมายถึง ไม้ผล พืชผัก และ ไม้ดอกไม้ประดับ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 1

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เรื่องเห็นแก่ลูกเป็นงานเขียนประเภทบทละครพูด โดยมีเค้าโครงเรื่องที่เขียนขึ้นจากสภาพจริงของสังคม มีกลวิธีเขียนเรื่องที่กระชับรัดกุม ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่อง โดยตลอด และได้เห็นพัฒนาการด้านการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา นอกจากนี้แก่นของเรื่องยังแสดงให้เห็นถึงความรัก ความเสียสละของพ่อผู้ให้กำเนิดและพ่อผู้ให้ความรัก ให้การเลี้ยงดูเอาใจใส่

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่องได้
3. บอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนภาษาจากเรื่องได้
4. สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
5. วิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละครจากเรื่องได้
6. สรุปแนวคิดของเรื่องได้
7. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. คำศัพท์ยากและสำนวนภาษา
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. ลักษณะนิสัยตัวละคร
6. แนวคิดของเรื่อง
7. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนช่วยกันเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการชมละครเวทีหรือละครพูด แล้วครูนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ศึกษาประวัติผู้แต่งและที่มาของบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก จากใจความรู้ แล้วให้แต่ละกลุ่มทำผังมโนทัศน์เกี่ยวกับพระนามแฝง งานพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 และที่มาของเรื่อง
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำศัพท์ยากและสำนวนโวหารจากเรื่อง จากนั้นครูฉายแผ่นใสเกี่ยวกับคำศัพท์และสำนวนโวหารจากเรื่อง แล้วสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ช่วยกันบอกความหมาย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก แล้วให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 จากนั้นส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องย่อหน้าชั้นเรียนและร่วมกันสรุปใบงาน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมในใบงานที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องนำไปเปรียบเทียบกับบุคคลในสังคมปัจจุบันหรือตัวละครในโทรทัศน์ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อในใบงานที่ครูกำหนดให้
5. นักเรียนทำกิจกรรมในใบงานที่ 3 เพื่อสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
6. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาเขียนสรุปคุณค่าของเรื่องบนกระดานว่ามีอะไรบ้าง และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร แล้วให้บันทึกลงสมุด

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากเรื่อง แล้วเขียนบทละครพูดขนาดสั้น โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความรักความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูกความยาว 1 หน้ากระดาษลงในใบงานที่ 4

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก
2. แผ่นใสคำศัพท์และสำนวนโวหารจากเรื่อง
3. ใบงานที่ 1-4

การวัดและการประเมินผล

1.1 วิธีการวัดผล

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการเขียนบทละคร

2.1 เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก เกิดขึ้นในระหว่างช่วงเวลานานประมาณเท่าใด

.....

2. ฉากของเรื่องได้แก่สถานที่ใด

.....

3. บุคคลในเรื่องที่เป็นตัวเอกคือใคร

.....

4. ความขัดแย้งระหว่างบุคคลในเรื่องได้แก่อะไร ดำเนินไปและสิ้นสุดลงอย่างไร

.....

.....

5. สิ่งใดที่ชวนให้ผู้อ่านบทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก ติดตามอ่านด้วยความสนใจ

.....

.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิจารณ์การกระทำของตัวละครต่อไปนี้ว่าเหมาะสมหรือไม่
พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการวิจารณ์

1. พระยาภักดีนฤนาถพยายามที่จะห้ามไม่ให้นายลำเผยตัวว่าเป็นบิดาของแม่ลออ

.....

.....

.....

2. นายลำพยายามจะแสดงสิทธิความเป็นบิดาของแม่ลออทุกๆ ที่ไม่เคยเลี้ยวดูเลย

.....

.....

.....

3. ถ้านายลำแสดงตัวเป็นบิดาของแม่ลออ นักเรียนคิดว่าแม่ลออจะรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

4. เรื่อง “เห็นแก่ลูก” ให้ข้อคิดอะไรบ้าง และเหตุการณ์ใดที่ทำให้นักเรียนเกิดความสะเทือนใจมากที่สุด

4.1 ข้อคิดที่ได้

.....

.....

.....

4.2 เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ

.....

.....

.....

.....

5. อธิบายลักษณะนิสัยของตัวละครต่อไปนี้
นายล้ำ

.....
.....
.....
.....

พระยาภักดีนฤนาถ

.....
.....
.....
.....

แม่ลออ

.....
.....
.....
.....

อ้ายคำ

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ตัวมีคุณค่าในด้านใด

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนจะนำคุณค่าดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 2

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การสะกดคำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าเขียนตัวสะกดผิดความหมายของคำก็จะผิดหรือไม่สามารถสื่อความหมายได้ การเขียนสะกดคำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่จำเป็นต้องเข้าใจหลักในการเขียนตัวสะกดให้ถูกต้องเพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักเกณฑ์การเขียนสะกดคำได้
2. เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

เนื้อหาสาระ

1. หลักการใช้รูปวรรณยุกต์
2. หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
3. หลักการใช้ อ อัม ไอ โย อัย
4. หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์
5. หลักการใช้ ซ ทร น ณ ศ ษ ส
6. หลักการใช้คำพ้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนสังเกตบัตรคำบนกระดาน ซึ่งมีทั้งคำที่เขียนถูกต้องและไม่ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนบอกว่าคำใดเขียนถูก คำใดเขียนผิด จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 ศึกษาค้นคว้าใบความรู้ เรื่อง การสะกดคำ ตามหมายเลข 1-6 ดังนี้

• นักเรียนคนที่ 1 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 1 เรื่องหลักการใช้รูปวรรณยุกต์

- ☛ นักเรียนคนที่ 2 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 2 เรื่อง หลักการ ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
- ☛ นักเรียนคนที่ 3 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 3 เรื่อง หลักการใช้ อ้อ อัม ไอ โอ โอย อัย
- ☛ นักเรียนคนที่ 4 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 4 เรื่อง หลักการใช้ไม้ ทัดขนาดและตัวการ์นต์
- ☛ นักเรียนคนที่ 5 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 5 เรื่อง หลักการใช้ ฅ ทร น ณ ศ ษ ส

☛ นักเรียนคนที่ 6 ของทุกกลุ่ม ศึกษาความรู้จากหมายเลข 6 เรื่อง หลักการใช้คำพ้อง

2. นักเรียนทุกคนกลับเข้ากลุ่มของตนเอง แล้วนำความรู้ที่ได้ศึกษามาแลกเปลี่ยนกัน ภายในกลุ่ม

3. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปสาระสำคัญของหัวข้อต่างๆ ที่ได้ศึกษา จากนั้นครูอธิบายเรื่อง การสะกดคำ เพิ่มเติม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง การสะกดคำ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า สามารถนำความรู้จากเรื่อง การสะกดคำ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ใบความรู้เรื่อง การสะกดคำ
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

หมายเลข 1 หลักการใช้รูปวรรณยุกต์

การใช้รูปวรรณยุกต์ มีหลักการดังนี้

อักษร	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กลาง คำเป็น	กา กาน	ก่า ก่าน	ก้า ก้าน	ก๊า ก้าน	ก๋า ก่าน
กลาง คำตาย	-	จะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ
	-	จับ	จับ	จับ	จับ
สูง คำเป็น	-	ข่า	ข้า	-	ขา
	-	ข่าน	ข้าน	-	ขาน
สูง คำตาย	-	ชะ	ชะ	-	-
ต่ำ คำเป็น	คาน	-	ค่าน	ค้าน	-
คำตาย (สั้น)	-	-	คะ	คะ	คะ
คำตาย (ยาว)	-	-	คาบ	ค้าย	ค้าย

ข้อสังเกต

1. อักษรกลางคำเป็นผันได้ครบทุกเสียง
2. อักษรต่ำคำตายผันได้น้อยเสียงที่สุด
3. ไม่ใช่ไม้ตรีกับอักษรต่ำ ไม้ตรีใช้ได้เฉพาะอักษรกลางเท่านั้น (อักษรต่ำถ้าเป็นเสียงตรีจะใช้รูปโท เช่น โน้ด)
4. คำที่มาจากภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์คือ จีน จะผันตามหลักการผัน เช่น กุ่ยฉ่าย ก้วยเดี่ยว บะหมี่
5. คำที่มาจากภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ เช่น บาลี สันสกฤต เขมร ฯลฯ จะไม่นิยมใช้รูปวรรณยุกต์ เช่น ปริศนา ไถง ยุโรป เป็นต้น

หมายเลข 2 หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

การประวิสรรชนีย์มีหลักดังนี้

1. เป็นคำไทยแท้ ออกเสียงอะชัดเจน เช่น ทะนาน มุทะลุ ยกเว้นบางคำ เช่น ฌ ฌ ทนายฯลฯ
2. คำเดิมเป็นคำประสมแล้วเสียงคำหน้ากร่อนไปเป็นเสียงอะ เช่น มะขาม มะนาว ตะเคียน ตะไคร้
3. คำที่ใช้ ปร ในภาษาบาลี ใช้ ปร ในภาษาสันสกฤต เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย จะประวิสรรชนีย์เฉพาะคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น ปทุม-ประทุม
4. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต อ่านออกเสียงอะเต็มเสียงที่พยางค์ท้ายของคำให้ประวิสรรชนีย์ เช่น ศิลปะ ชูระ ลักษณะ
5. คำที่มาจากภาษาอื่น เช่น เขมร ชวา มลายู บางคำประวิสรรชนีย์ตรงพยางค์ที่ออกเสียงอะ เช่น กะลาตี กะละออม ระเบียบ

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ มีหลักดังนี้

1. คำที่ออกเสียงอะไม่เต็มมาตรา หรือคำที่เป็นอักษรนำ เช่น ขนม สนุก อร่อย ทบวง พยาน ฌ ฌ
2. คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งมีเสียง อะ ที่พยางค์หน้าของคำ เช่น คณาจารย์ กรณี ทวีป
3. คำสมาสในภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งมีเสียง อะ ระหว่างคำไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อารยชน ศิลปกรรม พลศึกษา จิตแพทย์
4. คำที่มาจากภาษายุโรปส่วนใหญ่ไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น ไอศกรีม ออกซิเจน ไนโตรเจน

หมายเลข 3 หลักการใช้ อำ อัม ไอ โอย อัย

การใช้อำ

1. ใช้กับคำไทยทั่วไป เช่น ทำ จำ คำ
2. ใช้กับคำแผลงมาจากภาษาอื่น เช่น ปราบ-บ่าราบ เกิด-กำเนิด ตรวจ-ตำรวจ
3. ใช้กับคำที่มาจากภาษาอื่นที่เขียนตามอักษรวิธีของไทย เช่น คำมะหงง กำป็น

คำมะหยี่ สำนวน

การใช้อัม

1. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งคำเดิมเป็นสระอะและมีตัว ม สะกด เช่น
 - ☞ อมพร-อัมพร
 - ☞ อมพาด-อัมพาด
2. ใช้กับคำที่เกิดจากนฤกษิตกับพยัญชนะในวรรคปะ ได้แก่ ตัว ป ผ พ ภ ว เช่น
 - ☞ สำ+ผสส-สัมผัส
3. ใช้กับคำที่มีเสียงสระ อะ และมี ม ตามในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น
 - ☞ อมาตย์-อำมาตย์ อมฤต-อัมฤต

การใช้ไอ

ไอ ใช้กับคำไทยแท้ 20 คำ เช่น ผู้ใหญ่ สะเก็ด ใฝ่ฝัน จิตใจ หลงใหล เป็นต้น

การใช้ไอ

1. ใช้กับคำไทยแท้ยกเว้น คำที่ใช้ไม่ม้วน 20 คำ เช่น ไหม ไฟ ไป เป็นต้น
2. คำที่แผลงมาจาก อี อี เอ ในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น วิจิตร-ไพจิตร ศรี-ไตร
3. คำที่มาจากภาษาอื่นๆ เช่น จีน เขมร ยุโรป ใช้ ไอ ทั้งสิ้น เช่น ไถง ไค ไฟท ไมล์

การใช้ไอย

ใช้กับคำที่มีเสียงสระเอ มีตัว ย สะกด และ ย ตาม ในภาษาบาลี สันสกฤต เช่น

- ☞ อุปเมยช-อุปไมย
- ☞ เวยยากรณ์-ไวยากรณ์

การใช้อัย

ใช้กับคำที่มีเสียงสระอะ และมี ย ตาม เช่น ภย-ภัย อุทย-อุทัย

หมายเลข 4 หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์

ไม้ทัณฑฆาต คือ เครื่องหมายที่เขียนบนตัวพยัญชนะ แล้วพยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง
ตัวการ์นต์ คือ พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ เช่น อุ ภิ ฑ ฐ ฎ เป็น
 ตัวการ์นต์

หลักการใช้

1. คำที่มีพยัญชนะหลายตัวอยู่หลังพยัญชนะที่เป็นตัวสะกด ถ้าไม่ต้องการออกเสียง
 พยัญชนะเหล่านั้น จะใช้ไม้ทัณฑฆาตกำกับบนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น พักตร์ อินทร์
2. คำที่มาจากภาษาอื่นมักใช้ไม้ทัณฑฆาตใส่ลงบนตัวอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียงเพื่อ
3. รักษารูปศัพท์เดิมหรือสะดวกในการออกเสียง ถึงพยัญชนะตัวนั้นไม่ได้อยู่ท้าย
 คำก็ตาม เช่น ฟิล์ม กอล์ฟ ซอลล์
4. คำที่มีตัวสะกดเป็นตัวควบ ไม่ต้องใช้ทัณฑฆาตเพราะต้องการออกเสียงตัวสะกด
 เช่น เนตร ธนบัตร ฉัตร

หมายเลข 5 หลักการใช้ ช ทร น ณ ศ ษ ส

หลักการใช้ ช ทร

1. คำไทยแท้ใช้ ช เช่น ชม ชิม ชอกแซก ซาบซ่าน ยกเว้น โชรม ไชร์
2. คำที่รับมาจากภาษาอื่นซึ่งเดิมใช้ ทร เมื่อรับมาใช้ในภาษาไทยก็ใช้ ทร เช่นเดิม แต่ออกเสียงเป็น ช เช่น อินทรี นนทรี ทรัพย์ ทรวด โทรม ทรวง ทราบ

หมายเหตุ คำว่า ชิมซาบ เป็นคำไทยแท้ หมายถึง อิ่มเอิบ แต่ชิมทราบ เป็นคำที่มาจากภาษาอื่น หมายถึง รู้ละเอียด

หลักการใช้น ณ

น

1. ใช้กับคำไทยแท้ทั้งหมด เช่น นก หนู นั่ง นอน
2. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเดิมใช้น เช่น ชนนี้ สถาน ในไตรเจณ

ณ

1. ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเดิมใช้ ณ เช่น กัณหา ญาณ จัณทาล มณี
2. ใช้ตามหลัง ร ฤ ษ เช่น อรุณ กฤษณา ตฤณมัย โฆษณา นารายณ์ พราหมณ์ ปริมาณ ยกเว้น ปักขิน กริน พฤษณ์ ปราจัน

หลักการใช้ ศ ษ ส

1. คำไทยแท้ใช้ ส เช่น เสือ สอง สุก สาย แต่คำไทยแท้บางคำใช้ ศ เช่น สอก สึก เส้า
2. คำที่มาจากภาษาบาลีทั้งหมดใช้ ส เช่น สงฆ์ สัจจะ เวสสันดร
3. คำที่มาจากภาษาสันสกฤต มีหลักการดังนี้
4. ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค จะ (จ ฉ ช (ช) ณ ญ) ใช้ ศ เช่น พศจิกายน

อัศจรรย์ ประจิม

5. ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค ฎะ (ฎ ฏ) ฐ ฑ ฒ ณ) หรือตามหลัง ก และมี ร - ล อยู่ ใช้ ษ เช่น กนิษฐา โษษฐ์ ทฤษฏี วิษณุ

6. ถ้า สอ อยู่หน้าพยัญชนะวรรค ตะ (ต (ค) ถ ท ฐ น) ใช้ ส เช่น พิศดาร อัสดง

สตรี สถาน ศาสนา วาสนา

หลักการใช้ รร

1. ใช้กับคำที่มาจาก ร (เรผะ) ในภาษาสันสกฤต เช่น สรว-สรวรรค์ จรยา-จรรยา
2. ใช้กับคำแผลง เช่น กระโชค-กรรโชค กระเชิง-กรรเชิง คลอง-ครรลอง

หมายเลข 6 หลักการใช้คำพ้อง

1. คำพ้องรูป คือ คำสองคำที่เขียนรูปอักษรอย่างเดียวกัน แต่การอ่านและความหมายไม่เหมือนกัน เช่น

- ☞ เพลา (เพ-ลา) หมายถึง เวลา
- ☞ เพลา (เพลา) หมายถึง ส่วนประกอบของล้อรถยนต์
- ☞ แหน (แหน) หมายถึง หวง
- ☞ แหน (แหน) หมายถึง พืชน้ำชนิดหนึ่ง
- ☞ แخم (แخم) หมายถึง ต้นไม้
- ☞ แخم (ชะ-เม) หมายถึง เขมร

2. คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่เขียนไม่เหมือนกันและความหมายต่างกันด้วย เช่น

- ☞ การ กาญจน์ กาน กานต์ กานท์
- ☞ ข้า คำ ข่า ข้าง ค่าง ขี้ คี
- ☞ ผึ้ง ฟึ้ง ผู้ พู

ใบงานเรื่อง การสะกดคำ

ตอนที่ 1 หลักการใช้รูปวรรณยุกต์

คำชี้แจง เลือกคำในวงเล็บมาเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. เธอชอบหัวถุง.....(กอบแกบ, ก้อบแก้บ)
2. เขาชอบร่างต้นฉบับในกระดาษ.....(ฟูลสแก้ป, ฟูลสแก้บ)
3. เขาแต่งตัว.....มาก (เพี้ยว, เพี้ยว)
4. เสียงอาเจียนดัง.....(ไอ้ก, ไอ้ก)
5. แม่สะบัดผ้าเสียงดัง.....(โพละ, โพละ)

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำที่เขียนผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. แบตเตอรี่ โครเมียม
2. บุปเฟ่ต์ เทคโนโลยี
3. แทร็กเตอร์ แร็กเกต
4. เบ็งก์ เตินท์
5. เต้าฮวย เต้าฮู้

ตอนที่ 2 หลักการประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำที่สะกดผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. สดับ สารบันเทิง
2. ชลอ ชม้าย
3. ฉกาจ ฉนั้น
4. คนึ่ง การบูร
5. สบั๊ก สไบ

ตอนที่ 3 หลักการใช้อำ อัม ไอ โอย อัย

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำที่เขียนผิดแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

1. ลำเล็ก ลำไย
2. กัมพล กำปนาท
3. อัมพาด อำพวา
4. เยื่อโย มารยาสาไถ
5. โอยสุรย์ โอยรา

ตอนที่ 4 หลักการใช้ไม้ทัณฑฆาตและตัวการ์นต์

คำชี้แจง เติมตัวการ์นต์ให้ถูกต้อง

1. เขา.....	2. จาบัล.....
3. ไตรยาง.....	4. อิเล็กทรอนิกส์.....
5. อาถรร.....	6. จำนรร.....
7. สัมภาย.....	8. บัณเฑาะ.....
9. การุณ.....	10. เหมัน.....

ตอนที่ 5 หลักการใช้ ษ ทร น ณ ศ ษ ส

คำชี้แจง เติมตัวอักษรลงในช่องว่างให้เป็นคำศัพท์ที่ถูกต้อง

1. อั...จรรยั	2. พิ...มัย
3. อั...คง	4. ประดิ...ฐั
5. ...าบซึ่ง	6. พิ...มร
7. หั...ดี	8. พิ...ดู
9. ไอ.....กริม	10. แท.....กเตอร์

ตอนที่ 6 หลักการใช้คำพ้อง

คำชี้แจง หาความหมายของคำพ้องเสียงต่อไปนี้

1. กัณฐั.....	กัณฑ์.....
2. ขัน.....	ขันธั.....
3. มาค.....	มาตร.....
4. ทัน.....	ทัณฑ์.....
5. จัน.....	จันท์.....

คำชี้แจง เติมคำพ้องให้ถูกต้องตามความหมาย

1. พัน : พัว.....	ผิว.....
2. ยาด: สืบทา.....	อนุ.....
3. สัน: โศก.....	สร้าง.....
4. กัน: โส.....	โล.....
5. กาน: กลอน.....	เหตุ.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 3

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การเขียนเรียงความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของผู้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจได้ ผู้เขียนจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจทั้งกระบวนการคิด รูปแบบ ตลอดจนวิธีการเลือกสรรถ้อยคำสำนวนในการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาจึงจะทำให้การเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพผลตามที่ผู้เขียนต้องการ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกองค์ประกอบของเรียงความได้
2. บอกหลักการเขียนเรียงความได้
3. ใช้ภาษาในการเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้อง
4. วางโครงเรื่องของเรียงความได้
5. เขียนเรียงความแสดงความรู้สึกจากภาพได้

เนื้อหาสาระ

1. องค์ประกอบของเรียงความ
2. หลักการเขียนเรียงความ
3. การใช้ภาษาในการเขียนเรียงความ
4. การวางโครงเรื่องของเรียงความ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูยกตัวอย่างการเขียนข่าว เขียนรายงาน และเขียนเรียงความ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกร่างงานเขียนแต่ละประเภทมีลักษณะและวิธีการเขียนแตกต่างกันอย่างไร จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกองค์ประกอบของเรียงความ จากนั้นครูฉายแผ่นใสรูปวงกลมซึ่งมีเนื้อที่ต่างกันแล้วให้นักเรียนบอกว่าแต่ละส่วนของวงกลมตรงกับองค์ประกอบใดของเรียงความ

2. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนหลักการเขียนเรียงความบนกระดาน แล้วช่วยกันสรุปให้ถูกต้อง

3. ครูฉายแผ่นใสตัวอย่างเรียงความ เรื่อง ความสามัคคี แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาในเรื่อง จากนั้นให้ศึกษาใบความรู้เรื่อง การวาง โครงเรื่องของเรียงความ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ว่า เรียงความเรื่อง ความสามัคคี มีการวาง โครงเรื่องในแต่ละย่อหน้าอย่างไร

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง การวาง โครงเรื่องของเรียงความ ตามหัวข้อที่กำหนด แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานการวาง โครงเรื่องหน้าชั้น จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของการเขียนเรียงความให้ถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง
ขั้นสรุป

ให้นักเรียนหาภาพที่ประทับใจคนละ 1 ภาพ แล้วเขียนเรียงความเพื่อแสดงความรู้สึกลูกให้ถูกต้องตามขั้นตอนและหลักการเขียนเรียงความเป็นการบ้าน
สื่อการเรียนรู้

1. ตัวอย่างเรียงความ เรื่อง ความสามัคคี
2. ใบความรู้เรื่อง การวาง โครงเรื่องของเรียงความ
3. ใบงาน เรื่อง การวาง โครงเรื่องของเรียงความ

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการเขียนเรียงความ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการเขียนเรียงความ

22-28 คะแนน ดีมาก

15-21 คะแนน ดี

8-14 คะแนน พอใช้

1-7 คะแนน ปรับปรุง

ตัวอย่างเรียงความเรื่อง ความสามัคคี

บุคคลหมู่มาแหม่น	เมืองใด ก็ดี
ต่างร่วมสามัคคีใจ	ต่อต้อง
จักปราศอริภัย	พาลพวก อื่นแยะ
เจริญสุขเพราะเสพซ้อง	สิ่งข้อสามัคคี

โคลงนี้เป็นบทหนึ่งในพระราชนิพนธ์สุภาษิตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็น โคลงสุภาษิตที่ไพเราะและให้ข้อคิดจับใจยิ่งนัก ใจความของ โคลงบทนี้มีอยู่ว่าหมู่ชนที่ดี เมืองที่ดี ถ้ามีสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้วหมู่นั้นเมืองนั้นย่อมคลาดแคล้วจากภัยของศัตรู คู่ปรปักษ์และจะตั้งมั่นมีความสุขสมบูรณ์อยู่ได้ หากขาดสามัคคีไม่มีความรักใคร่ไว้วางใจกัน ปราศจากความปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการดำเนินงานแล้วอย่าหวังว่าจะตั้งไปได้สำเร็จ

พระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติเราสรรเสริญความสามัคคีไว้เป็นอย่างยิ่งว่าเป็นสิ่งก่อให้เกิดความรุ่งเรืองแก่หมู่คณะ มีพระธรรมบทหนึ่งเรียกว่า อปริหานิยธรรมเพื่อรักษาความสามัคคีในคณะสงฆ์มีองค์ 7 ประการ ซึ่งล้วนแต่ชี้ทางให้ดำเนินไปสู่ความสามัคคีทั้งสิ้น ในพุทธศาสนสุภาษิตมีสุภาษิตบทหนึ่งสรรเสริญความสามัคคีว่า “ความพร้อมเพรียงของชนทั้งปวงผู้เป็นหมู่ย่อมยังความเจริญให้สำเร็จ” ภาษิตบทนี้ปรากฏอยู่ในพระราชลัญจกรแผ่นดิน สำหรับเตือนใจให้มีความสามัคคีเพื่อความเจริญของชาติ

สิ่งมีชีวิตทั้งหลายทรงชีพอยู่ได้เพราะธรรมชาติได้สร้างให้อวัยวะต่างๆ ส่วนมีความสามัคคีกัน ช่วยกันประกอบการตามหน้าที่เพื่อให้รูปธรรมอันเป็นเจ้าของอวัยวะนั้นๆ ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้นว่า ปอดมีหน้าที่หายใจเพื่อนำอากาศเข้าไปฟอกโลหิต หัวใจมีหน้าที่สูบโลหิตไปหล่อเลี้ยงสรรพร่างกาย กระเพาะมีหน้าที่ย่อยและกลั่นโลหิตจากอาหารส่งไปเลี้ยงร่างกาย ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดได้รับอันตรายผู้เป็นเจ้าของก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย

แม้สิ่งปราศจากชีวิตถ้ารวบรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็ย่อมเกิดกำลังแข็งแกร่ง ขากที่จะทำลายได้ แขนงไฟกิ่งเดียวถึงจะใหญ่ก็ถูกหักได้ โดยง่ายแต่ถ้าแขนงไฟแม้เพียงเล็กๆ หากมัดรวมกันเข้าเราจะหักไม่ได้เลย

สิ่งมีชีวิตทั่วไปก็ดี สิ่งปราศจากชีวิตทั่วไปก็ดี จะยืนยงคงอยู่ได้ก็เพราะความสามัคคี ดังกล่าวมาแล้วฉันใด ชนอันประกอบขึ้นเป็นหมู่คณะและชาติก็จำเป็นต้องมีความสามัคคีช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้หมู่คณะและชาติเจริญมั่นคงอยู่ฉันนั้นแม้หน้าที่จะต่างกัน ฐานะจะแตกต่างกัน ก็ไม่ควรจะนึกรังเกียจรินยาให้เสียสามัคคี

ผู้ที่เคยอ่านประวัติศาสตร์ไทยจะได้ทราบว่าสามัคคีให้ผลแก่ประเทศไทยเพียงไร และการแตกสามัคคีให้ผลร้ายแก่ประเทศอย่างไร สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการสามัคคีกลมเกลียวกัน สมัยนั้นประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองแผ่อาณาเขตออกไปไพศาล ฐานะของประเทศมั่นคงเป็นที่เกรงขามของเพื่อนบ้านใกล้เคียง สมัยนั้นคือสมัยของสมเด็จพระนเรศวร สมเด็จพระนารายณ์และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยใดพระเจ้าแผ่นดินและพวกพระราชวงศ์ตลอดจนเสนาข้าราชการแตกสามัคคีสมัยนั้นพระนครหรืออยุธยาต้องพินาศ

ชาติไทยจะเจริญทัดเทียมนานาชาติก็เพราะไทย ชาติไทยจะมั่นคงเป็นปึกแผ่นคงอิสรภาพไว้ได้ชั่วฟ้าดินก็เพราะไทย ชาติไทยจะบรรลุนานาอารยธรรมก็เพราะไทย ชาวไทยจะสมบูรณ์พูนสุขก็เพราะไทย แต่ที่จะบรรลุดังข้อนั้นๆ สามัคคีธรรมจำเป็นต้องมีอยู่ในหมู่คนไทย ฉะนั้นขอชาวไทยทั้งหลายผู้หวังความเจริญมั่นคง ความสุขของชาติและประเทศ จงมีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกัน ซื่อตรงต่อกัน ช่วยเหลือกัน ทั้งนี้เพื่อคนไทย ชาติไทยและประเทศไทย อันเป็นที่รักยิ่งของพวกเรา

ใบความรู้เรื่อง การวางโครงเรื่องของเรียงความ

ในการเขียนเรื่องใดๆ ก่อนลงมือเขียนควรกำหนดชื่อเรื่องและขอบเขตของเรื่องว่าจะให้มีหัวข้อสำคัญจำนวนเท่าใด อะไรบ้าง จำนวนหัวข้อสำคัญจะบอกให้รู้ว่าเรื่องนั้นจะมีเนื้อหาที่ ย่อหน้า เมื่อกำหนดจำนวนย่อหน้าและหัวข้อสำคัญของแต่ละย่อหน้าได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ พิจารณาถึงใจความที่จะนำมาขยายหัวข้อสำคัญว่าควรมีอะไรมาน้อยเพียงใด โดยกำหนดเป็น หัวข้อๆ เรียกว่า หัวข้อย่อย หัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยที่ใช้ขยายเป็นย่อหน้านี้เรียกว่า โครงเรื่อง การวางโครงเรื่อง คือ การนำความคิดทั้งเรื่องมาเรียงลำดับเป็นข้อความสั้นๆ ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ก็คือ การหัดคิดถึง คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้อย่างน้อย 10 คำ แล้วนำคำเหล่านั้น ไปแต่งประโยค สั้นๆ

ขั้นตอนของการวางโครงเรื่อง

1. การรวบรวมความรู้ ความคิด คือ การรวบรวมความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนให้มากที่สุด ความรู้ ความคิดดังกล่าวอาจได้มาจากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารจากการสังเกต สอบถามหรือสัมภาษณ์
2. การเลือกสรรความรู้ ความคิด คือ การนำความรู้ ความคิดที่รวบรวมได้มาเลือกสรร เฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน หัวข้อใดไม่เกี่ยวข้องให้ตัดทิ้งไป
3. การจัดลำดับความรู้ ความคิด คือ การนำหัวข้อที่เลือกสรรมาเรียงลำดับตามความเหมาะสม โดยอาจจะเรียงลำดับตามเวลา ตามเหตุผล หรือตามความสำคัญของเรื่อง
4. การขยายความรู้ ความคิด คือการขยายความรู้ ความคิดในส่วนของหัวข้อใหญ่ให้ละเอียดขึ้นด้วยการกำหนดเป็นหัวข้อรองและหัวข้อย่อย

ตัวอย่างการวางโครงเรื่อง

หากเขียนเรื่อง อาหารที่จำเป็นแก่ร่างกาย อาจวาง โครงเรื่องดังนี้

ขั้นแรก กำหนดขอบเขตและหาหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อย โดยสมมติว่าเรื่องนี้จะให้มีหัวข้อสำคัญ 6 หัวข้อ เพื่อให้ได้เนื้อหา 6 ย่อหน้า คือ อาหาร 5 หมู่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน วิตามิน เกลือแร่ ไขมัน ดังนั้นหัวข้อสำคัญแต่ละหัวข้อข้างต้นควรมีหัวข้อย่อยคือ ที่มาและคุณค่า

ขั้นต่อไป ต้องพิจารณาความเป็นเอกภาพ จะเห็นว่าทั้งหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยมีเอกภาพแล้ว คือมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องทั้งหมด ส่วนสัมพันธ์ภาพควรจัดลำดับตามความสำคัญ จำเป็นต้องเปลี่ยนลำดับสำคัญเสียใหม่ หัวข้อ โปรตีนควรอยู่ก่อนหัวข้อคาร์โบไฮเดรต เพราะ

โปรตีนมีคุณค่าทางอาหารมากกว่าอาหารหมูอื่นๆ ทั้งหมด โครงเรื่องของเรียงความเรื่องนี้ควรเป็นดังนี้

ย่อหน้าหลัก

หัวข้อสำคัญ	อาหารที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย
หัวข้อย่อย	จำนวน 5 หมู่
ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 1	
หัวข้อสำคัญ	โปรตีน
หัวข้อย่อย	คุณค่าสร้างความเจริญเติบโต
หัวข้อย่อย	ที่มา เนื้อสัตว์ ไข่ นม
ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 2	
หัวข้อสำคัญ	คาร์โบไฮเดรต
หัวข้อย่อย	คุณค่าให้พลังงาน
หัวข้อย่อย	ที่มา ข้าว แป้ง น้ำตาล
ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 3	
หัวข้อสำคัญ	ไขมัน
หัวข้อย่อย	คุณค่า ให้ความอบอุ่นและพลังงาน
หัวข้อย่อย	ที่มา ไขมันสัตว์ น้ำมันพืช นม เนย
ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 4	
หัวข้อสำคัญ	เกลือแร่
หัวข้อย่อย	คุณค่า สร้างเซลล์ของร่างกาย
หัวข้อย่อย	ที่มา พืชผัก ผลไม้ และอาหารชนิดอื่น
ย่อหน้าเนื้อเรื่องที่ 5	
หัวข้อสำคัญ	วิตามิน
หัวข้อย่อย	คุณค่า รักษาสุขภาพให้ร่างกายเป็นปกติสุข
หัวข้อย่อย	ที่มา พืช ผักสีเขียว ผลไม้

แบบประเมินการเขียนเรียงความ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมสอดคล้องกับภาพ				
2	องค์ประกอบของเรียงความครบตามรูปแบบของเรียงความ				
3	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีประเด็นที่น่าสนใจ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน				
4	มีความคิดสร้างสรรค์ มีแนวคิดที่แปลกใหม่และมีคุณค่า				
5	ใช้ภาษาและสำนวนโวหารถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน				
6	เขียนสะกดคำและเว้นวรรคตอนถูกต้อง				
7	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ				
รวมคะแนน					

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ดี
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพคะแนน

- 22-28 คะแนน ดีมาก
- 15-21 คะแนน ดี
- 8-14 คะแนน พอใช้
- 1-7 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 4

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ๓ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

๓ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง เป็นการใช้พรรณนาโวหารที่กวีกล่าวถึงธรรมชาติยามใกล้ค่ำ ที่ได้รับความจรโรลงใจจากทะเลอันกว้างใหญ่ ซึ่งความงามและความลึกซึ้งของท้องทะเลทำให้เกิดจินตนาการกว้างไกล

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องย่อและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่องได้
3. บอกความหมายของคำศัพท์ได้
4. เล่าเนื้อเรื่องย่อได้
5. สรุปแนวคิดของเรื่องได้
6. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. คำศัพท์ยากในเรื่อง
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. แนวคิดของเรื่อง
6. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพทะเลตอนใกล้ค่ำมาให้นักเรียนดู จากนั้นสุ่มเรียกนักเรียนออกมาบรรยายความรู้สึกที่มีต่อภาพ จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ฦ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง ในประเด็นต่อไปนี้

- ☛ ประวัติและผลงานของผู้แต่ง
- ☛ ที่มาของเรื่องและลักษณะคำประพันธ์
- ☛ คำศัพท์ยาก

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม “ค้นหาคำตอบ” จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ฦ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาสรุปใจความสำคัญของคำประพันธ์แต่ละบทหน้าชั้น แล้วให้แต่ละกลุ่มเขียนเนื้อเรื่องย่อลงในใบงานที่ 1

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง พรรณนาโวหาร แล้วช่วยกันสรุปสาระสำคัญ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติมให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 3 เพื่อวิเคราะห์แนวคิดของเรื่อง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดของเรื่อง

ขั้นสรุป

ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนสรุปคุณค่าของเรื่องบนกระดานแล้วบันทึกลงสมุด

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพทะเลเวลาใกล้ค่ำ
2. ใบความรู้ เรื่อง ฦ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง
3. เกม “ค้นหาคำตอบ”
4. ใบความรู้เรื่อง พรรณนาโวหาร
5. ใบงานที่ 1-3

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

เกม “ ค้นหาคำตอบ ”

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูก และกาเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่กล่าวผิด

-1. ผู้แต่งเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง” มีนามสกุลเดิมว่า “ชวางกูร”
-2. ผู้แต่งใช้นามแฝงในการแต่งเรื่องนี้ว่า “เอกชน”
-3. ผู้แต่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา
วชิรญาณวโรรส
-4. ผลงานด้านกวีนิพนธ์ที่ดีเด่นของผู้แต่งคือเรื่อง “สามัคคีชุมนุม”
-5. เรื่องนี้อยู่ในหนังสือที่ชื่อว่า “สวัสดิ์”
-6. ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในเรื่องมีการบังคับ ครุ ลหุ
-7. อินทรวิเชียรฉันท์เป็นฉันท์ที่มีลีลาตรงตามประคองแก้วของพระอินทร์
-8. คำว่า “ศศิธร” มีความหมายตรงข้ามกับคำว่า “ทิมมพร”
-9. คำว่า “คณนา” มีความหมายว่าการนับ
-10. คำว่า “สินธุ์” มีความหมายเหมือนกับคำว่า “ชลาลัย”

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อ “ อนาคตทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง ”

A large rectangular box with a solid black border, containing 12 horizontal dotted lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the box.

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง พรรณนาโวหาร

โวหารเป็นการใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิงเพื่อให้เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงมีเนื้อหาดี แจ่มแจ้ง เหมาะสม น่าอ่าน ชวนสนใจติดตาม ในการเขียนเราควรเลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับการเขียน โวหารที่กล่าวถึงในที่นี้คือ พรรณนาโวหาร

พรรณนาโวหาร คือข้อความที่กล่าวรำพันสอดแทรกอารมณ์ ความรู้สึกให้ผู้อ่านเห็น คล้อยตามไปด้วย ได้แก่การกล่าวชมความงามของธรรมชาติ บ้านเมือง สถานที่ ความงามของคน ความดีของบุคคลหรือแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ เช่น โกรธ รัก เกลียด เป็นต้น

หลักการใช้พรรณนาโวหาร

1. เลือกใช้คำให้ตรงกับความรู้สึกที่จะพรรณนา
2. เขียนให้ผู้อ่านสนใจและประทับใจ
3. เลือกเฟ้นสิ่งที่จำเป็นขึ้นมากกล่าว
4. เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความที่พรรณนาอย่างชัดเจน
5. เล่นสำนวนได้อย่างไพเราะเพราะพริ้ง
6. เขียนตามความรู้สึกของตนเอง ไม่ควรฝืนความรู้สึก

ตัวอย่างที่ 1

“เวลานั้นเป็นเวลาจวนพลบ ดวงอาทิตย์ลับเหลี่ยมเขาไปแล้ว ยังคงอยู่แต่รัศมีอันงาม ประหลาดน่าพิศวง สีทอง แดงจ้ำระบายอยู่หลังเขา อันอุดมไปด้วยใบไม้เขียวสด ครั้นแล้วจางลง กลายเป็นสีทองคำสุกปลั่ง เมฆก้อนใหญ่สีน้ำเงินเด่นขึ้นกลางสีทองนั้น ทอดยาวไปและมีสัญญาณ คล้ายนางเงือกสยายผมทอดกายอยู่กลางทะเล เนื่องจากสีน้ำเงินมีสีม่วงอย่างอ่อนแสง อ่อนจนเกือบ เป็นสีขาวสีโศกสีเขียวสลับกันไปมา”

ตัวอย่างที่ 2

“ลำปางเป็นเสมือนสมุทรปราการที่ถูกเขาผ่านตอนไปพัทธา เหมือนสระบุรีที่คนฆ่าเลื่อง มองแล้วตบเถียรเถียวรดไปโคราช หรือเหมือนนครปฐมซึ่งไม่มีใครค่อยแวะถ้าไม่ยากกินข้าว หลาม ระหว่างทางไปหัวหิน ลำปางเล็กกว่าเชียงใหม่ใหญ่กว่าลำพูน แต่เป็นเมืองที่ไม่มีอะไรเสียเลย จนกระดากใจไม่อยากจะชวนเพื่อนมาเที่ยว ไม่มีหมู่บ้านอุตสาหกรรมอย่างป่าซางหรือสันกำแพง ไม่มี มหาวิทยาลัยสวยๆ พระราชวังฤดูหนาวหรือน้ำตกงามๆอย่างเชียงใหม่ มีแต่วัดกับรถม้า”

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนยกตัวอย่างข้อความที่แสดงถึงการใช้พรรณนาโวหาร จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....

2 ให้นักเรียนยกตัวอย่างถ้อยคำที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดจินตนาการ จากเรื่อง “ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง”

.....
.....
.....
.....

4. ลักษณะการใช้คำ

4.1 การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพ

.....
.....
.....
.....

4.2 การใช้คำที่ทำให้เกิดความรู้สึกสลับตามหรือเห็นด้วย

.....

.....

.....

.....

4.3 การใช้คำที่โน้มน้าวใจ

.....

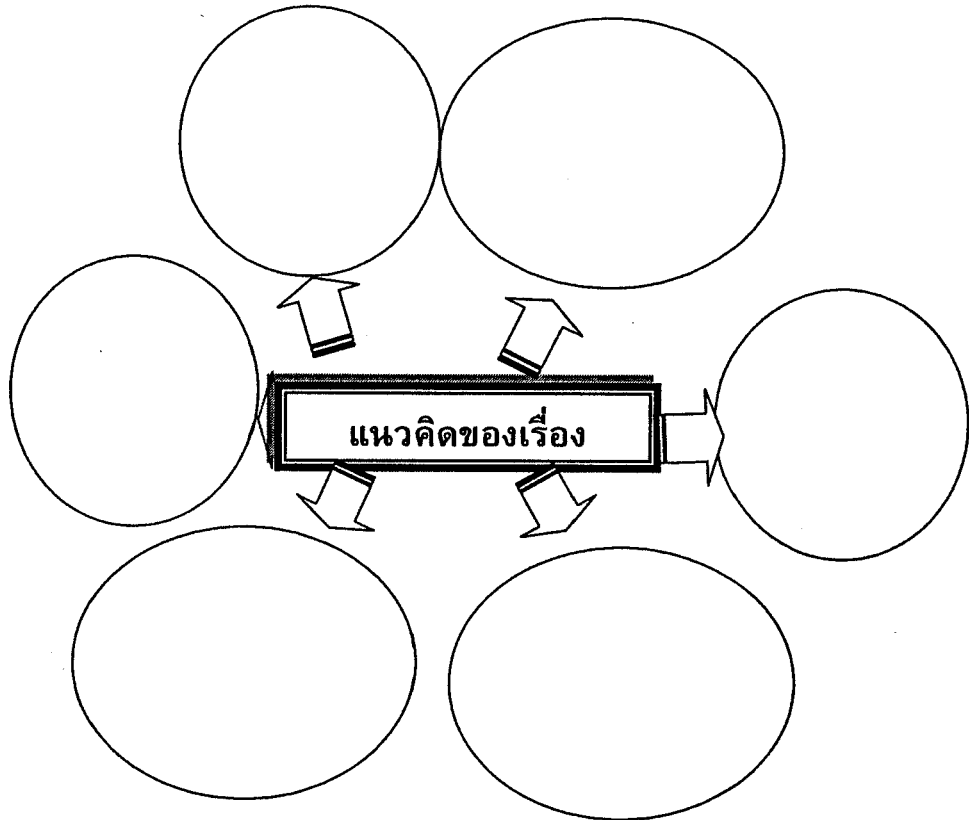
.....

.....

.....

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง เขียนผังมโนทัศน์สรุปแนวคิดของเรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 5

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันทให้ไพเราะจะต้องรู้จักการแบ่งวรรคตอน จังหวะการออกเสียง ตามลักษณะของคำประพันธ์ และสอดคล้องอารมณ์ความรู้สึกให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

จุดประสงค์ปลายทาง

อ่านออกเสียงร้อยกรอง โดยสอดคล้องอารมณ์ ความรู้สึก ได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักการอ่านร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันทได้
2. อ่านบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันทได้คล่องแคล่ว ชัดเจนและถูกต้องตาม

หลักการอ่าน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการอ่านทำนองเสนาะแบบสอดคล้องอารมณ์และไม่สอดคล้องอารมณ์ได้

เนื้อหาสาระ

1. แผนผังคำประพันธ์อินทวิเชียรฉันท
2. การอ่านบทร้อยกรองอินทวิเชียรฉันทโดยสอดคล้องอารมณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะและการอ่านความเรียงร้อยแก้ว แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไพเราะจากนั้นครูนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาไปความรู้เรื่อง การอ่านบทร้อยกรอง แล้วช่วยกันเขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษาโดยทำกิจกรรมในใบงานที่ 1
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังแถบบันทึกเสียงการอ่านร้อยกรองอินทวิเชียรฉันท จากเรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง แล้วช่วยกันวิเคราะห์บทร้อยกรองที่ฟังว่ามีการแบ่งจังหวะการ

อ่านอย่างไร สอดแทรกอารมณ์ใดบ้าง เช่น อารมณ์เศร้าของบทร้อยกรองนี้อยู่ในตอนใด ใช้น้ำเสียงอย่างไร เป็นต้น

3. นักเรียนทำใบงานที่ 2 แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะจากใบงานที่ 3 แล้วช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการอ่าน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านทำนองเสนาะหน้าชั้นเรียน แล้วให้กลุ่มอื่นประเมินการอ่านของแต่ละกลุ่มลงในแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ขั้นสรุป

นักเรียนนำแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรองมาสรุปว่าผลการอ่านของนักเรียนเป็นอย่างไร และให้นักเรียนช่วยกันบอกข้อบกพร่องที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่องการอ่านบทร้อยกรองประเภทอินทรวชิษฐ์

2. แดบบันทึกเสียงการอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง และ สามัคคีเกศคำฉันท์

3. ใบงานที่ 1-3

การวัดและการประเมินผล

3. วิธีการวัดผล

a. จากใบงาน

b. จากแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

9 - 10 คะแนน ดีมาก

6 - 8 คะแนน ดี

3 - 5 คะแนน พอใช้

0 - 2 คะแนน ต้องปรับปรุง

ใบความรู้ เรื่องการอ่านบทร้อยกรองประเภทอินทวิเชียรฉันท

การอ่านบทร้อยกรองทำนองสามัญ คือ การอ่านเสียงปกติเหมือนอ่านร้อยแก้วมีเน้นเสียงสัมผัส และเอื้อนเสียงบ้างเล็กน้อย

หลักการอ่านทั่วไป

1. ต้องรู้จักจังหวะและการแบ่งวรรคตอนของบทประพันธ์ที่จะอ่าน รู้จักแผนผังคณะสัมผัส คำที่รับสัมผัสกัน ต้องเน้นเสียงให้ชัดกว่าปกติ ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา
2. เสียงวรรณยุกต์จัตวาต้องอ่านเปิดเสียงให้สูงและดังก้อง
3. ต้องอ่านเสียง ร และ ล ให้ชัดเจน อย่าให้เสียงสลับกัน มิฉะนั้นผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อนและไม่ควรเน้นชัดเจนมากเกินไป อาจกลายเป็นเรื่องชวนหัวและน่ารำคาญมากกว่าความไพเราะที่ถูกต้อง
4. พยางค์ที่ใช้เกินให้อ่านเร็ว และเบาอย่างอักษรนำ เพื่อให้เสียงไปตกอยู่ตรงพยางค์ที่ต้องการ
5. ต้องรู้จักลักษณะบัญญัติพิเศษของบทประพันธ์ที่จะอ่านเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โคลง ร่าย ต้องรู้หลัก เอก โท ส่วนฉันทที่ต้องรู้เรื่อง ครุ ลหุ อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน เวลาออกเสียงห้ามเอื้อนเสียงที่คำลหุ เพราะมีเสียงสั้นและยาว
6. เมื่ออ่านไปถึงตอนจะจบบท ต้องเอื้อนเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลงจนกระทั่งจบบท

หลักการอ่านทำนองเสนาะ

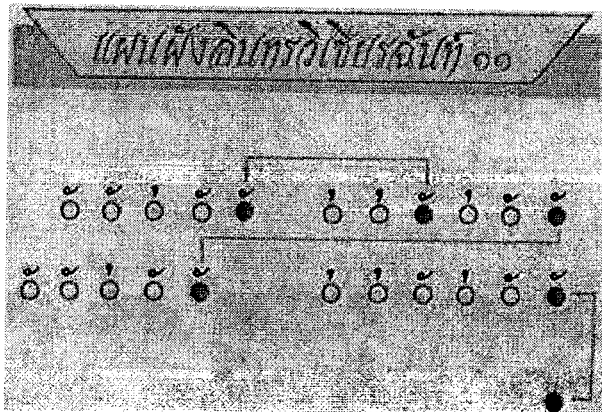
1. แบ่งวรรคและจำนวนคำแต่ละวรรคของร้อยกรองแต่ละชนิด ตามปกติพยางค์หนึ่งนับเป็นหนึ่งคำ ถ้าเป็นพยางค์สระเสียงสั้น แม่ ก กา อาจออกเสียงรวมกับพยางค์อื่น นับเป็นคำหนึ่ง เช่น

แสวง เป็นคำ 2 พยางค์ อาจนับเป็น 2 คำ

พิศวาส เป็นคำ 3 พยางค์ อาจนับเป็น 3 คำ

กระบิดกระบวน เป็นคำ 4 พยางค์ อาจนับเป็น 3 คำ

2. แบ่งจังหวะการออกเสียงตามชนิดคำประพันธ์ เช่น

การแบ่งจังหวะการอ่าน

วรรค 5 คำ แบ่งเป็น 2 จังหวะ คือ 2 คำ และ 3 คำ ตามลำดับ

วรรค 6 คำ แบ่งเป็น 2 จังหวะ คือ จังหวะละ 3 คำ

ตัวอย่าง

สายัณห์/ตะวันยาม	ขณะข้าม/ทิมมพร
เข้าภาค/นภาคอน	ทิสตก/ก็รำไร
รอนๆ / และอ่อนแสง	นภแดง / สีแปลงไป
เป็นคราม / อร่ามใส	สุภะสด / พิสุทธิ์สี

การอ่านโดยสอดแทรกอารมณ์

การอ่านโดยสอดแทรกอารมณ์ ผู้อ่านจะต้องสอดใส่อารมณ์ตามใจความของเรื่อง คือ

1. ตอนเศร้าแสดงน้ำเสียงเศร้า เช่น

บงเนื้อก็เนื้อเดิน พิศเส้นสรรี่รัว

ท้าวร่างและทังตัว ก็ระริกระริวไหว

คำว่า “ระริก” ควรทำเสียงสั้นรัวเพื่อแสดงความรู้สึก

2. ตอนดีใจแสดงน้ำเสียงดีใจ เช่น คำประพันธ์จากเรื่อง มัทนะพาธา ตัวอย่างในตอน

ที่เทพบุตรสุเทษณ์หลงรักเทพธิดามัทนากล่าวตัดพ้อต่อว่าและเทพธิดามัทนาเจรจาตอบ

สุเทษณ์	รักจริงมิจริงฤก็ไฉน	อรไทบ่แจ้งการ
มัทนา	รักจริงมิจริงก็สุระชาญ	ชยะโปรดสถานใด
สุเทษณ์	พี่รักและหวังวธูจะรัก	และบทอดบทิ้งไป
มัทนา	พระรักสมัครณพระหทัย	ฤจะทอดจะทิ้งเสีย

- จากบทประพันธ์นี้ผู้อ่านต้องอ่านในจังหวะรวดเร็ว ด้วยลีลาที่ฉับไว และเน้นอารมณ์
3. ตอน โกรธแสดงน้ำเสียงโกรธ เช่น
- เอออุเหม่นะมึงช่างกระไร
 ทุทาสตุลฉะนี้ไฉน ก็มาเป็น
จากบทประพันธ์นี้ผู้อ่านต้องใช้น้ำเสียงกระแทกกระทั้นแสดงอารมณ์โกรธ

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จังหวะการอ่าน หมายความว่าอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. การเน้นเสียง หมายความว่าอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. การทอดเสียง หมายความว่าอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / เพื่อแบ่งวรรคตอนการอ่าน และใส่เครื่องหมาย ครุ ฑ หุ แล้ว โยงสัมผัสให้ถูกต้อง

1. โบราณกาลบรมขัต	ดิยรัชเกรียงไกร
ท้าวทรงพระนามอภิไธ	ยอชาติศัตรู
ครองเขตมเหศวรเอก	อภิเษกประสิทธิภู
อาณาจักรปัดลบุรี	รณบรรพ์ประเพณี
2. อ้าอรุณแอร่มระเรื่อรุจี	ประคองมะโนภิรมรดี ณ แกร์รัก
แสงอรุณวิโรจน์นภาประจักษ์	แลลัมเจลาและโคภินัก นะฉันใด
หญิงและชาย ณ ยามระตืออุทัย	สว่าง ณ กลางกะมวลละไม ก็ฉันนั้น
3. พระเสด็จโดยแดนชล	ทรงเรือต้นงานเจ็ดฉาย
กึ่งแก้วแพรวพรรณราย	พายอ่อนหยับจับงามอน
นาวาแน่นเป็นขนิศ	ล้วนรูปสัตว์แสนยาก
เรือเร็วทิวธงสลอน	สาครลั่นครันครันฟอง
4.	
พระยายกกระบัตร	พระยาปลัด
หัวหน้าครวไทย	สันทัดเชื้อวชาญ
ทำรักสมัครสมาน	น้ำใจกล้าหาญ
	หว่านล้อมพวงลาว
รูปทรงสงศรี	เลือกทานารี
แกลิ่งทำเต็มใจ	ที่พึงรุ่นสาว
จนชีพพวกบ่าว	ยกให้เจ้าลาว
5. นานาประเทศล้วน	แอบใครไปอื่น
คนที่รู้หนังสือ	นับถือ
ใครเกลียดอักษรคือ	แต่งได้
ใครเขาะกวีไซ้	คนป่า
	แน่แท้คนคง

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ประเภทอินทรวีเชียรฉันท์ โดยสอดแทรกอารมณ์ให้เหมาะสมตามเนื้อหา

☺	ควรเพื่อจะสมเพช ที่ท่านพดมาจารย์	ภยเวทนาการ พะกระทบประสพทัณฑ์
☺	โดยเต็มกตัญญู ใหญ่ยิ่งและยากอัน	กตเวทิตาครัน นรอื่นจะอาจทน
☺	หยิ่งชอบนิยมเชื่อ ยอมรับทุเรศผล	สละเนื้อและเลือดตน ขรการณ์พะพานกาย
☺	ไปเห็นกะเจ็บแสบ มอปลัตย์สมรรถหมาย	ชีวแทบจะทำลาย มนะมันมิหวั่นไหว
☺	หวังแผน ณ แผ่นดิน เกือกจิสฤฎีไป	ผิดวิลสะควกโค บมิเลียงละเบี่ยงเบือน
☺	ยากที่จะมีใคร กัดฟันบฟันเพื่อน	หลุทัยประทักษ์เหมือน สตือดสะกคเอา
☺	พวกราชมัตโดย สุดหัตถะแห่งเขา	พลโบยมิไช้เบา ขณะหวดสิฟิงกลัว
☺	บงเนื้อก็เนื้อเด่น ท้าวร่างและทั้งตัว	พิศเส้นสรිරิ้ว ก็ระริกระริวไหว
☺	แลหลังละลามโล เฟ่งผาดอนาใจ	หิตไช้เลอะหลังไป ระกะร่อยเพราะรอยหวาย
☺	เนื่องนับอเนกแนว เขี่ยนครบสขบกาย	ระยะแถวตลอดลาย สิรพิบพะกับคา
☺	หมู่ญาตือมาตย์มิต สังเวช ณ เหตุสา	รสนิทและเสนา หสล้วนสลดใจ
☺	สุดที่จะกลั่น โท ถ้วนหน้ามิว่าใคร	มนโคกอาลัย ขณะเห็นบวันคน
☺	แก้ใจและได้คืน จึงราชบุรุษกล	สติพื้นประทังตน บกรกรก็โกนหัว

☺	เสียมสีสะเกษผเผ่า	สิริเปล่าประจันตัว
	เป็นเยี่ยงประหยัดคิ้ว	ผิมลัทธิหลายจำ
☺	เสร็จกิจประการกัล	ปนพลันประกาศทำ
	ปีพพานีย์กรรม	ดุจราชโองการ
☺	แน่นหน้าประชาชน	ขณะยลทิจาจารย์
	แสนสุดจะสงสาร	สรศัพท์ประสาสน์ทน
☺	บางคนกมลอ่อน	อุระซ้อนพิโรพรรณ
	พวกพิสัยอัน	กฤษเกียดก็เสียดสี
☺	บางเหล่าก็เป็นกลาง	พิเคราะห์ข้างพิจารณาดี
	บางหมู่กรุณมี	ฉันทย์ก็ให้ของ
☺	พราหมณ์วัสสการเส	กลเล่ห์และทำนอง
	ทำทางลอย่างผอง	นรสิ้นบสงสัย
☺	ปลงอาตมน์นิราศรา	ชคฤห์ฐานมุ่งไป
	สู่เทศสถานไกล	บุรรัฐวัชชี

จากเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของชิต บุรทัต

แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ชื่อ-สกุล	การ ทอดเสียง	การแบ่ง จังหวะ	การเน้นเสียง	การสอดแทรก อารมณ์	รวม
	2	3	2	3	10

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

9-11 คะแนน ดีมาก

7-8 คะแนน ดี

3-6 คะแนน พอใช้

0-2 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 6

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การกล่าวอวยพร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การกล่าวอวยพรเป็นการพูดในโอกาสต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นคำพูดที่เป็นมงคล ผู้พูดจึงควรเลือกสรรถ้อยคำที่เป็นมงคลเหมาะสมกับงานนั้นๆ และไม่ควรใช้เวลานานเกินไป ควรพูดด้วยท่าทีร่าเริง แจ่มใส แสดงออกถึงความยินดีอย่างจริงใจ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการกล่าวอวยพร

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกหลักและวิธีการกล่าวอวยพรได้
2. เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารในการกล่าวอวยพรได้เหมาะสมกับโอกาส
3. กล่าวอวยพรในโอกาสที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง เหมาะสมและมีมารยาทในการพูด

เนื้อหาสาระ

หลักและวิธีการกล่าวอวยพร

1. การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด
2. การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส
3. การกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพการพูดในโอกาสต่างๆ ของบุคคลมาให้ นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการพูดลักษณะนี้มีความจำเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

2. นักเรียนดูวีดิทัศน์การพูดในโอกาสต่างๆ ของบุคคลในสังคมแล้วร่วมกันอภิปรายถึงหลักการ ขั้นตอนและมารยาทในการพูด

3. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

สาระสำคัญ

4. นักเรียนทำใบงานเรื่อง การกล่าวอวยพร จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย

คำตอบ

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน แล้วส่งตัวแทนออกมาจับฉลากเพื่อเลือกหัวข้อที่จะออกมากล่าวอวยพรหน้าชั้นเรียน ดังนี้

- ☛ การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด ☛ การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส
- ☛ การกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันร่างคำกล่าวอวยพรและฝึกซ้อมเพื่อเตรียมพูดหน้าชั้น

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากล่าวอวยพรตามหัวข้อที่กลุ่มตนจับฉลากได้

แล้วผลัดกันประเมินผล

8. ให้นักเรียนนำแบบประเมินการกล่าวอวยพรมาสรุปว่ากลุ่มของนักเรียนมีผลการกล่าวอวยพรเป็นอย่างไร แล้วช่วยกันบอกข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปหลักและวิธีการกล่าวอวยพร

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพการพูดในโอกาสต่างๆ
2. วิดีทัศน์การพูดในโอกาสต่างๆ
3. ใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร
4. ใบงานเรื่อง การกล่าวอวยพร

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.3 จากใบงาน
- 1.4 จากแบบประเมินการกล่าวอวยพร

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการกล่าวอวยพร

- 18-20 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 14-17 คะแนน หมายถึง ดี
- 10-13 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง การกล่าวอวยพร

การกล่าวอวยพรมักจะกล่าวพร้อมกันกับการกล่าวแสดงความยินดี เป็นการพูดในโอกาสที่เป็นมงคล เช่น งานมงคลสมรส งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น เนื้อหาที่ใช้พูดในการกล่าวอวยพรมักจะคล้ายกัน ผู้พูดจึงควรใช้ให้เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล

1. การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิด

หลักการกล่าว

- 1.1 กล่าวแสดงความยินดีที่ได้รับเกียรติให้กล่าวอวยพร
- 1.2 พูดถึงความสำคัญของวันเกิดและคุณงามความดีของเจ้าของวันเกิด
- 1.3 กล่าวอวยพร

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรในวันคล้ายวันเกิด

กล่าวแสดงความยินดีที่ได้รับเกียรติให้กล่าวอวยพร

กระผมรู้สึกดีใจและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มากล่าวคำอวยพรแด่คุณลุงรักษ์ไทย อภิวังศ์ พูดถึงความสำคัญของวันเกิดและคุณงามความดีของเจ้าของวันเกิด

เนื่องในวันคล้ายวันเกิดของคุณลุง ซึ่งครบรอบ 60 ปีพอดี พวกเราลูกหลานจึงพร้อมใจกันจัดงานฉลองวันคล้ายวันเกิดให้คุณลุง เพราะคุณลุงเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณงามความดี มีจิตใจเมตตาต่อผู้อื่น ดำเนินชีวิตการทำงานด้วยความอดทนสามารถสร้างฐานะจนเป็นปึกแผ่น และเป็นที่ยกย่องรักของครอบครัวและบุคคลทั่วไป

กล่าวอวยพร

ในโอกาสวันคล้ายวันเกิดของคุณลุง กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้คุณลุงประสบแต่ความสุข มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงเป็นที่พึ่งของลูกหลานและญาติมิตรสืบไป

2. การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส

การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรสมักจะกล่าวภายหลังรับประทานอาหาร หรือขณะที่รับประทานของหวานอยู่ โดยเจ้าภาพของฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงจะกล่าวขอบคุณแขกที่มาในงาน และขออภัยในสิ่งที่บกพร่อง จากนั้นจะเชิญผู้อาวุโสกล่าวในนามแขกเพื่ออวยพรให้แก่

คู่บ่าวสาว และการกล่าวในงานมงคลสมรสจะใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที โดยผู้ได้รับเชิญให้กล่าวอวยพรให้แก่คู่สมรสควรเรียงลำดับเนื้อหาที่จะพูดดังนี้

- 2.1. กล่าวปฏิสันถาร
- 2.2 กล่าวถึงความยินดีในงานมงคลนี้
- 2.3 กล่าวถึงความสำคัญของงาน
- 2.4 กล่าวถึงความสัมพันธ์อันดี และความเหมาะสมของคู่สมรส
- 2.5 ให้ข้อคิดในการครองเรือนแก่คู่สมรส

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรส

กล่าวปฏิสันถารแขกที่มาร่วมงาน

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ

กล่าวถึงความยินดีในงานมงคลนี้

ข้าพเจ้ามีความยินดี และรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญให้มากล่าวอวยพรในโอกาสอันสำคัญยิ่งครั้งนี้

กล่าวถึงความสำคัญของงาน

วันนี้เป็นวันสำคัญในการเริ่มต้นครองชีวิตคู่ของคู่สมรส เป็นวันมงคลที่คู่สมรสต้องจดจำไว้ให้นานแสนนาน

กล่าวถึงความสัมพันธ์อันดีและความเหมาะสมของคู่สมรส

คุณบุญชู กับคุณศรีเรือน มีความรักเป็นพื้นฐานรู้จักและรักใคร่กันมานานเป็นเวลาหลายปี ทั้งคู่เป็นคนดี มีหน้าที่การงานมั่นคง มีความมานะบากบั่น และมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นที่รักและไว้วางใจของเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง นับว่าเป็นคู่สมรสที่มีความเหมาะสมกันอย่างยิ่ง

ให้ข้อคิดในการครองเรือนแก่คู่สมรส

การที่คู่สมรสร่วมชีวิตกัน เป็นการเข้าหุ้นชีวิตทั้งคู่จะต้องรักกัน ซื่อสัตย์ต่อกัน มีจิตใจมั่นคง ขอให้ทั้งคู่คิดว่าเราเป็นมิตรแท้ เป็นหุ้นส่วนชีวิตซึ่งกันและกัน ต้องปรองดองกัน มีปัญหาอะไรต้องปรึกษาหารือให้เกียรติ และเป็นกำลังใจให้กันและกัน ชีวิตคู่จึงจะมีความสุขราบรื่นตลอดไป

กล่าวอวยพร

ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลและปกป้องกันคุ้มครองให้คู่สมรส ประสบความสุขในชีวิตสมรส มีความเจริญมั่นคงในการครองรัก มีความมั่นคงไพบูลย์ในการครองเรือน ปราศจากโรคภัยพิบัติ มีความสุขอยู่คู่กันตลอดไป

๗

3. การกล่าวอวยพรขึ้นปีใหม่

การกล่าวอวยพรขึ้นปีใหม่ ผู้กล่าวควรเรียงลำดับเนื้อหา ดังนี้

3.1 กล่าวปฏิสันถาร

3.2 กล่าวถึงความสำคัญของบ้าน

3.3 แสดงความชื่นชมยินดีกับเจ้าของบ้าน ที่พยายามสร้างบ้านจนสำเร็จ

3.4 กล่าวอวยพร

ตัวอย่างการกล่าวอวยพรขึ้นปีใหม่

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านเจ้าของบ้านหลังใหม่ และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพรัก

กล่าวถึงความสำคัญของบ้าน

บ้านเป็นสิ่งที่ทุกคนใฝ่ฝันอยากจะมี เพราะบ้านคือ วิมานของเรา เป็นที่คุ้มแดดคุ้มฝน คุ้มภัยเป็นที่พักกายพักใจ เป็นที่รวมความรัก ความอบอุ่น ของครอบครัว การที่จะมีบ้านสักหลังหนึ่ง เป็นเรื่องใหญ่ และยากเย็นมาก

แสดงความชื่นชมแก่เจ้าของบ้าน

กระผมขอแสดงความยินดีกับคุณสุดเกิดและคุณหญิงไทยที่มีบ้านหลังใหม่ สมดังตั้งใจ กระผมชื่นชมในความพยายาม ความวิริยะอุตสาหะเก็บหอมรอมริบ เป็นเวลานานของเจ้าของบ้าน ทั้งสองท่านบ้านหลังนี้มั่นคงด้วยรากฐานของความรัก ความร่วมมือ ความพากเพียรของผู้สร้าง

กล่าวอวยพร

กระผมขอตั้งจิตอธิษฐานให้บ้านหลังใหม่นี้จึงอบอุ่นไปด้วยความสุข ความรัก ความอบอุ่น ให้ร่มเงาเป็นที่พักพิงอันร่มเย็น มั่นคง และถาวรของสมาชิกในบ้าน ตลอดกาลนาน

การกล่าวตอบรับคำอวยพร

ผู้ที่ได้รับคำอวยพรในโอกาสต่างๆ ควรจะกล่าวตอบขอบคุณบุคคลและคณะบุคคลที่มาอวยพรเพื่อแสดงมารยาทอันดีงาม และน้อมรับคำอวยพร การกล่าวตอบรับคำอวยพร ผู้กล่าวต้องกล่าวให้สัมพันธ์กับคำอวยพรที่ได้รับ และไม่ควรกล่าวนานเกินไป

หลักการพูด

1. กล่าวปฏิสันถาร
2. ขอบขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติ ผู้ที่มาร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการจัดงาน
3. กล่าวขอภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง
4. เชิญชวนให้ผู้มาร่วมงานร่วมสนุกต่อไป

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรวันคล้ายวันเกิด

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านผู้เกียรติที่เคารพและลูกหลานที่รักทุกคน

ขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติมาร่วมงานและมีส่วนร่วมในการจัดงาน

กระผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูง ดีใจและภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ลูกหลานพร้อมใจกันจัดงานวันคล้ายวันเกิดให้กระผมในวันนี้ ขอขอบใจลูกๆ หลานๆ ที่รักทุกคนไว้ ณ ที่นี้ด้วย สิ่งทีกระผม ตื่นตันเป็นอย่างมาก ก็คือท่านผู้มีเกียรติที่เคารพนับถือของทุกคน มาร่วมงานและอวยพรให้กระผม กระผมขอรับพรที่ท่านให้ด้วยความยินดีและขอขอบคุณในไมตรีจิตของทุกท่าน ข้าพเจ้าจะไม่ลืมเลย

กล่าวขอภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

ถ้าหากงานวันนี้ มีสิ่งใดผิดพลาด หรือบกพร่องกระผมใคร่ขอภัยด้วย และขอเรียนเชิญทุกท่านให้อยู่ร่วมงานด้วยความสนุกสนานต่อไป ขอขอบคุณครับ

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรในงานมงคลสมรส

กล่าวปฏิสันถารกับผู้มาร่วมงาน

เรียนผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน

ขอบคุณผู้มาร่วมงานและมีส่วนร่วมในการจัดงาน

กระผมและเจ้าสาวรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน กรุณามาร่วมงานมงคลสมรสในวันนี้

กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

หากมีสิ่งใดบกพร่องกระผมและเจ้าสาวใคร่กราบขออภัย และใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ตัวอย่างการกล่าวตอบคำอวยพรขึ้นบ้านใหม่

กล่าวปฏิสันถาร

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ เพื่อนๆ พี่น้องที่รักของกระผมทุกท่าน

ขอบคุณผู้ที่ให้เกียรติมาร่วมงาน

กระผมขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้เกียรติมาร่วมงานขึ้นบ้านใหม่ และอวยพรให้กระผมและครอบครัว

กล่าวขออภัยหากมีสิ่งใดบกพร่อง

หากมีสิ่งใดบกพร่อง หรือผิดพลาด กระผมใคร่ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เชิญให้ผู้มาร่วมงานร่วมสนุกต่อไป

กระผมจะดีใจมากยิ่งขึ้น ถ้าทุกท่านจะกรุณาร่วมสนุกสนานกันต่อไป อยู่ร่วมงานนานๆ และสร้างความสนุกสนานเพื่อความสุข และความเป็นมงคลให้แก่บ้านหลังใหม่ของกระผม ขอขอบคุณครับ

ใบงานเรื่อง การกล่าวอวยพร

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 การกล่าวอวยพรวันคล้ายวันเกิดมีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 การกล่าวอวยพรวันขึ้นบ้านใหม่มีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 การกล่าวอวยพรในงานมงคลสมรสมีหลักการพูดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 การฝึกกล่าวอวยพรมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

แบบประเมินการกล่าววยพร

ลำดับที่	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	
1.	การใช้ท่าทางประกอบการพูด					
2.	การใช้เสียงและความชัดเจนของเสียง					
3.	การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร					
4.	ความเหมาะสมของเนื้อหา กับ โอกาสที่พูด					
5.	การรักษาเวลาในการพูด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน พอใช้
- 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
- 14-17 คะแนน ดี
- 10-13 คะแนน พอใช้
- 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 7

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การแต่งคำประพันธ์ได้ถูกต้องและไพเราะ จะต้องรู้จักประเภทของคำประพันธ์
แผนผังการแต่ง รู้จักการเลือกใช้ถ้อยคำ ฉันทลักษณ์ รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัย
การฝึกฝนจึงจะสามารถแต่งได้อย่างไพเราะ

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนสามารถแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพได้
2. บอกข้อบังคับของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้
3. อธิบายศิลปะการแต่งคำประพันธ์ได้
4. เลือกถ้อยคำสำนวนเพื่อใช้ในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้เหมาะสม

กับเรื่องที่กำหนด

5. แต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้

เนื้อหาสาระ

ศิลปะในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ

1. สัมผัสใน
2. เสียงวรรณยุกต์
3. จังหวะของกลอน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาเขียนต่อคำคล้องจองบนกระดาน แล้วให้นักเรียน
อภิปรายว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์ต่อการแต่งคำประพันธ์อย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูฉายแผ่นใสข้อความที่เป็นความเรียงแล้วให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นกลอนสุภาพ จากนั้นช่วยกันบอกจำนวนวรรคใน 1 บท จำนวนคำในแต่ละวรรค สัมผัสบังคับ และสัมผัสใน แล้วช่วยกันบอกว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

2. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพ แล้วช่วยกันทำใบงานที่ 1 จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

3. แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7 – 8 คน แต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 เรื่อง นกขมิ้น เพื่ออธิบายถึงศิลปะการแต่งกลอนสุภาพที่ปรากฏในบทประพันธ์

4. นักเรียนแต่งกลอนสุภาพจำนวน 2 บท โดยใช้ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพที่ได้ศึกษามา เลือกจากหัวข้อต่อไปนี้ (ทำเป็นการบ้าน)

1) การท่องเที่ยว

2) ความรัก

3) เพื่อน

4) ความฝัน

5. ครูนำผลงานของนักเรียนที่แต่งได้ถูกต้องและไพเราะมาจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปศิลปะในการแต่งกลอนสุภาพ

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นใสกลอนความเรียงที่เป็นกลอนสุภาพ
2. ใบความรู้เรื่อง ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพ
3. ใบงานที่ 1 และ 2

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 จากใบงาน

1.2 จากแบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

9-10 คะแนน ดีมาก

6-8 คะแนน ดี

3-5 คะแนน พอใช้

0-2 คะแนน ต้องปรับปรุง

แผนไศความเรียงที่เป็นกลอนสุภาพ

จงรักษาความดีที่ทำไว้อย่ายอมให้สิ่งแปลกมาแปรผันเหมือนก้อนเกลือเหลือเค็มคองนิรันดร
ความดีนั้นควรเป็นเช่นเกลือใครทำดีได้ดีไม่มีแคล้วจะพองแผ้วมีผลอย่างสิ้นเหลือจักเจริญ
กิจการทั้งวานเครือเพราะว่าเชื่อภายิตเป็นนิตย์เอย

จงรักษาความดีที่ทำไว้
เหมือนก้อนเกลือเหลือเค็มคองนิรันดร
ใครทำดีได้ดีไม่มีแคล้ว
จักเจริญกิจการทั้งวานเครือ

อย่ายอมให้สิ่งแปลกมาแปรผัน
ความดีนั้นควรเป็นเช่นเกลือ
จะพองแผ้วมีผลอย่างสิ้นเหลือ
เพราะว่าเชื่อภายิตเป็นนิตย์เอย

ใบความรู้ เรื่อง ศิลปะการแต่งกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพหรือกลอนแปดเป็นคำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่แต่งเป็นบท โดยมีบทละ 4 วรรค วรรคหนึ่งๆ จะมีคำประมาณ 6-9 คำ การแต่งกลอนสุภาพให้ไพเราะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

1. **สัมผัสใน** กลอนจะแต่งให้ไพเราะด้วยลีลากลอนต้องเพิ่มสัมผัสในวรรค มีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร ถ้ากลอนบทใดก็ตามไม่มีสัมผัสในถือว่าเป็นกลอนไร้สัมผัส

1.1 **สัมผัสสระ** ในการแต่งกลอนให้ไพเราะ กวีใช้สัมผัสสระมากกว่าสัมผัสอักษร การวางสัมผัสต้องวางให้เหมาะสมจึงจะไพเราะด้วยลีลาและจังหวะเสียงของกลอน ปัจจุบันกวีโดยทั่วไปวางสัมผัสสระเป็นที่นิยมตามแบบของสุนทรภู่ดังนี้

ถึงม้วยคินสิ้นฟ้ามหาสมุทร
แม้เกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร

ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา

พระอภัยมณี – สุนทรภู่

วรรคที่ 1 คำที่ 3,4 คือ คิน – สิ้น

วรรคที่ 2 คำที่ 5,7 คือ รัก – สมัคร

วรรคที่ 3 คำที่ 3,4 คือ ใน – ใต้

วรรคที่ 4 คำที่ 5,7 คือ พิศวาส – คลาด

1.2 **สัมผัสอักษร** ใช้อักษรตัวเดียวกันหรืออักษรที่เกิดจากฐานเดียวกันก็ได้ แต่การวางตำแหน่งไม่คงที่ บางครั้งสัมผัสติดต่อกันหลายคำในวรรคเดียวกัน ก็ทำให้คำประพันธ์มีความไพเราะดังนี้

กระแสนลวนเขี้ยวเรือเลี้ยวลุด
แต่สายชลเจียวยังวนเป็นวงไป

ดูค้อมคดขบคุ้งคองคาไหล
นี่หรือใจที่จะตรงอย่าสงกา

นิราศเมืองแกลง – สุนทรภู่

วรรคที่ 1 สัมผัสสระ คือ ลน – วน, เขี้ยว – เลี้ยว สัมผัสอักษร คือ เลี้ยว – ลุด

วรรคที่ 2 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษร คือ ค้อม – คด – ขอบ – คุ้ง – คองคา

วรรคที่ 3 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษร คือ วน – วง, เป็น – ไป

วรรคที่ 4 สัมผัสสระ คือ ตรง – สง สัมผัสอักษร คือ ใจ – จะ

1.3 **สัมผัสสระและสัมผัสอักษรในวรรคเดียวกัน** จะทำให้ลีลากลอนไพเราะ เมื่อผู้อ่านอ่านออกเสียงจะสะดวกและรื่นไหล ไพเราะ

ยามวิโยค โศกเศร้าเปล่าเปลี่ยว
จนสายถือที่พระหัตถ์ก็พลัดลง

ดังมาเดิยลิว โลกตะลึงหลง
จึงค่อยคงคืนสมประดีดาล

อิเหนา – พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

วรรคที่ 1 สัมผัสสระ คือ โยก – โศก, เศร้า – เป่า สัมผัสอักษร คือ ยาม – โยก,
เป่า – เปี้ยว

วรรคที่ 2 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษรคือ คัง – เดียว, ลิว – โลด – ตะลึง – หลง

วรรคที่ 3 สัมผัสสระ คือ หัดด์ – พลัด สัมผัสอักษร คือ พระ – พลัด, ถือ – ที่

วรรคที่ 4 สัมผัสสระไม่มี สัมผัสอักษรคือ ค่อย – คง – คิ่น, คี – ดาล

2. เสียงวรรณยุกต์ทำยวรรคของกลอน แต่เดิมกวีแต่งกลอนไว้สำหรับร้องเป็นทำนอง
เข้ากับดนตรี ดังนั้นเสียงของคำทำยกลอนจะเป็นเสียงอะไรก็ได้ เพราะสามารถเข้ากับดนตรีได้ ต่อมา
กวีแต่งกลอนไว้สำหรับอ่าน ถ้าเสียงทำยวรรคของกลอนเป็นเสียงอะไรก็ได้ จะทำให้การอ่านทำนอง
เสนาะไม่ไพเราะ ดังนั้นกวีจึงนิยมแต่งกลอนโดยคำนึงถึงเสียงวรรณยุกต์ทำยวรรคและถือปฏิบัติต่อกัน
กันมาดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคระดับ ใช้เสียงสามัญถึงจัตวา ไม่นิยมเสียงสามัญ เพราะอ่านแล้ว
ไม่ไพเราะ

- คำสุดท้ายของวรรครับ นิยมใช้เสียงจัตวา ใช้เสียงเอกและโทได้ แต่ห้ามใช้เสียง
สามัญและเสียงตรี

- คำสุดท้ายของวรรครองและวรรคส่ง นิยมใช้เสียงสามัญและตรี ห้ามใช้เสียงเอก
โท จัตวา

ตัวอย่าง

นอนเถิดหนายาหยาพิชี่จะกล่อม	งามละม่อมมีงษ์ญอย่าหวันไหว
คิริรอบขอบเคียงเหมือนเวียงชัย	อยู่ร่วมไม้เหมือนปราสาทราชวัง
	นिरาคอิเหนา - สุนทรภู่

เสียงคำทำยวรรคที่ 1 เสียงเอก เสียงคำสุดท้ายวรรคที่ 2 เสียงจัตวา

เสียงคำทำยวรรคที่ 3 เสียงสามัญ เสียงคำทำยวรรคที่ 4 เสียงสามัญ

3. จังหวะของกลอน มีส่วนสำคัญในการแต่งกลอนให้ไพเราะ ถ้าวางจังหวะได้
เหมาะสม กลอนวรรคหนึ่งๆ จะมีช่วงจังหวะอยู่ 3 ช่วง แบ่งเป็นกลุ่มคำได้ 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มอาจมี
จำนวนคำไม่เท่ากัน ช่วงจังหวะคำถ้ารู้จักใช้อาจเป็นหลักหรือกฎเกณฑ์ได้ว่า แต่ละคำจะมีที่ทางของ
มัน ไม่สามารถแยกคำได้ เช่น

ทั้งรูปงาม / ทรามประโลม / โลมแจลัม	ขอให้แก้ม / สองข้าง / อย่างเกสร
ทั้งเนื้อหอม / พร้อมลิ้น / กลิ่นขจร	คนแสนงอน / ให้มาง้อ / มาขอชิม

นिरาสเมืองเพชร – สุนทรภู่

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง อ่านกลอนสุภาพต่อไปนี้แล้วอธิบายศิลปะการแต่งตามหัวข้อที่กำหนด

บัดเดี้ยวตั้งห่างเห่งวังเวงแว่ว
เห็นโยคีจี่รุ่งพุ่งออกมา
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
ประกองพาจั้นไปจนบนบรรพต
มันแสนสุดลึกล้ำเหนือกำหนด
ก็ไม่คาดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

พระอภัยมณี – สุนทรภู่

1. บทที่ 1 สัมผัสบังคับคือ.....
สัมผัสสระคือ.....
สัมผัสอักษรคือ.....
2. บทที่ 2 สัมผัสบังคับคือ.....
สัมผัสสระคือ.....
สัมผัสพยัญชนะคือ.....
สัมผัสระหว่างบทคือ.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง อ่านกลอนสุภาพต่อไปนี้ แล้วอธิบายศิลปะการแต่งตามหัวข้อที่กำหนด

นกขมิ้น

¹ “เขาคลอขลุ่ยครวญเสียงเพียงแผ่วผิว
โอดสะอื้นอ้อยอิ่งทิ้งทำนอง

² ใ้อ่ดอกเอ๋ยเจ้าดอกขจร
คำลงแล้วแนวพนาและฟ้าไกล

³ แล้วหวนเสียงเรียงนิ้วขึ้นหวิวหวีด
ถึกระชั้นสั่นกระซอกใจจากจร

⁴ ใ้อ่ใจเอ๋ยอ้างว้างวังเวงนัก
เพิ่มแต่พิศพิศหวังยังย้ายิน

⁵ ข้ำเคยฝันถึงฟ้ากว้างกว่ากว้าง
ถึงซ้อเอื้องเหลืองระย้าคาคบไม้

⁶ ู้อรสแรงแห่งทุกข์และสุขสิ้น
จิบน้ำใจจนทั่วเจียนมัวเมา

⁷ เขาเคลียนิ้วเนินนุ่มเสียงทุ่มพร่า
เจ้าขมิ้นเหลืองอ่อนนอนเดียวดาย

⁸ เสียงฉับฉิ่งหรีงรับซบเร่ง
เขาเปือนนิ้วผิวแผ่วแล้วราลง

⁹ เจ้าดอกเอ๋ยดอกขจรอวรณ์ถวิล
เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าแห้วใจ

ชะลอนิ้วพลิวผ่านจากมานหมอง
เป็นคำพร้องพริ้งพรายระบายใจ

นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
เจ้านอนได้ทุกเดือนท่าไม่อาทร

เร่อดีตคาลฝันบรร โถมหลอน
ระเรื่อร่อนเร่มาเป็นอาจฉิน

ไร้แหล่งพักหลักพิ้นจะผันผิน
ระคำวคิน โดยอนาถแทบขาดใจ

ฝันถึงปางทับเปลี่ยวเรียวน้ำไหล
ในแนวไพรนีกเหมือนเป็นเพื่อนเนา

บนแผ่นดินแผ่นดินเดียวเปลี่ยวและเหงา
ไร้ร่มเงารังเลือนและเพื่อนตาย

เหมือนหวนหาโหยให้น้ำใจหาย
จะเหน้อยหน้าหนาวน้ำค้างที่กลางดง

จะพรากเพลงเพื่อนยินสิ้นเสียงส่ง
เสียงนั้นคงเน้นครางอย่างห้วงโย

นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
ตอบไม่ได้ดอกหนาข้าคนจร”

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

1. การใช้คำสัมผัสใน (ยกตัวอย่าง 2 บท)

1.1 สัมผัสสระ.....

.....

1.2 สัมผัสอักษร.....

.....

2. เสียงวรรณยุกต์ทำวรรค (ยกตัวอย่าง 2 บท)

บทที่

วรรคดับ.....

วรรครีบ.....

วรรครอง.....

วรรคส่ง.....

บทที่

วรรคดับ.....

วรรครีบ.....

วรรครอง.....

วรรคส่ง.....

3. จังหวะของกลอน (ยกตัวอย่าง 2 บท โดยใช้เครื่องหมาย / แทนการแบ่งจังหวะ)

บทที่

.....

.....

บทที่

.....

.....

.....

แบบประเมินการแต่งกลอนสุภาพ

ลำดับที่	รายการ	คะแนน				รวมคะแนน
		4	3	2	1	
1.	การใช้ถ้อยคำเหมาะสม ไพเราะ					
2.	มีสัมผัสสระเป็นสัมผัสบังคับ					
3.	มีสัมผัสใน					
4.	ใช้คำแบ่งจังหวะได้เหมาะสม					
5.	เสียงวรรณยุกต์ทำวรรคถูกต้อง					

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

4 คะแนน ดีมาก

3 คะแนน ดี

2 คะแนน พอใช้

1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

18-20 คะแนน ดีมาก

14-17 คะแนน ดี

10-13 คะแนน พอใช้

0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 8

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง โคลง โลกนิติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

โคลง โลกนิติเป็นหนังสือรวมสุภาษิตเก่าแก่ที่มีความไพเราะในด้านวรรณศิลป์ โดยใช้โวหารเปรียบเทียบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีคุณค่าทางศีลธรรมที่เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องย่อและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
2. บอกที่มาของเรื่อง ได้
3. อธิบายลักษณะคำประพันธ์ได้
4. อธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่องได้
5. สรุปใจความสำคัญของโคลงแต่ละบทได้
6. บอกข้อคิดจากเรื่องได้
7. บอกประโยชน์จากเรื่องได้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติผู้แต่ง
2. ที่มาของเรื่อง
3. ลักษณะคำประพันธ์
4. เนื้อเรื่องย่อ
5. คุณค่าของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพรายละเอียดต่าง ๆ ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าวัดนี้มีความสำคัญอย่างไร ใครเคยไปมาบ้าง และเคยอ่าน โคลง โลกนิติที่จารึกไว้ในวัดนี้หรือไม่

ชั้นสอน

1. นักเรียนศึกษาประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และลักษณะคำประพันธ์ เรื่อง โคลงโลกนิติ จากเอกสารประกอบการเรียนการสอน
2. นักเรียนทำใบงานที่ 1 เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และลักษณะคำประพันธ์ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
3. ครูฉายแผ่นใสแผนภูมิโคลงสี่สุภาพแล้วให้นักเรียนอธิบายลักษณะของโคลงครูอธิบายสรุปให้ถูกต้องยิ่งขึ้น
4. นักเรียนศึกษาคำศัพท์จากเนื้อหาของโคลงโลกนิติ แล้วทำใบงานที่ 2 จากนั้นร่วมกันเฉลยคำตอบ

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน สรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติ ดังนี้

☞ กลุ่มที่ 1 เริ่มตั้งแต่

อัญชยชมบรมนเรศรเรื่อง รามวงศ์

จนถึง

ผลเคื่อเมื่อสุกไซรั มีพรรณ

☞ กลุ่มที่ 2 เริ่มตั้งแต่

ขนุนสุกส้างแห่ง สาขา

จนถึง

นาคีมีพิชเพียง สุริโย

☞ กลุ่มที่ 3 เริ่มตั้งแต่

ความรู้ผู้ปราชญ์นั้น รักเรียน

จนถึง

รู้่น้อยว่ามากรู้ เริงใจ

☞ กลุ่มที่ 4 เริ่มตั้งแต่

เสียดินสงวนศักดิ์ไว้ วงศ์หงส์

จนถึง

แม่นมีความรู้คั่ง สัพพัญญู

☞ กลุ่มที่ 5 เริ่มตั้งแต่

เจ็ดวันเว็นตีศช้อม คนตรี

จนถึง

ราชาธิราชน้อม ในสัจย์

☞ กลุ่มที่ 6 เริ่มตั้งแต่

คนโคละพ้อทั้ง

มารดา

จนถึง

อย่าเอี่ยมเค็ดดอกฟ้า

มาถนอม

☞ กลุ่มที่ 7 เริ่มตั้งแต่

ถึงจนทนสู้กัด

กินเกลือ

จนถึง

อ่อนหวานมานมิตรล้น

เหลือหลาย

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูสรุปเพิ่มเติมให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าของเรื่องและประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องแล้วทำใบงานที่ 3 เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพรายละเอียดต่างๆ ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
2. เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง “โคลงโลกนิติ”
3. ใบงานที่ 1-3

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับโคลงโลกนิติอย่างไร

.....

2. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) อย่างไร

.....

3. โคลงโลกนิติมีมาตั้งแต่สมัยใด

.....

4. สุภาษิตในโคลงโลกนิติได้มาจากคัมภีร์อะไร

.....

5. แต่เดิม โคลงโลกนิติจารึกไว้ที่ใด

.....

6. ปัจจุบัน โคลงโลกนิติจารึกอยู่ที่ไหน

.....

7. จุดประสงค์ในการแต่ง โคลงโลกนิติเพื่ออะไร

.....

8. โคลงโลกนิติแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

.....

9. “โลกนิติ” อ่านว่าอย่างไร แปลว่าอะไร

.....

10. “อัญชยม” แปลว่าอะไร

.....

“รามวงศ์” แปลว่าอะไร

.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง จงบอกความหมายของคำศัพท์ ต่อไปนี้

กรรโลง =	เว็ย =
สุภสิต =	กรรณ =
ใบพ้อ =	กฤษณา =
ชาด =	สารุชน =
จวัก =	คณู =
สัพปุรุษ =	ลิจิต =
อุทก =	จันทม์ =
จัมบก =	คณนา =
มยุร =	สัพพัญญ =
เธียร =	ทุพล =
มล้าง =	โฉค =
ภาณูมาศ =	อาตม์ =
บงกช =	เสาวคนธ์ =
นเรศร์ =	เอมโอช =
มัลย์ =	เพ็ยง =
ทรรชน =	ทุรรชน =

ใบงานที่ 3

คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านโคลงโลกนิติต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

1.	เพื่อนกินสินทรัพย์แล้ว
หาง่ายหลายหมื่นมี
เพื่อนตายถ่ายแทนชี-
หายากฝากผีไว้	แห่งนี้
มากได้
วาอาตม์
ยากแท้จักหา
ตรงกับสุภาษิต.....		
2.	ถึงจนทนสู้กัด
อย่าเที่ยวแลเนื้อเถื่อ
อดอยากเยี่ยงอย่างเสื่อ
ไซ้ก็เสาะใส่ท้อง	กินเกลือ
พวกพ้อง
สงวนศักดิ์
จับเนื้อกินเอง
ตรงกับสุภาษิต.....		
3.	ก้านบัวออกลิคต้น
มรรยาทต่อสันดาน
โฉดฉลาดเพราะคำขาน
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ	ชลธาร
ชาติเชื้อ
ควรทราบ
บอกร้ายแสดงดิน
ตรงกับสุภาษิต.....		
4.	ทำบุญบุญแต่งให้
คือตั้งเงาตามตน
ผู้ทำสิ่งอกุศล
ดุจจักรเกวียนเวียนแล้	เห็นผล
ติดแท้
กรรมติด ตามนา
ไล่ดื้อนดินโค
ตรงกับสุภาษิต.....		
5.	ขุ่นสุกส้างแห่ง
ภายนอกเห็นหนามหนา
ภายในย่อมรสา
สารุชนั่นแล้	สาขา
หน่นแท้
เอมโอช
เลิศด้วยดวงใจ
ตรงกับสุภาษิต.....		

6. รู้น้อยกว่ามารู้ เริงใจ
 กลกบเกิดอยู่ใน สระจ้อย
 ไปเห็นชลไศล กลางสมุทร
 ชมว่าน้ำบ่อน้อย มากล้ำลึกเหลือ
 ตรงกับสุภาษิต.....
7. เบิกทรัพย์วันละบาทซื้อ มังสา
 นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไปฮ้วน
 สองสามสิ้นนายมา กำกับ กั้นแฮ
 บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสื่อตาย
 ตรงกับสุภาษิต.....
8. เจ็ดวันเว้นคิดซ่อม คนตรี
 อักขระห้าวันหนี เน้นช้า
 สามวันจากนารี เป็นอื่น
 วันหนึ่งเว้นล้างหน้า อับเศร้าศรีหมอง
 ตรงกับสุภาษิต.....

ใบความรู้ที่ 2 เรื่องสำนวนไทย

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกัน โดยมีความหมายเป็นนัย ก็นความหมายกว้างลึกซึ้ง ซึ่ง สำนวนไทยเกิดมาพร้อมกับคนไทย ด้วยเหตุที่คนไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน ชอบพูดจาด้วยถ้อยคำที่สัมผัสคล้องจองกัน ดังนั้นสำนวนไทยจึงเกิดในภาษาพูดก่อนภาษาเขียน

ประเภทของสำนวนไทย

1. สุภาษิต หมายถึง คำพูดที่กล่าวดีเป็นคตินำปฏิบัติตาม เพราะในถ้อยคำของสุภาษิตจะแสดงหลักความจริง แนะนำสั่งสอน เตือนสติให้คิด แนะนำให้ใช้วิจารณ์ญาณ สุภาษิตไทยส่วนใหญ่มีได้จากหลักธรรมทางพุทธศาสนา หลักคุณธรรม และหลักการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องของคนไทย เช่น

- กงกำกงเกวียน	หมายถึง	กรรมสนองกรรม ทำแก่เขาอย่างไรก็มีผู้ทำกับเราอย่างนั้น
- ก่อแล้วต้องสาน	หมายถึง	เริ่มทำอะไรแล้วต้องทำต่อให้เสร็จ
- น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า	หมายถึง	ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเกื้อกูลอาศัยกันและกัน
- เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด	หมายถึง	ประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัย
- ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน	หมายถึง	เราต้องช่วยเหลือตัวเอง
- คลื่นใต้น้ำ	หมายถึง	เหตุการณ์ที่กรุ่นอยู่ภายใน ภายนอกดูเหมือนสงบเรียบร้อย
- จับเสือมือเปล่า	หมายถึง	แสวงหาประโยชน์โดยตนเองไม่ต้องลงทุน

2. คำพังเพย หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวแสดงความจริง แสดงความคิดเห็นหรือแสดงสถานการณ์ไว้เป็นกลาง ๆ เพื่อให้นำไปใช้ประกอบการพูดหรือการเขียนให้เข้ากับเรื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อให้ถ้อยคำที่กล่าวได้ความหมายลึกซึ้ง และได้ความที่เด่นชัดยิ่งขึ้น คำพังเพยส่วนมากจะมีลักษณะเป็นข้อคิด ข้อเตือนใจ เช่น

- กินบนเรือนขีรคบนหลังคา	หมายถึง	เนรคุณ ลักลอบได้ลูกสาวผู้มีพระคุณ เป็นภรรยา
- กินปูนร้อนท้อง	หมายถึง	ทำอาการมีพิรุณขึ้นเอง
- คลื่นกระทบฝั่ง	หมายถึง	เรื่องราวที่ครึกโครมมาแล้วกลับเงียบ หายไป
- จับงูข้างหาง	หมายถึง	ทำสิ่งที่เสี่ยงต่ออันตราย
- ดินพอกหางหมู	หมายถึง	ปล่อยงานค้างค้ำไว้เรื่อยๆ จนทำไม่ทัน
- น้ำซึมบ่อทราย	หมายถึง	หาได้มาเรื่อยๆ
- ปลาติดหลังแห	หมายถึง	พลอยได้รับเคราะห์กรรมร่วมกับผู้อื่น
- ได้ทีจี๋แพะไล่	หมายถึง	ซ้ำเติมเมื่อผู้อื่นเพลี่ยงพล้ำลง
- เสียกำได้กอบ	หมายถึง	เสียส่วนน้อยไปก่อนแล้วจะได้ ส่วนมากมาภายหลัง

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

อัญชยมบรมนเรศร์เรือง	รามวงศ์
พระผ่านแผ่นดินไพททรวง	สี่บให้
แสวงยั้งสิ่งสัดบองค์	โอวาท
หวังประชาชนให้	อ่านแจ้งคำโคลง

จนถึง.....

ผลเคื่อเมื่อสุกไซ้	มีพรรณ
ภายนอกแดงคูฉัน	ชาคบาย
ภายในยอมแมลงวัน	หนอนบ่อน
คุดตั้งคนใจร้าย	นอกนั้นดูงาม

เอกสารหมายเลข 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

ขนุนสุกส้างแห้ง	สาขา
ภายนอกเห็นหนามหนา	หนั่นแท้
ภายในย่อมรสา	เอมโอส
สาธุชนนั่นแล	เลิศด้วยดวงใจ

จนถึง.....

นาคีมียพิษเพียง	สุริโย
เลียบท่าเคโซ	เข้มช้า
พิษน้อยหยิ่งโยโส	แมลงป่อง
ชูแต่หางเองอ้า	อวดอ้างฤทธิ

เอกสารหมายเลข 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

ความรู้ผู้ปราชญ์นั้น	รักเรียน
ฝนทิ้งท่าแจ่มเพียร	ฝ่ายหน้า
คนเกียจเกลียดหน้ายเวียน	วนจิต
กลอุทกในตะกร้า	เปี่ยมล้นธานี

จนถึง.....

รู้น้อยกว่ามารู้	เรใจ
กลกบเกิดอยู่ใน	สระจ้อย
ไปเห็นขลุ่ไกล	กลางสมุทร
ชมว่าน้ำบ่อน้อย	มากล้าลึกเหลือ

เอกสารหมายเลข 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

เสียดินสงวนศักดิ์ไว้	วงศ์หงส์
เสียดักดิ์ผู้ประสงค์	สิ่งรู้
เสียดูเร้งดำรง	ความสัตย์ ไฉนา
เสียดัตย์อย่าเสียดู	ชีพม้วยมรณา

จนถึง.....

แม้มีความรู้ดั่ง	สัตพัญญู
ผิบบีคนชู	หอนขึ้น
หัวแหวนค่าเมืองตรู	ตาโลก
ทองบรองรับพื้น	หอนแก้วมึศรี

เอกสารหมายเลข 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

เจ็ดวันเว้นติดซ่อม	คนตรี
อีกพระห้าวันหนี	เน้นซ้ำ
สามวันจากนารี	เป็นอื่น
วันหนึ่งเว้นล้างหน้า	อับเศร้าศรีหมอง

จนถึง.....

ราชาธิราชน้อม	ในสัจย์
อำมาตย์เป็นบรรทัด	ถ่องแท้
ฝูงราษฎรอยู่ศรีสวัสดิ์	ทุกเมื่อ
เมืองคังนี้เลิศแล	ไพร่ฟ้าเปรมปรีดิ์

เอกสารหมายเลข 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

คนโคละพ้อทั้ง	มารดา
อันทุพลชรา -	ภาพแล้ว
ขับไล่ไปมีปรา -	นิเนตร
คนคั่งนี้ฤาแล้ว	กลาดพันภัยอัน

จนถึง.....

อย่าเอื้อมเค็ดดอกฟ้า	มาถนอม
สูงศุดมือมักตรอม	อกใช้
เค็ดแต่ดอกพะยอม	ยามชาก ชมนา
สูงก็สอยด้วยไม้	อาจเอื้อมเอาถึง

เอกสารหมายเลข 7

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโคลงโลกนิติแต่ละบท ดังนี้

ถึงจนทนสู้กัด
อย่าเที่ยวเล่นเนื้อเถื่อ
อดอยากเข็ญอย่างเสื่อ
โซ่ก็เสาะใส่ห้อง

กินเกลือ
พวกพ้อง
สงวนศักดิ์
จับเนื้อกินเอง

จนถึง.....

อ่อนหวานมานมิตรล้น
หยาบบมีเกลอกราบ
ดุจดวงศศิฉาย
สุริยส่องดาราไว้

เหลือหลาย
เกลื่อนไถ่
ดาวดาษ ประดับนา
เพื่อร้อนแรงแสง

ใบงานที่ 1

ตอนที่1 คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับ โคลง โลกนิตีอย่างไร

.....

2. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร เกี่ยวข้องกับเจ้าพระยาพระคลังหนอย่างไร

.....

3. โคลง โลกนิตีมีมาตั้งแต่สมัยใด

.....

4. สุภานิตในโคลง โลกนิตีได้มาจากคัมภีร์อะไร

.....

5. โคลง โลกนิตีจารึกไว้ที่ใด

.....

6. ปัจจุบัน โคลง โลกนิตีจารึกอยู่ที่ไหน

.....

7. จุดประสงค์ในการแต่ง โคลง โลกนิตีเพื่ออะไร

.....

8. โคลง โลกนิตีแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

.....

9. โลกนิตี อ่านว่าอย่างไร แปลว่าอะไร

.....

10. “อัญชยม” แปลว่าอะไร

.....

11. “รามวงศ์” แปลว่าอะไร

.....

12. “สายดิ่งทิ้งทอคมา หยั่งได้” คำว่า “สายดิ่ง” มีลักษณะอย่างไร

.....

13. “พญคนมักโกรธด้วยไมตรี” หมายความว่าอย่างไร

14. “เลียบท่าเตโช แซ่ม้า” เป็นกิริยาของสัตว์ชนิดใด

15. “เสี้ยกศีลู่ประสงค์ ลิ่งรู้” ข้อความนี้ตรงกับสุภาษิตใด

ตอนที่ 2 จงถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ไม้ค้อมมีลูกน้อม นวยงาม
 คือสัปบุรุษสอนตาม ง่ายแท้
 ไม้ผู้ตั้งคนทรม สอนยาก
 ดัดก็หักแหลกแล้ว หอนรื้อโดยตาม

2. ตีนงูงูไชร้หาก เห็นกัน
 นมไก่ไก่สำคัญ ไก่อู้
 หมู้โจรต่อโจรหัน เห็นเล่ห์ กันนา
 เชิงปราชญ์ฉลาดกล่าวผู้ ปราชญ์รู้เชิงกัน

3. คนใดคนหนึ่งผู้ ใจฉกรรจ์
 เคียดฆ่าคนอนันต์ หนักแท้
 ไปป่านบุรุษอัน ผจญจิต เองนา
 เชิรท่านเียนขอแล้ว ว่าผู้มีชัย

4. โศกวายเป็นอาลัยได้ เขาหนังก
 เป็นสิ่งเป็นอันยัง อยู่ไซ้
 คนดีคับสูญสัง- ขาร่าง
 เป็นชื่อเป็นเสียงได้ แตร้ายกับดี

5. ขนุนสุกส้างแห่ง สาขา
 ภายนอกเห็นหนามหนา หนั้นแท้
 ภายในย่อมรส เอมไอช
 สาธุชนนั้นแล เลิศด้วยดวงใจ

6. รู้น้อยกว่ามากรู้ เริงใจ
 กลกบเกิดอยู่ใน สระจ้อย
 ไปเห็นชลไกล กลางสมุทร
 ชมว่าน้ำบ่อน้อย มากล้ำลึกเหลือ

7. เบิกทรัพย์วันละบาทชื่อ มังสา
 นายหนึ่งเลี้ยงพยัคฆา ไปอ้วน
 สองสามสี่นายมา กำกับ กันแฮ
 บังทรัพย์สี่ส่วนถ้วน บาทสิ้นเสื่อตาย

8.	เจ็ดวันเว้นติดซ่อม	คนตรี
	อักขระห้าวันหนี	เน้นซ้ำ
	สามวันจากนารี	เป็นอื่น
	วันหนึ่งเว้นล้างหน้า	อันเศร้าศรีหมอง

.....

.....

.....

ใบงานที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านโคลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

1.	เกิดมาหน้าทีนั้น	คิดตัว
	ชีพอยู่ขังยืมหัว	อย่าท้อ
	สิ่งเดียวที่ควรกลัว	คือบาป
	ทำถูกถึงโลกท้อ	อย่าได้หวังไหว

ตรงกับสุภาษิต.....

ความหมาย

.....

.....

2.	นงคราญองค์เอกแก้ว	กระษัตริย์
	มานมมนัสกตเวที	ยิ่งล้ำ
	เกรงพระราชสามี	มลายพระชนม์เฮย
	จับคเชนทรเช่นค้ำ	สะอึกผู้คัสกร

ตรงกับสุภาษิต.....

ความหมาย

.....

.....

3.	พันท้ายตกประหม่าสิ้น	สติคิด
	โดคจากเรือทูลอุทิศ	โทษร้อง
	พันท้ายนรสิงห์ผิด	บทฆ่า เสียดเทอญ
	หัวกับโขนเรือต้อง	คู่แข่งท่าศาล

ตรงกับสุภาษิต.....

ความหมาย

.....

.....

4.	ชายหาญเห็นได้เมื่อ	สงคราม นั้นเนอ
	ความซื่อสัตย์ถนัดยาม	สงหนี่
	เห็นมิตรคิดเห็นความ	จริงเมื่อ ทุกข์แถ
	เมียสัตย์ซัดซื่อซี้	เมื่อไซไรลัน

ตรงกับสุภาษิต.....

ความหมาย

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 9

รายวิชา ภาษาไทย
เรื่อง การย่อความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การย่อความเป็นการเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่างๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่แต่เพียงย่อๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีสาระถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ ในการศึกษาหาความรู้ไม่ว่าจะเป็นจากการอ่านหรือการฟัง ผู้ศึกษาจำเป็นต้องรู้วิธีการเก็บใจความและย่อความเรื่องต่างๆ ให้ได้ความครบถ้วน ชัดเจน และถูกต้องตามรูปแบบจึงจะเป็นการช่วยในด้านความคิดและความจำ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการย่อความ

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความได้
2. ระบุรูปแบบการย่อความประเภทต่างๆ ได้
3. อธิบายหลักการย่อความได้
4. เขียนย่อความประเภทต่างๆ ได้

เนื้อหาสาระ

1. ความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความ
2. รูปแบบการย่อความ
3. หลักการย่อความ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า ถ้าเราต้องการเขียนข้อความที่อ่านหรือฟังให้กระชับ และได้ใจความตามเนื้อความที่อ่าน ควรทำอย่างไร แล้วนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าการย่อความมีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

2. แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง การขอความ จากนั้นช่วยกันสรุปสาระสำคัญแล้วจดบันทึกไว้

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาตัวอย่างการขอความ แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ตัวอย่างการขอความนี้เป็นตัวอย่างที่ดีหรือไม่
- 2) ข้อความที่ขอแล้วมีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่

4. ครูซักถามเนื้อหาเรื่องการขอความ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนขั้นตอนและหลักการขอความจากที่ได้ศึกษาจากใบความรู้ว่ามีรายละเอียดอย่างไร

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกขอความตามหัวข้อที่กำหนดให้ในใบงาน จากนั้นออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้น

6. ให้นักเรียนอ่านงานเขียนประเภทใดก็ได้ 1 เรื่อง แล้วขอความตามรูปแบบและหลักการขอความส่งเป็นรายบุคคล โดยส่งงานเขียนที่นำมาขอด้วย
ขั้นสรุป

ครูฉายแผ่นใสหลักการขอความให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่าถูกต้องหรือไม่

สื่อการเรียนรู้

1. ตัวอย่างการขอความ
2. ใบความรู้เรื่อง การขอความ
3. ใบงาน
4. แผ่นใส

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- 1.1 จากใบงาน
- 1.2 จากผลงานการขอความ

2. เกณฑ์การวัดผล

2.1 จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.2 จากแบบประเมินการย่อความ

19-24 คะแนน ดีมาก

13-18 คะแนน ดี

7-12 คะแนน พอใช้

1-6 คะแนน ปรับปรุง

ใบความรู้เรื่อง การย่อความ

การย่อความ คือ การเก็บใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่านหรือฟังแล้วนำมาเขียนเรียงใหม่เพียงย่อๆ แต่ได้ใจความสมบูรณ์ รวดเร็ว และนำไปใช้ประโยชน์ได้

หลักการย่อความ

1. อ่านเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจอย่างน้อย 2 เที่ยว เมื่ออ่านเที่ยวแรกจบลงให้อ่านในใจว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไรและมีผลอย่างไร เมื่ออ่านเที่ยวต่อไปให้พิจารณาว่าอะไรคือสาระสำคัญ อะไรเป็นใจความประกอบ หรืออะไรเป็นเพียงส่วนเสริมเท่านั้น
2. ตัวส่วนประกอบออกไป ให้คงไว้แต่สาระสำคัญแล้วสรุปเป็นข้อความใหม่ ด้วยสำนวนของเราเอง โดยทำที่ละย่อหน้า
3. นำสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้าจากข้อ 2 มาเขียนเรียบเรียงให้เนื้อความเชื่อมต่อกันสัมพันธ์กันตามลำดับเป็นเนื้อเรื่องเดียวกันโดยใช้คำสันธานเชื่อม
4. อ่านทบทวนข้อความที่ย่อแล้วอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบว่าสิ่งที่ย่อแล้วหรือสรุปนั้นมีเนื้อความตรงกับเรื่องเดิม และครบถ้วนหรือไม่
5. ใจความที่ย่อแล้วจะมีสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น ถ้าข้อความที่ย่อมีราชาศัพท์ให้คงราชาศัพท์ไว้ ถ้าย่อบทร้อยกรองให้ย่อความออกมาเป็นร้อยแก้ว และไม่ควรใช้อักษรย่อที่ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

รูปแบบของย่อความ

1. ย่อเรื่องประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ ความเรียง นิทาน นิยาย คำนาน บทความ สารคดี ประวัติ ฯลฯ ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง ถ้าเรื่องเดิมไม่มีชื่อเรื่องต้องตั้งชื่อเรื่องด้วย เช่น

<p>ย่อนิทานเรื่อง.....ของ.....</p> <p>จาก.....ความว่า.....</p>
--

2. ย่อเรื่องประเภทบทร้อยกรอง ได้แก่ วรรณคดี นิทาน ดอกสร้อย ลักวาและบทร้อยกรองต่างๆ ไป ต้องบอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง ถ้าบทร้อยกรองนั้นไม่มีชื่อเรื่องให้ตั้งชื่อด้วย เช่น

<p>ย่อกลอนบทละครเรื่อง.....ของ.....</p> <p>จาก.....ความว่า.....</p>

3. ย่อเรื่องที่เป็นประกาศ แจ้งความ แลงการณ์ ระเบียบ คำสั่ง กำหนดการ ต้องบอก
ประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง วันที่ เช่น

ย่อประกาศเรื่อง.....ของ.....
ลงวันที่.....ความว่า.....

4. ย่อจดหมาย สาส์น หนังสือราชการ ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

หนังสือราชการฉบับที่.....ของ.....ถึง.....
ลงวันที่.....ความว่า.....

5. ย่อรายงาน คำปราศรัย สุนทรพจน์ ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อสุนทรพจน์ของ.....แสดงแก่.....
เนื่องใน.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

6. ย่อคำสอน คำบรรยาย ปาฐกถา ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อปาฐกถาของ.....เรื่อง.....
แสดงแก่.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

7. ย่อโอวาท เทศนา พระบรมราโชวาท ให้วางรูปแบบนำข้อความที่ย่อ ดังตัวอย่าง

ย่อพระบรมราโชวาทใน.....พระราชทานแก่.....
ในโอกาส.....สถานที่.....วันที่.....
ความว่า.....

ตัวอย่างการย่อความ

สังคมจะดำรงความเป็นสังคมอยู่ได้ คนในสังคมจะยังร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันอยู่ได้ หรือสังคมจะเกิดสันติสุขแท้จริงได้ ก็เพราะอาศัยความเสียสละเป็นพื้นฐานสำคัญ ไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมใหญ่หรือสังคมย่อยขนาดครอบครัว ย่อมอาศัยความเสียสละทั้งสิ้น ความเสียสละเป็นคุณธรรมเครื่องยึดโยงน้ำใจไมตรีระหว่างพี่น้อง ระหว่างมิตรกับมิตร ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ระหว่างสามีกับภรรยา ระหว่างชุมชนกับชุมชน ความเสียสละขยายขอบเขตออกไปมากเพียงใด ความสงบสุขความมั่นคงย่อมแผ่ไพศาลขยายขอบเขตออกไปเพียงนั้น ขาดความเสียสละแล้ว สันติสุขย่อมถูกทำลายลงโดยลำดับ ความทุกข์ลำเค็ญจะเกิดขึ้นมาแทนที่ ความเสียสละจึงเป็นหลักคุณธรรมดำรงสังคมไทยโดยแท้ สังคมที่มีสมาชิกในสังคมนั้นเป็นผู้เสียสละเป็นนักเสียสละอยู่ย่อมเป็นสังคมที่ไม่ขาดความร่วมมือ ไม่แล้งน้ำใจ และเป็นสังคมที่ไว้วางใจ ใ้วางกันได้โดยไม่ต้องมีวัตถุหรือทรัพย์สินมาเป็นเครื่องมือต่อรองเป็นหลักสำคัญ แต่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยน้ำใจ

ความเสียสละเป็นความเสียสละอย่างเดียวที่มีคุณค่าและไม่เสียหาย แต่เป็นความเสียสละที่มีคุณประโยชน์ ความคืออยู่ในตัวและมีผลดีเมื่อปฏิบัติ เป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจากกันด้วยไมตรี ใฝ่ประโยชน์แก่กันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลไม่ถ้อยศถืออย่าง ด้วยความมานะถือตัว สามารถลดความเห็นแก่ตัวลงได้ ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

คุณค่าของความเสียสละ, หลักธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม: พระราชวิสุทธิโมลี

ข้อความที่ย่อแล้ว

ย่อความเรื่อง คุณค่าของความเสียสละ ของพระราชวิสุทธิโมลี จากหลักธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม ความว่า สังคมจะดำรงความเป็นสังคมอยู่ได้ คนในสังคมจะต้องมีความเสียสละเป็นพื้นฐานสำคัญ ความเสียสละเป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจากกันด้วยไมตรี ไม่ถ้อยศ ถดความเห็นแก่ตัวลงได้ หากขาดความเสียสละแล้วสันติสุขย่อมถูกทำลายลงโดยลำดับ ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

แผ่นใสสรุปหลักการย่อความ

จงสรุปหลักการย่อความต่อไปนี้ว่าถูกต้องหรือไม่

1. เขียนคำขึ้นต้นการย่อความ ตามรูปแบบและประเภทของเรื่องที่ย่อ
2. อ่านเรื่องที่จะย่อโดยคร่าว ๆ เพียงครั้งเดียว
3. ศึกษาศัพท์ คำนวน โวหาร และตีความเรื่องที่อ่าน
4. จับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า แล้วสรุปด้วยถ้อยคำ คำนวนของผู้ย่อเอง
5. ถ้าเรื่องที่ย่อเป็นร้อยกรอง ไม่ต้องถอดความเป็นร้อยแก้ว แล้วย่อตามปกติ
6. เปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ให้เป็นบุรุษที่ 3
7. ถ้าคำเดิมเป็นราชาศัพท์ให้คงคำราชาศัพท์ไว้
8. ถ้าไม่มีชื่อเรื่องให้ตั้งชื่อเรื่องด้วย

แบบประเมินการย่อความ

ลำดับที่	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	
1.	คำขึ้นต้นในการย่อความ					
2.	ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา					
3.	การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร					
4.	การเขียนสะกดคำ					
5.	รูปแบบการย่อความ					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 4 คะแนน ดีมาก
 3 คะแนน ดี
 2 คะแนน พอใช้
 1 คะแนน ควรปรับปรุง

ความหมายของคะแนน

- 18-20 คะแนน ดีมาก
 14-17 คะแนน ดี
 10-13 คะแนน พอใช้
 0-9 คะแนน ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนที่ 10

รายวิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอธิบายเรื่องที่อ่าน โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องที่อ่าน แล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนี้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. บอกลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหาสาระ

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพโฆษณาแล้วสนทนาซักถามว่าควรใช้การอ่านวิธีใด จากนั้น โยง

เข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่อง “ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” จากนั้นครูสุ่มนักเรียนออกมาสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่ศึกษา
2. แบ่งนักเรียนเป็น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน อ่านบทความเรื่อง “คำคืนในมหกรรมพิชิตสวนโลก” แล้วแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความลงในใบงานที่ 1
3. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเนื้อหาของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นหน้าชั้นตามย่อหน้าที่ครูกำหนด จากนั้นร่วมกันเฉลยคำตอบ

4. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง “การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น” จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
2. ให้นักเรียนหาบทความที่มีข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นบันทึกลงสมุดคนละ 1

บทความ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพโฆษณา
2. ใบความรู้เรื่อง “ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง “คำคืนในมหกรรมพืชสวนโลก”
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง “การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

การวัดและการประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

จากใบงาน

2. เกณฑ์การวัดผล

จากใบงาน

นักเรียนสามารถทำคะแนนรวมได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ใบความรู้ เรื่อง “ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นการแยกแยะสารที่ได้รับว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ผู้พูดมีจุดประสงค์ในการสื่อสารอย่างไร สารนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด และมีประโยชน์อย่างไร

ลักษณะของข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริง หมายถึง เรื่องราวเหตุการณ์ของบุคคล สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ทำอะไร อยู่ในสภาพอย่างไร ที่ไหน เมื่อไร มีปริมาณหรือขนาดเท่าใด หรือมีลักษณะอย่างไร ซึ่งเป็นข้อความที่กล่าวถึงความจริงในโลกทางกายภาพ ที่มีลักษณะดังนี้

4. เป็นความจริงตามธรรมชาติ
5. มีความเป็นไปได้
6. มีความสมเหตุสมผล

ตัวอย่างที่ 1

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ไชยเชษฐาธิราชมีพระนามที่เรียกกันเป็นสามัญว่า “เจ้าฟ้ากุ้ง” เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ และสมเด็จพระพันวษาใหญ่ เมื่อสมเด็จพระชนกนาถเสวยราชย์แล้ว โปรดให้สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นเจ้าฟ้าต่างกรม พระนามว่า เจ้าฟ้ากรมขุนเสนาพิทักษ์

ตัวอย่างที่ 2

ก่อนที่ไทยเราจะเริ่มกิจการไปรษณีย์และตราไปรษณียากรดวงแรกนั้น การติดต่อสื่อสารใช้วิธีการเดินด้วยเท้าหรือพาหนะอื่นๆ โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งสร้างความลำบากและความล่าช้ามาก นอกจากนั้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของทางราชการ ดังปรากฏเอกสารของการสื่อสารแห่งประเทศไทย เรื่องประวัติและวิวัฒนาการไปรษณีย์ไทยตอนหนึ่งว่า หนังสือที่ส่งถึงกันมี 2 ประเภทคือ หนังสือธรรมดาและหนังสือด่วน

ลักษณะของข้อคิดเห็น

ข้อคิดเห็น หมายถึง ข้อความที่แสดงทัศนคติ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ แนวคิดของผู้เขียนหรือผู้พูดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
2. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
3. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน ไม่แน่นอน
4. เป็นข้อความที่แสดงความเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย
5. เป็นข้อความที่แสดงคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ

ตัวอย่างที่ 1

ทำไมเราปล่อยให้แรงงานต่างชาติเข้ามาอยู่ในเมืองไทยมากมายขนาดนี้ คุณเห็นไหมว่าพวกเขาก่อปัญหาอาชญากรรมแข่งอาชีพคนไทย และสร้างภาระให้แก่คนไทยมากมาย เขาเป็นต้นเหตุแห่งโรคหลายชนิด อาทิ โรคเท้าช้าง อหิวาตกโรค มาลาเรีย โรคเอดส์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังทำความรำคาญ น่าอับอายขายหน้า เช่น ขอทาน คนเร่ร่อน โสเภณี เจ้าหน้าที่บ้านเมืองทำอะไรอยู่ไม่คิดแก้ไขอะไรเลยหรือ ถ้าหากปล่อยให้เร่ร่อนไปปัญหาที่อาจสะสมพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ เราอาจเสียเมืองโดยไม่ต้องมีการยกทัพมารบเหมือนโบราณก็ได้

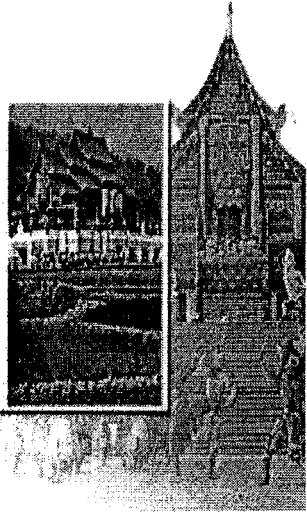
ตัวอย่างที่ 2

คนประหยัดนอกจากจะสามารถสร้างคนได้แล้ว ยังสามารถช่วยชาติได้ด้วย ถ้าคนในชาติเป็นคนประหยัดคอดอม ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความรักไทย นิยมไทย รู้จักกินรู้จักใช้ กินของไทย ใช้ของไทย ใช้จ่ายพอสมฐานะแบบเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ไทยไม่เสียดุลการค้ากับต่างชาติ ดังคำขวัญของรัฐบาลที่ว่า “ทุกคนต้องทำงานหาเงิน ชาติที่เจริญต้องประหยัด” ดังนั้นเราทุกคนจึงควรฝึกตนให้เป็นคนอดทน ขยัน ประหยัด เพื่อช่วยตน และช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญ

ใบงานที่ 1

เรื่อง “คำคืนในมหกรรมพืชสวนโลก”

โดย พีรศิษฐ์ สมแก้ว

3 วันผ่านมาแล้วสำหรับมหกรรมพืชสวนโลกที่มีการเปิดอย่างเป็นทางการ มีประชาชนจำนวนมากไม่น้อยได้ผ่านสายตาในความสวยงามของพรรณไม้ทั้งให้ดอกและใบที่ได้รับการปรุงแต่งขึ้นมาในนามของสวนจากองค์กรต่างๆ และนานาประเทศ ส่วนใหญ่ที่ผ่านมามีประชาชนให้ความสนใจในช่วง

กลางวันซึ่งแน่นอนว่าเหล่าไม้ดอกนานาพรรณต่างเบ่งบานให้สีสนอย่างน่าดู ตลอดถึงไม้ใบและไม้ยืนต้นที่เป็นทรงพุ่มเพื่อบ่งร่วมเงาให้กับไม้ดอกชั้นล่างประเภทล้มลุก สิ่งหนึ่งที่ผู้รู้แบบทั่วไปในการจัดสวนได้ให้การยอมรับว่า กรรมวิธีในการจัดสวนที่อาศัยช่วงเวลาอันสั้นเพื่อการคงไว้ซึ่งความสวยงามของพันธุ์ไม้นั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากที่สุด เพราะการจัดสวนและพื้นที่ที่สร้างความสวยงามอย่างลงตัวในแทบทุกทิศทางนั้นได้ผ่านการปรุงแต่งด้วยการพิจารณาถึงพันธุ์ไม้และความเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้แต่ละชนิดที่มีความต้องการน้ำและอากาศตลอดถึงร่มเงาที่แตกต่างกัน แต่มีการจัดนำมาวางไว้ได้อย่างลงตัว ซึ่งแน่นอนว่าการดำเนินการเช่นนี้ย่อมที่จะเข้ามาเชื่อมต่อการคงอยู่และความสดของพันธุ์ไม้เหล่านั้นได้ค่อนข้างนาน โดยไม่ต้องจัดเปลี่ยนบ่อยครั้ง

ย่อหน้าที่ 1

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

ขณะเดียวกันการจัดวางด้วยกรรมวิธีนำมาเสริมเติมแต่งเพื่อความสวยงาม ตลอดเวลานั้นก็มีความสำคัญนับแต่การเริ่มต้นของการวางแผนเพื่อ จัดวางต้นไม้ ขามที่ต้นหนึ่งเกิดอาการเริ่มแย้ก็สามารถ ที่จะนำต้นไม้ที่อยู่ในสภาพใกล้เคียงกับต้นเก่ามาวาง แทน โดยที่ยากแก่การพินิจพิจารณาว่าเป็นต้นที่นำมา วางใหม่ได้ เหล่านี้คือส่วนหนึ่งที่บางครั้งเราอาจจะ มองข้ามไปสำหรับการจัดสวน ในลักษณะของ การแสดงที่มีช่วงเวลาเป็นส่วนกำหนดซึ่งงานครั้งนี้คิดว่าคงจะให้อะไรในประเด็นที่กล่าวมานี้แก่ผู้สนใจที่หวังเพาะเลี้ยงต้นไม้ในพื้นที่ของตนเอง ได้พอสมควร นอกจากนั้นในยามค่ำคืนก็นับว่ามี ความน่าสนใจอยู่ไม่น้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะต้นไม้ที่ให้ดอกได้สวยงามกว่าเมื่อถึงช่วง ค่ำคืนนั้นก็มียากชนิดเช่นกันที่ได้รับการนำมาจัดพื้นที่สวนต่างๆ ของงานครั้งนี้ซึ่ง แน่แน่นอนว่า เมื่อต้องกับแสงไฟที่ผลิตขึ้นมาจากคนเรา ต้นไม้เหล่านั้นก็จะเบ่งบานเสริม รัศมีให้ความสวยงามอย่างน่าชมอยู่ไม่น้อยเช่นกัน

ย่อหน้าที่ 2

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

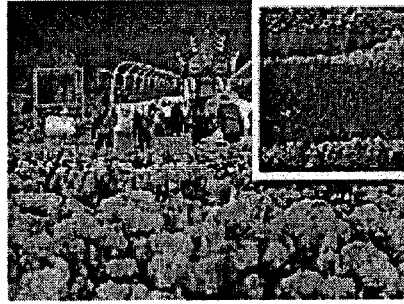
.....

.....

.....

.....

อีกประการหนึ่งที่เป็นแบบวิชาการในการเพาะเลี้ยงต้นไม้ที่ขามคำคั้นจำเป็นต้องให้แสงสว่างบ้างนั้นก็ได้นำมาทำให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมได้รับรู้เพิ่มเติมว่า การให้แสงแก่ต้นไม้ในขามคำคั้นนั้น นอกจากเพื่อสร้างความสวยงามให้กับผู้ชมหรือ

คนที่เป็นเจ้าของแล้ว ก็ยังเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นให้ต้นไม้มีการเจริญเติบโตตามที่ต้องการของผู้เพาะเลี้ยงได้ด้วย ดังที่หลายๆ ที่ที่เคยเดินทางเข้าเยี่ยมชมงานในโครงการหลวงหลายๆ พื้นที่ทางภาคเหนือของประเทศ แล้วพบว่าในแปลงปลูกพืชผักเพื่อการบริโภคและการจำหน่ายในตลาดนั้นมีการจัด โคมไฟฟ้าแรงสูงไปประดับบริเวณแปลงปลูก ซึ่งนั่นก็คือส่วนหนึ่งของขบวนการเพื่อการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ซึ่งเรียกขานกันเป็นการธรรมาแบบสามัญของชาวบ้านย่านภาคเหนือว่า เป็นการเร่งให้ต้นไม้เจริญเติบโตตามที่ต้องการนั่นเอง ในงานมหกรรมพืชสวนโลกในขามคำคั้นจะมีการเปิดไฟให้แสงสว่างสำหรับพื้นที่ ซึ่งเมื่อแลดูแล้วก็ให้ความสวยงามไปอีกแบบหนึ่งนอกเหนือจากการเจริญเติบโตของต้นไม้ในพื้นที่ ดูกลางวันแล้วก็อาจจะต้องเข้าไปดูกลางคืนด้วย เพราะภาพที่ออกมาสามารถสะท้อนต่อความรู้สึกได้แตกต่างกันอยู่ไม่น้อย ทั้งๆ ที่เป็นสถานที่และต้นไม้ต้นเดียวกันนะครับ

ย่อหน้าที่ 3

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับประจำวันที 3 พฤศจิกายน 2549

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง

.....
.....
.....
.....

ยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง “การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง และกาเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น

1. อากาศบนดอยอินทนนท์สดชื่น เย็นสบาย น่าอิฉาชาวเขาแถบนี้ละ
2. ฝนตกหนักอย่างนี้พี่คงจะไปหาน้องไม่ได้
3. นายกรัฐมนตรีมีนโยบายในการรักษาความสงบสุขของบ้านเมือง
4. ผมเชื่อว่ามีผีจริง คุณไม่เชื่อก็อย่าลบลู่
5. ที่น้องปวดท้องพี่คาดว่าต้องเป็นเพราะกินส้มตำแน่ๆ
6. ฉันคิดว่าคุณปัญญาเป็นพิธีกรที่ใช้ภาษาได้ดีมาก
7. ไก่เป็นสัตว์จำพวกเดียวกับกบ
8. สำนักพยากรณ์อากาศรายงานสภาพอากาศว่าจะมีฝนตกชุกในภาคใต้สัปดาห์นี้
9. รับประทานอาหารสุกๆ ดิบๆ อาจเป็นพยาธิได้
10. มานพหลงรักกาญจนา น่าสงสารนะเหมือนดอกไม้กับหมาวัด
11. เราเห็นดวงดาวชัดเจนในคืนเดือนมืด
12. ชนกลุ่มน้อยช่องสุมกำลังแถบชายแดน รัฐบาลควรส่งทหารไปตรึงกำลังไว้
13. โรคเกาต์เป็นโรคที่เกิดจากร่างกายมนุษย์มีความผิดปกติในการเผาผลาญฟิวรีน
14. เพื่อความสดใสชวนมองให้กับใบหน้าของคุณอย่าลืมว่าควรเลือกเฉดสีแดงที่เหมาะสมกับสีผิวหน้าของคุณให้มากที่สุด
15. พืชสวน หมายถึง ไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ

ภาคผนวก ง

**ตารางแสดงผลการประเมินความสอดคล้องค่า (IOC) ระหว่างแบบทดสอบ
กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม**

ตาราง แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
จากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและด้านเนื้อหา ของแบบทดสอบวิชาภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ
3 คน

ข้อที่	คะแนนประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน ΣR	ค่า IOC $IOC = \frac{\Sigma R}{n}$		สรุปผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		Mean	SD.	
1.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
2.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
3.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
4.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
5.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
6.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
7.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
8.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
9.	+1	0	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
10.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
11.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
12.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
13.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
14.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
15.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
16.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
17.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
18.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง

ตาราง ที่ 2 (ต่อ) ข้อที่	คะแนนประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน ΣR	ค่า IOC $IOC = \frac{\Sigma R}{n}$		สรุปผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		Mean	SD.	
19.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
20.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
21.	0	+1	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
22.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
23.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
24.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
25.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
26.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
27.	+1	0	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
28.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
29.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
30.	+1	0	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
31.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
32.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
33.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
34.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
35.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
36.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
37.	0	+1	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
38.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
39.	0	+1	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
40.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
41.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
42.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง

ข้อที่	คะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน ΣR	ค่า IOC $IOC = \frac{\Sigma R}{n}$		สรุปผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		Mean	SD.	
43.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
44.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
45.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
46.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
47.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
48.	0	+1	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
49.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
50.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
51.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
52.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
53.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
54.	+1	+1	0	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
55.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
56.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
57.	+1	0	+1	2	0.667	0.577	เที่ยงตรงสูง
58.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
59.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
60.	+1	+1	+1	3	1.000	0.000	เที่ยงตรงสูง
รวม					0.922	0.079	เที่ยงตรงสูง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางชนัยสุดา ทองอยู่
วัน เดือน ปีเกิด	19 สิงหาคม 2507
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสาคร
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2530
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ตำแหน่ง	อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย